

TRAKTAT O UNII EUROPEJSKIEJ
(TRAKTAT Z MAASTRICHT)

JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL BELGÓW,

JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA DANII,

PREZYDENT REPUBLIKI FEDERALNEJ NIEMIEC,

PREZYDENT REPUBLIKI GRECKIEJ,

JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL HISZPANII,

PREZYDENT REPUBLIKI FRANCUSKIEJ,

PREZYDENT IRLANDII,

PREZYDENT REPUBLIKI WŁOSKIEJ,

JEGO KRÓLEWSKA WYSOKOŚĆ WIELKI KSIĄŻĘ LUKSEMBURGA,

JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA NIDERLANDÓW,

PREZYDENT REPUBLIKI PORTUGALSKIEJ,

JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ,

ZDECYDOWANI przejść do nowego etapu procesu integracji europejskiej, zapoczątkowanego ustanowieniem Wspólnot Europejskich,

PRZYWOŁUJĄC historyczne znaczenie przewyciężenia podziału kontynentu europejskiego oraz potrzebę ustanowienia trwałych podstaw budowy przyszłej Europy,

POTWIERDZAJĄC swe przywiązanie do zasad wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności oraz państwa prawnego,

PRAGNĄC pogłębić solidarność między swymi narodami w poszanowaniu ich historii, kultury i tradycji,

PRAGNĄC umocnić demokratyczny charakter i skuteczność działania instytucji, tak aby były one w stanie lepiej spełniać, w jednolitych ramach instytucjonalnych, powierzone im zadania,

ZDECYDOWANI umocnić swe gospodarki, a także doprowadzić do ich zbliżenia oraz do ustanowienia unii gospodarczej i walutowej, w tym – zgodnie z postanowieniami niniejszego Traktatu – jednej i stabilnej waluty,

WYRAŻAJĄC MOCNĄ WOLĘ popierania postępu gospodarczego i społecznego swych narodów, poprzez urzeczywistnienie rynku wewnętrznego oraz umacniania spójności i ochrony środowiska naturalnego oraz prowadzenia polityk, które zapewnią, że integracji gospodarczej towarzyszyć będzie równoczesny postęp w innych dziedzinach,

ZDECYDOWANI ustanowić obywatelstwo wspólne dla obywateli swych krajów,

ZDECYDOWANI realizować wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa, w tym określać wspólną politykę obronną, która mogłaby z czasem prowadzić do wspólnej obrony, wzmacniając w ten sposób tożsamość i niezależność Europy w celu wspierania pokoju, bezpieczeństwa oraz postępu w Europie i na świecie,

POTWIERDZAJĄC swój cel ułatwienia swobodnego przepływu osób, przy zapewnieniu bezpieczeństwa swym narodom, poprzez włączenie do niniejszego Traktatu postanowień dotyczących wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych,

ZDECYDOWANI kontynuować proces tworzenia coraz ściślejszego związku między narodami Europy, w którym decyzyje są podejmowane jak najbliżej obywateli, zgodnie z zasadą pomocniczości,

MAJĄC NA UWADZE dalsze kroki, które należy przedsięwziąć na rzecz rozwoju integracji europejskiej,

POSTANOWILI ustanowić Unię Europejską i w tym celu powołali jako swych pełnomocników:

JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL BELGÓW:

Marka EYSKENSA,
Ministra Spraw Zagranicznych;
Philippe`a MAYSTADTA,
Ministra Finansów;

JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA DANII:

Uffe ELLEMANNA-JENSENA,
Ministra Spraw Zagranicznych;
Andersa FOGHA RASMUSSENA,
Ministra Gospodarki;

PREZYDENT REPUBLIKI FEDERALNEJ NIEMIEC:

Hansa-Dietricha GENSCHERA,
Federalnego Ministra Spraw Zagranicznych;
Theodora WAIGLA,
Federalnego Ministra Finansów;

PREZYDENT REPUBLIKI GRECKIEJ:

Antoniosa SAMARASA,
Ministra Spraw Zagranicznych;
Efthymiosa CHRISTODOULOU,
Ministra Gospodarki;

JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL HISZPANII:

Francisco FERNANDEZA ORDONEZA,
Ministra Spraw Zagranicznych;
Carlosa SOLCHAGĘ CATALANA,
Ministra Gospodarki i Finansów;

PREZYDENT REPUBLIKI FRANCUSKIEJ:

Rolanda DUMASA,
Ministra Spraw Zagranicznych;
Pierre`a BÉREGOVOY,
Ministra Gospodarki, Finansów i Budżetu;

PREZYDENT IRLANDII:

Gerarda COLLINSA,
Ministra Spraw Zagranicznych;
Bertie AHERNA,
Ministra Finansów;

PREZYDENT REPUBLIKI WŁOSKIEJ:

Gianniego DE MICHELISA,
Ministra Spraw Zagranicznych;
Guida CARLIEGO,
Ministra Skarbu;

JEGO KRÓLEWSKA WYSOKOŚĆ WIELKI KSIĄŻĘ LUKSEMBURGA:

Jacquesa F. POOSA,
Wicepremiera, Ministra Spraw Zagranicznych;
Jeana-Claude`a JUNCKERA,
Ministra Finansów;

JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA NIDERLANDÓW:

Hansa van den BROEKA
Ministra Spraw Zagranicznych;
Willema KOKA,
Ministra Finansów;

PREZYDENT REPUBLIKI PORTUGALSKIEJ:

Joao de Deus PINHEIRE,
Ministra Spraw Zagranicznych;
Jorge BRAGE de MACEDO,
Ministra Finansów;

JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA WIELKIEJ BRYTANII I
IRLANDII PÓŁNOCNEJ:

The Rt. Hon. Douglasa HURDA,
Sekretarza Stanu do spraw Zagranicznych i Wspólnoty Brytyjskiej;
The Hon. Francisa MAUDE`A,
Sekretarza Finansów w Ministerstwie Skarbu;

KTÓRZY po wymianie swych pełnomocnictw uznanych za należyte i sporządzone we właściwej formie uzgodnili, co następuje:

TYTUŁ I

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

Artykuł A

Niniejszym Traktatem Wysokie Umawiające się Strony ustanawiają między sobą Unię Europejską, zwaną dalej „Unią”.

Niniejszy Traktat wyznacza nowy etap w procesie tworzenia coraz ściślejszego związku między narodami Europy, w którym decyzje podejmowane są jak najbliżej obywateli.

Unię stanowią Wspólnoty Europejskie, uzupełnione politykami i formami współpracy przewidzianymi niniejszym Traktatem. Jej zadaniem jest kształtowanie w sposób spójny i solidarny stosunków między Państwami Członkowskimi oraz między ich narodami.

Artykuł B

Unia stawia sobie następujące cele:

- popieranie zrównoważonego i trwałego postępu gospodarczego i społecznego, w szczególności poprzez utworzenie przestrzeni bez granic wewnętrznych, umacnianie gospodarczej i społecznej spójności oraz ustanowienie unii gospodarczej i walutowej, obejmującej docelowo jedną walutę, zgodnie z postanowieniami niniejszego Traktatu;
- potwierdzanie swej tożsamości na arenie międzynarodowej, zwłaszcza poprzez realizację wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, obejmującej docelowo określanie wspólnej polityki obronnej, która mogłaby prowadzić do wspólnej obrony;
- umacnianie ochrony praw i interesów obywateli Państw Członkowskich poprzez ustanowienie obywatelstwa Unii;
- rozwijanie ścisłej współpracy w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych;
- pełne zachowanie dorobku wspólnotowego i jego rozwój, mając na celu rozważenie, w drodze procedury określonej w artykule N ustęp 2, zakresu, w jakim polityki i formy współpracy, ustanowione niniejszym Traktatem, wymagają zmiany w celu zapewnienia skuteczności mechanizmów i instytucji Wspólnoty.

Unia osiąga swe cele zgodnie z postanowieniami niniejszego Traktatu, określonymi w nim warunkami i harmonogramem, z poszanowaniem zasady pomocniczości, określonej w artykule 3b Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Artykuł C

Unia dysponuje jednolitymi ramami instytucjonalnymi, które zapewniają spójność i ciągłość działań podejmowanych dla osiągnięcia jej celów, przy poszanowaniu i rozwijaniu dorobku wspólnotowego.

Unia czuwa, w szczególności, nad spójnością całości swych działań zewnętrznych, podejmowanych w ramach polityk w dziedzinie stosunków zagranicznych, bezpieczeństwa, gospodarczej i rozwoju. Rada i Komisja są odpowiedzialne za zapewnienie takiej spójności. Gwarantują one realizację tych polityk w ramach swoich kompetencji.

Artykuł D

Rada Europejska nadaje Unii impulsy niezbędne do jej rozwoju i określa jego ogólne kierunki polityczne.

W skład Rady Europejskiej wchodzi szefowie państw lub rządów Państw Członkowskich oraz przewodniczący Komisji. Towarzyszą im ministrowie spraw zagranicznych Państw Członkowskich i członek Komisji. Rada Europejska zbiera się co najmniej dwa razy w roku pod przewodnictwem szefa państwa lub rządu Państwa Członkowskiego, które przewodniczy Radzie.

Rada Europejska składa Parlamentowi Europejskiemu sprawozdanie po każdym swym spotkaniu oraz roczne sprawozdanie pisemne o postępach dokonanych przez Unię.

Artykuł E

Parlament Europejski, Rada, Komisja i Trybunał Sprawiedliwości wykonują swe uprawnienia zgodnie z warunkami i celami przewidzianymi, z jednej strony, w postanowieniach Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie oraz późniejszych traktatów i aktów zmieniających je lub uzupełniających, z drugiej zaś - w innych postanowieniach niniejszego Traktatu.

Artykuł F

1. Unia szanuje tożsamość narodową Państw Członkowskich, których systemy rządu opierają się na zasadach demokracji.
2. Unia szanuje prawa podstawowe, zagwarantowane w europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej w Rzymie 4 listopada 1950 roku, oraz wynikające z tradycji konstytucyjnych wspólnych dla Państw Członkowskich, jako zasady ogólne prawa wspólnotowego.
3. Unia zapewnia sobie środki niezbędne do osiągnięcia swych celów i prowadzenia swych polityk.

TYTUŁ II

POSTANOWIENIA ZMIENIAJĄCE TRAKTAT USTANAWIAJĄCY EUROPEJSKĄ WSPÓLNOTĘ GOSPODARCZĄ W CELU USTANOWIENIA WSPÓLNOTY EUROPEJSKIEJ.

Artykuł G

W celu ustanowienia Wspólnoty Europejskiej w Traktacie ustanawiającym Europejską Wspólnotę Gospodarczą wprowadza się zmiany zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu.

A. – W całym Traktacie:

- 1) Termin „Europejska Wspólnota Gospodarcza” zastępuje się terminem „Wspólnota Europejska”.

B – W części pierwszej „Zasady”:

- 2) Artykuł 2 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 2

Zadaniem Wspólnoty jest, przez ustanowienie wspólnego rynku, unii gospodarczej i walutowej oraz urzeczywistnianie wspólnych polityk lub działań określonych w artykułach 3 i 3a, popieranie w całej Wspólnotcie harmonijnego i zrównoważonego rozwoju działań gospodarczych, stałego i nieinflacyjnego wzrostu uwzględniającego środowisko naturalne, wysokiego stopnia konwergencji dokonań gospodarczych, wysokiego poziomu zatrudnienia i ochrony socjalnej, podwyższania poziomu i jakości życia, spójności gospodarczej i społecznej oraz solidarności między Państwami Członkowskimi.”

3) Artykuł 3 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 3

Aby osiągnąć cele określone w artykule 2 działalność Wspólnoty obejmuje, na warunkach i zgodnie z harmonogramem przewidzianym w niniejszym Traktacie:

- a) zniesienie opłat celnych i ograniczeń ilościowych między Państwami Członkowskimi w przywozie i wywozie towarów, jak również wszelkich innych środków o skutku równoważnym;
- b) wspólną politykę handlową;
- c) rynek wewnętrzny, charakteryzujący się zniesieniem między Państwami Członkowskimi przeszkód w swobodnym przepływie towarów, osób, usług i kapitału;
- d) środki dotyczące wjazdu i przemieszczania się osób na rynku wewnętrznym, zgodnie z artykułem 100c;
- e) wspólną politykę w dziedzinach rolnictwa i rybołówstwa;
- f) wspólną politykę w dziedzinie transportu;
- g) system zapewniający niezakłóconą konkurencję na rynku wewnętrznym;
- h) zbliżanie ustawodawstw krajowych w stopniu koniecznym do funkcjonowania wspólnego rynku;
- i) politykę w sferze społecznej obejmującą Europejski Fundusz Społeczny;
- j) wzmocnianie spójności gospodarczej i społecznej;
- k) wspólną politykę w dziedzinie środowiska naturalnego;
- l) wzmocnianie konkurencyjności przemysłu Wspólnoty;
- m) wspieranie badań naukowych i rozwoju technologicznego;
- n) zachęcanie do tworzenia i rozwijania sieci transeuropejskich;
- o) przyczynianie się do osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony zdrowia;
- p) przyczynianie się do osiągnięcia wysokiej jakości edukacji i kształcenia zawodowego oraz rozkwitu kultur Państw Członkowskich;
- q) politykę w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju;
- r) stowarzyszanie z krajami i terytoriami zamorskimi w celu zwiększenia wymiany handlowej i wspólnych starań na rzecz rozwoju gospodarczego i społecznego;
- s) przyczynianie się do wzmocnienia ochrony konsumentów;
- t) środki w dziedzinach energetyki, ochrony ludności i turystyki.”

4) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 3a

1. Dla osiągnięcia celów określonych w artykule 2 działania Państw Członkowskich i Wspólnoty obejmują, na warunkach i zgodnie z harmonogramem przewidzianym w niniejszym Traktacie, przyjęcie polityki gospodarczej opartej na ścisłej koordynacji polityk gospodarczych Państw Członkowskich, rynku wewnętrznym i ustaleniu wspólnych celów oraz prowadzonej w poszanowaniu zasady otwartej gospodarki rynkowej z wolną konkurencją.

2. Równoległe, na warunkach i zgodnie z harmonogramem i procedurami przewidzianymi w niniejszym Traktacie, działania te obejmują nieodwołalne ustalenie kursów wymiany walut, prowadzące do ustanowienia jednej waluty - ECU, jak również określenie oraz prowadzenie jednolitej polityki pieniężnej i polityki wymiany walut, których głównym celem jest utrzymanie stabilności cen, oraz, bez uszczerbku dla tego celu, wspieranie ogólnych polityk gospodarczych we Wspólnocie, zgodnie z zasadą otwartej gospodarki rynkowej z wolną konkurencją.

3. Te działania Państw Członkowskich i Wspólnoty zakładają poszanowanie następujących zasad przewodnich: stabilnych cen, zdrowych finansów publicznych i warunków pieniężnych oraz trwałej równowagi płatniczej.”

5) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 3b

Wspólnota działa w granicach kompetencji powierzonych jej niniejszym Traktatem oraz celów w nim wyznaczonych.

W dziedzinach, które nie należą do jej kompetencji wyłącznej, Wspólnota podejmuje działania, zgodnie z zasadą pomocniczości, tylko wówczas i tylko w takim zakresie, w jakim cele proponowanych działań nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez Państwa Członkowskie, natomiast z uwagi na rozmiary lub skutki proponowanych działań możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Wspólnoty.

Działanie Wspólnoty nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów niniejszego Traktatu.”

6) Artykuł 4 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 4

1. Zadania powierzone Wspólnocie wykonują następujące instytucje:

PARLAMENT EUROPEJSKI,

RADA,

KOMISJA,

TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI,

TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY.

Każda z tych instytucji działa w granicach uprawnień przyznanych jej niniejszym Traktatem.

2. Radę i Komisję wspomagają Komitet Ekonomiczno-Społeczny i Komitet Regionów pełniące funkcje doradcze.”

7) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 4a

Zgodnie z procedurami określonymi w niniejszym Traktacie ustanawia się Europejski System Banków Centralnych, zwany dalej „ESBC”, oraz Europejski Bank Centralny, zwany dalej „EBC”, które działają w granicach uprawnień przyznane im niniejszym Traktatem oraz dołączonym do niego Statutem ESBC i EBC, zwanym dalej „Statutem ESBC”.

Artykuł 4b

Ustanawia się Europejski Bank Inwestycyjny, który działa w granicach uprawnień przyznanych mu niniejszym Traktatem i dołączonym do niego Statutem.”

8) Skreśla się artykuł 6, a artykuł 7 otrzymuje oznaczenie 6. Jego drugi akapit otrzymuje brzmienie:

„Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c, może przyjąć postanowienia w celu zakazania takiej dyskryminacji.”

9) Artykuły: 8, 8a, 8b i 8c otrzymują, odpowiednio, oznaczenia: 7, 7a, 7b i 7c.

C - Dodaje się następującą część:

„CZĘŚĆ DRUGA OBYWATELSTWO UNII

Artykuł 8

1. Ustanawia się obywatelstwo Unii.

Obywatelem Unii jest każda osoba mająca przynależność Państwa Członkowskiego.

2. Obywatele Unii korzystają z praw i podlegają obowiązkom przewidzianym w niniejszym Traktacie.

Artykuł 8a

1. Każdy obywatel Unii ma prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium Państw Członkowskich, z zastrzeżeniem ograniczeń i warunków ustanowionych w niniejszym Traktacie i środkach przyjętych w celu jego wykonania.

2. Rada może wydać przepisy ułatwiające wykonywanie praw określonych w ustępie 1; o ile niniejszy Traktat nie stanowi inaczej, Rada stanowi jednomyślnie na wniosek Komisji, po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 8b

1. Każdy obywatel Unii mający miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim, którego nie jest obywatelem, ma prawo głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych w Państwie Członkowskim, w którym ma miejsce zamieszkania, na takich samych zasadach jak obywatele tego państwa. Prawo to jest wykonywane z zastrzeżeniem szczegółowych warunków, jakie zostaną ustalone przed 31 grudnia 1994 roku przez Radę stanowiącą jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim; warunki te mogą przewidywać odstępstwa, jeśli uzasadniają to specyficzne problemy Państwa Członkowskiego.

2. Bez uszczerbku dla postanowień artykułu 138 ustęp 3 i przepisów przyjętych w celu jego wykonania, każdy obywatel Unii mający miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim, którego nie jest obywatelem, ma prawo głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Państwie Członkowskim, w którym ma miejsce zamieszkania, na takich samych zasadach jak obywatele tego państwa. Prawo to jest wykonywane z zastrzeżeniem szczegółowych warunków, jakie zostaną ustalone przed 31 grudnia 1993 roku przez Radę stanowiącą jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim; warunki te mogą przewidywać odstępstwa, jeśli uzasadniają to specyficzne problemy Państwa Członkowskiego.

Artykuł 8c

Każdy obywatel Unii korzysta na terytorium państwa trzeciego, gdzie Państwo Członkowskie, którego jest obywatelem, nie ma swojego przedstawicielstwa, z ochrony dyplomatycznej i konsularnej każdego z pozostałych Państw Członkowskich na takich samych warunkach jak obywatele tego państwa. Przed 31 grudnia 1993 roku Państwa Członkowskie ustanawiają między sobą niezbędne reguły oraz podejmują rokowania międzynarodowe wymagane do zapewnienia tej ochrony.

Artykuł 8d

Każdy obywatel Unii ma prawo petycji do Parlamentu Europejskiego, zgodnie z postanowieniami artykułu 138d.

Każdy obywatel Unii może zwracać się do Rzecznika Praw Obywatelskich, ustanowionego zgodnie z postanowieniami artykułu 138e.

Artykuł 8e

Przed 31 grudnia 1993 roku i następnie co trzy lata Komisja składa sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu w sprawie stosowania postanowień niniejszej części. Sprawozdanie to uwzględnia rozwój Unii.

Na tej podstawie i bez uszczerbku dla innych postanowień niniejszego Traktatu, Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, może uchwalać przepisy w celu uzupełnienia praw przewidzianych w niniejszej części, których przyjęcie zaleca Państwom Członkowskim, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi”.

D - Części drugą i trzecią łączy się i otrzymują one następujący tytuł:

„CZEŚĆ TRZECIA
POLITYKI WSPÓLNOTY”

i w tej części:

10) Pierwsze zdanie artykułu 49 otrzymuje brzmienie:

„Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwała w drodze dyrektyw lub rozporządzeń środki niezbędne do wprowadzenia w życie swobodnego przepływu pracowników w rozumieniu artykułu 48, zwłaszcza:”

11) Artykuł 54 ustęp 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W celu wdrożenia takiego ogólnego programu lub – w przypadku jego braku – w celu dalszego urzeczywistnienia swobody przedsiębiorczości w odniesieniu do określonego rodzaju działalności, Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwała dyrektywy.”

12) Artykuł 56 ustęp 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przed końcem okresu przejściowego Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, uchwała dyrektywy w celu skoordynowania wymienionych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych. Jednak po upływie drugiego etapu Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b, uchwała dyrektywy w celu skoordynowania postanowień, które w każdym Państwie Członkowskim Wspólnoty są przedmiotem regulacji w przepisach wykonawczych lub administracyjnych.”

13) Artykuł 57 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 57

1. W celu ułatwienia wykonywania działalności na własny rachunek Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b, uchwała dyrektywy zmierzające do wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dowodów kwalifikacji zawodowych.

2. W tym samym celu Rada, przed końcem okresu przejściowego, uchwała dyrektywy zmierzające do koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich dotyczących podejmowania i wykonywania działalności prowadzonej na własny rachunek. Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, decyduje w sprawach dyrektyw, których wykonanie w przynajmniej jednym Państwie Członkowskim spowoduje zmianę istniejących zasad ustawowych regulujących wykonywanie zawodów w odniesieniu do kształcenia zawodowego i warunków dostępu osób fizycznych. Rada stanowi zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b.

3. W odniesieniu do zawodów medycznych i pokrewnych oraz farmaceutycznych stopniowe znoszenie ograniczeń zależy od koordynacji warunków ich wykonywania w różnych Państwach Członkowskich.”

14) Tytuł rozdziału 4 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 4
Kapitał i płatności”

15) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 73a

Począwszy od 1 stycznia 1994 roku, artykuły 67-73 zastępuje się artykułami: 73b, 73c, 73d, 73e, 73f oraz 73g.

Artykuł 73b

1. W ramach postanowień niniejszego rozdziału zakazane są wszelkie ograniczenia w przepływie kapitału między Państwami Członkowskimi oraz między Państwami Członkowskimi a państwami trzecimi.

2. W ramach postanowień niniejszego rozdziału zakazane są wszelkie ograniczenia w płatnościach między Państwami Członkowskimi oraz między Państwami Członkowskimi a państwami trzecimi.

Artykuł 73c

1. Artykuł 73b nie narusza ograniczeń istniejących 31 grudnia 1993 roku w stosunku do państw trzecich na mocy prawa krajowego lub prawa wspólnotowego w odniesieniu do przepływu kapitału do lub z państw trzecich, gdy dotyczą inwestycji bezpośrednich, w tym inwestycji w nieruchomości, związanych z przedsiębiorczością, świadczeniem usług finansowych lub dopuszczaniem papierów wartościowych na rynki kapitałowe.

2. Dążąc do urzeczywistnienia w możliwie najszerszym zakresie celu swobodnego przepływu kapitału między Państwami Członkowskimi a państwami trzecimi i bez uszczerbku dla innych rozdziałów niniejszego Traktatu, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, może przyjąć środki dotyczące przepływu kapitału do lub z państw trzecich, gdy dotyczą inwestycji bezpośrednich, w tym inwestycji w nieruchomości, związanych z przedsiębiorczością, świadczeniem usług finansowych lub dopuszczaniem papierów wartościowych na rynki kapitałowe. Jednomyślność wymagana jest do przyjęcia na podstawie niniejszego ustępu środków, które w prawie wspólnotowym stanowią krok wstecz w odniesieniu do liberalizacji przepływu kapitału do lub z państw trzecich.

Artykuł 73d

1. Artykuł 73b nie narusza prawa Państw Członkowskich do:

a) stosowania odpowiednich przepisów ich prawa podatkowego traktujących odmiennie podatników ze względu na różne miejsca zamieszkania lub inwestowania kapitału,

b) podejmowania wszelkich środków niezbędnych do zapobiegania naruszeniom ich ustaw i aktów wykonawczych, zwłaszcza w sferze podatkowej i w dziedzinie nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami finansowymi lub ustanowienia procedur deklarowania przyływu kapitału do celów informacji administracyjnej bądź statystycznej, lub podejmowania środków uzasadnionych powodami związanymi z porządkiem publicznym lub bezpieczeństwem publicznym.

2. Niniejszy rozdział nie przesądza o możliwości stosowania ograniczeń w dziedzinie prawa przedsiębiorczości zgodnych z niniejszym Traktatem.

3. Środki i procedury określone w ustępach 1 i 2 nie powinny stanowić arbitralnej dyskryminacji ani ukrytego ograniczenia w swobodnym przepływie kapitału i płatności w rozumieniu artykułu 73b.

Artykuł 73e

W drodze odstępstwa od artykułu 73b, Państwa Członkowskie, które 31 grudnia 1993 roku korzystają z derogacji na podstawie obowiązującego prawa Wspólnoty, są uprawnione do utrzymania ograniczeń w przepływie kapitału, sankcjonowanych derogacjami istniejącymi tego dnia, najdłużej do 31 grudnia 1995 roku.

Artykuł 73f

Jeżeli, w wyjątkowych okolicznościach, przepływ kapitału do lub z państw trzecich powoduje lub może spowodować poważne trudności w funkcjonowaniu unii gospodarczej i walutowej, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji i po konsultacji z EBC, może podjąć wobec państw trzecich środki ochronne na okres nie przekraczający sześciu miesięcy, o ile środki te są bezwzględnie konieczne.

Artykuł 73g

1. Jeżeli, w przypadkach przewidzianych w artykule 228a, działanie Wspólnoty uważane jest za niezbędne, Rada może, zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 228a, podjąć w stosunku do danych państw trzecich pilne i niezbędne środki w odniesieniu do przepływu kapitału i płatności.

2. Bez uszczerbku dla artykułu 224 i dopóki Rada nie podejmie środków zgodnie z ustępem 1, Państwo Członkowskie może z ważnych przyczyn politycznych i z pilnych powodów podjąć środki jednostronne przeciwko państwu trzeciemu dotyczące przepływu kapitału i płatności. Komisja i pozostałe Państwa Członkowskie są informowane o tych środkach najpóźniej w dniu ich wejścia w życie.

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, może zdecydować, iż dane Państwo Członkowskie powinno zmienić lub uchylić takie środki. Przewodniczący Rady informuje Parlament Europejski o stosownych decyzjach podjętych przez Radę.

Artykuł 73h

Do 1 stycznia 1994 roku stosuje się następujące postanowienia:

- 1) Każde Państwo Członkowskie zobowiązuje się zezwolić na dokonywanie, w walucie Państwa Członkowskiego, w którym zamieszkuje wierzyciel lub beneficjent, płatności związanych z wymianą towarów, usług i kapitałów, jak również transferem kapitałów i płac, w zakresie, w jakim przepływ towarów, usług, kapitałów i osób między Państwami Członkowskimi podlega liberalizacji zgodnie z niniejszym Traktatem.

Państwa Członkowskie deklarują gotowość zliberalizowania usług w zakresie wykraczającym poza zobowiązanie wynikające z poprzedniego akapitu, jeśli ich ogólna sytuacja gospodarcza, a zwłaszcza bilans płatniczy na to pozwalają.

- 2) Jeżeli przepływ towarów, usług i kapitału jest ograniczony jedynie przez restrykcje wobec związanych z nimi płatności, restrykcje te będą stopniowo znoszone przez stosowanie *mutatis mutandis* postanowień niniejszego rozdziału i rozdziałów odnoszących się do zniesienia ograniczeń ilościowych i do liberalizacji usług.
- 3) Państwa Członkowskie zobowiązują się nie wprowadzać we wzajemnych obrotach żadnych nowych ograniczeń w transferach związanych z transakcjami niewidoczne wymienionymi na liście zawartej w Załączniku III do niniejszego Traktatu.

Stopniowe znoszenie istniejących ograniczeń dokonywane jest zgodnie z postanowieniami artykułów 63-65, jeżeli nie jest ono uregulowane postanowieniami ustępów 1 i 2 lub innymi postanowieniami niniejszego rozdziału.

- 4) W razie potrzeby Państwa Członkowskie uzgadniają, jakie środki należy zastosować w celu umożliwienia realizacji płatności i transferów wymienionych w niniejszym artykule; środki takie nie mogą stać na przeszkodzie w osiągnięciu celów określonych w niniejszym Traktacie.”

- 16) Artykuł 75 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 75

1. W celu wykonania artykułu 74 i z uwzględnieniem specyficznych aspektów transportu Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, ustanawia:

- a) wspólne reguły mające zastosowanie do transportu międzynarodowego wykonywanego z lub na terytorium Państwa Członkowskiego lub tranzytu przez terytorium jednego lub większej liczby Państw Członkowskich;
- b) warunki dostępu przewoźników nie mających stałej siedziby w Państwie Członkowskim do transportu krajowego w Państwie Członkowskim;
- c) środki pozwalające polepszyć bezpieczeństwo transportu;
- d) wszelkie inne odpowiednie przepisy.

2. Przepisy, o których mowa w punktach a) i b) poprzedniego ustępu, ustanawia się w okresie przejściowym.

3. Na zasadzie odstępstwa od procedury przewidzianej w ustępie 1 przepisy dotyczące systemu regulacji transportu, których zastosowanie mogłoby poważnie wpłynąć na poziom życia i zatrudnienia w niektórych regionach, jak również na funkcjonowanie infrastruktury transportowej, uchwalane są przez Radę, stanowiącą jednomyślnie na wniosek Komisji po konsultacji z Parlamentem Europejskim i Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, z uwzględnieniem potrzeby dostosowania do rozwoju gospodarczego wynikającego z ustanowienia wspólnego rynku. Rada bierze przy tym pod uwagę potrzebę przystosowania się do rozwoju gospodarczego, wynikającego z ustanowienia wspólnego rynku.”

17) Tytuł I w części trzeciej otrzymuje nazwę:

„TYTUŁ V
WSPÓLNE REGUŁY W DZIEDZINIE KONKURENCJI, PODATKÓW I ZBLIŻENIA
USTAWODAWSTW”

18) W artykule 92 ustęp 3:

- dodaje się następującą literę.:

„d) pomoc przeznaczona na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej i konkurencji we Wspólnocie w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.”

- dotychczasowa litera d) otrzymuje oznaczenie e).

19) Artykuł 94 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 94

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, może wydać wszelkie właściwe rozporządzenia w celu zastosowania artykułów 92 i 93, a w szczególności może określić warunki stosowania artykułu 93 ustęp 3 i kategorie pomocy zwolnione z tej procedury.”

20) Artykuł 99 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 99

Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwała przepisy dotyczące harmonizacji ustawodawstw odnoszących się do podatków obrotowych, akcyzy i innych podatków pośrednich w zakresie, w jakim harmonizacja ta jest niezbędna do zapewnienia ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego w terminie przewidzianym w artykule 7a.”

21) Artykuł 100 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 100

Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim i Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwała dyrektywy w celu zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich, które mają bezpośredni wpływ na ustanowienie lub funkcjonowanie wspólnego rynku.”

22) Artykuł 100a ustęp 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Na zasadzie odstępstwa od artykułu 100 i z zastrzeżeniem, że niniejszy Traktat nie stanowi inaczej, do urzeczywistnienia celów określonych w artykule 7a stosuje się następujące postanowienia. Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, przyjmuje środki dotyczące zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich, które mają na celu ustanowienie i funkcjonowanie rynku wewnętrznego.”

23) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 100c

1. Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, określa państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizę, przekraczając zewnętrzne granice Państw Członkowskich..

2. Jednakże w wypadku wyjątkowej sytuacji w państwie trzecim, grożącej nagłym napływem obywateli tego państwa do Wspólnoty, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, na zalecenie Komisji, może wprowadzić na okres nie dłuższy niż sześć miesięcy obowiązek wizowy dla obywateli tego państwa. Obowiązek wizowy ustanowiony na podstawie niniejszego ustępu może zostać rozszerzony zgodnie z procedurą określoną w ustępie 1.

3. Od 1 stycznia 1996 roku Rada przyjmuje decyzje, o których mowa w ustępie 1, większością kwalifikowaną. Przed tą datą Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, przyjmuje środki dotyczące jednolitego wzorca wiz.

4. W dziedzinach określonych w niniejszym artykule Komisja analizuje każde żądanie Państwa Członkowskiego przedłożenia przez nie wniosku Radzie.

5. Niniejszy artykuł nie uchybia wykonywaniu przez Państwa Członkowskie obowiązków dotyczących utrzymania porządku publicznego i ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego.

6. Niniejszy artykuł stosuje się do innych dziedzin, jeśli zostanie podjęta taka decyzja na podstawie postanowień artykułu K.9 Traktatu o Unii Europejskiej, dotyczących współpracy w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, zgodnie z warunkami głosowania określonymi w tym samym czasie.

7. Postanowienia konwencji obowiązujących między Państwami Członkowskimi, regulujące sprawy objęte niniejszym artykułem, pozostają w mocy, dopóki ich treść nie zostanie zastąpiona dyrektywami lub środkami przyjętymi na podstawie niniejszego artykułu.”

24) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 100d

Komitet Koordynacyjny, w skład którego wchodzi wyżsi urzędnicy, powołany na podstawie artykułu K.4 Traktatu o Unii Europejskiej, pomaga, bez uszczerbku dla postanowień artykułu 151, w przygotowaniu prac Rady dotyczących dziedzin określonych w artykule 100c.”

25) Tytuł II, rozdziały 1, 2 i 3 w części trzeciej otrzymują brzmienie:

„TYTUŁ VI
POLITYKA GOSPODARCZA I PIENIĘŻNA

ROZDZIAŁ 1
Polityka gospodarcza

Artykuł 102a

Państwa Członkowskie prowadzą swoje polityki gospodarcze, mając na względzie przyczynianie się do osiągnięcia celów Wspólnoty określonych w artykule 2 i w kontekście ogólnych kierunków określonych w artykule 103 ustęp 2. Państwa Członkowskie i Wspólnota działają w poszanowaniu zasady otwartej gospodarki rynkowej z wolną konkurencją, sprzyjając efektywnej alokacji zasobów, zgodnie z zasadami określonymi w artykule 3a.

Artykuł 103

1. Państwa Członkowskie uznają swoje polityki gospodarcze za przedmiot wspólnego zainteresowania i koordynują je w ramach Rady, zgodnie z artykułem 102a.

2. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na zalecenie Komisji, opracowuje projekt ogólnych kierunków polityk gospodarczych Państw Członkowskich i Wspólnoty oraz składa sprawozdanie Radzie Europejskiej.

Rada Europejska, na podstawie sprawozdania Rady, debatuje nad konkluzją w sprawie ogólnych kierunków polityk gospodarczych Państw Członkowskich i Wspólnoty.

Na podstawie tej konkluzji Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, przyjmuje zalecenie określające te ogólne kierunki. Rada informuje Parlament Europejski o swoim zaleceniu.

3. W celu zapewnienia ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych i trwałej konwergencji dokonań gospodarczych Państw Członkowskich, Rada, na podstawie sprawozdań przedstawionych przez Komisję, nadzoruje rozwój sytuacji gospodarczej w każdym z Państw Członkowskich i we Wspólnocie, jak również zgodność polityk gospodarczych z ogólnymi kierunkami określonymi w ustępie 2 oraz regularnie dokonuje oceny całościowej.

Dla potrzeb tego wielostronnego nadzoru Państwa Członkowskie przesyłają Komisji informacje o ważnych środkach, które przyjęły w dziedzinie swej polityki gospodarczej oraz wszelkie inne informacje, które uznają za niezbędne.

4. W przypadku gdy w ramach procedury określonej w ustępie 3 stwierdzi się, że polityki gospodarcze Państwa Członkowskiego nie są zgodne z ogólnymi kierunkami określonymi w ustępie 2 lub że zagrażają należytemu funkcjonowaniu unii gospodarczej i walutowej, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na zalecenie Komisji, może kierować do danego Państwa Członkowskiego niezbędne zalecenia. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, może zdecydować o podaniu swoich zaleceń do publicznej wiadomości.

Przewodniczący Rady i Komisja składają sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu dotyczące rezultatów wielostronnego nadzoru. Przewodniczący Rady może być wezwany do stawienia się przed właściwą komisją Parlamentu Europejskiego, jeśli Rada podała swoje zalecenia do publicznej wiadomości.

5. Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 189c, może przyjąć szczegółowe zasady procedury wielostronnego nadzoru, o której mowa w ustępach 3 i 4 niniejszego artykułu.

Artykuł 103a

1. Bez uszczerbku dla innych procedur przewidzianych w niniejszym Traktacie, Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, może zdecydować o środkach odpowiednich do sytuacji gospodarczej, zwłaszcza jeśli pojawiają się poważne trudności w zaopatrzeniu w niektóre produkty.

2. W przypadku gdy Państwo Członkowskie ma trudności lub jest istotnie zagrożone poważnymi trudnościami z racji nadzwyczajnych okoliczności pozostających poza jego kontrolą, Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, może przyznać danemu Państwu Członkowskiemu, pod pewnymi warunkami, wspólnotową pomoc finansową. Gdy poważne trudności są spowodowane klęskami żywiołowymi, Rada stanowi większością kwalifikowaną. Przewodniczący Rady informuje Parlament Europejski o podjętej decyzji.

Artykuł 104

1. Zakazane jest udzielanie przez EBC lub banki centralne Państw Członkowskich, zwane dalej „krajowymi bankami centralnymi”, pożyczek na pokrycie deficytu lub jakichkolwiek innych kredytów instytucjom lub organom Wspólnoty, rządów centralnym, władzom regionalnym, lokalnym lub innym władzom publicznym, innym instytucjom lub przedsiębiorstwom publicznym Państw Członkowskich, jak również nabywanie bezpośrednio od nich przez EBC lub krajowe banki centralne ich papierów dłużnych.

2. Ustęp 1 nie ma zastosowania do publicznych instytucji kredytowych, które, w ramach utrzymywania rezerw przez banki centralne, korzystają ze strony krajowych banków centralnych i EBC z takiego samego traktowania jak prywatne instytucje kredytowe.

Artykuł 104a

1. Zakazany jest każdy środek nieoparty na względach o charakterze ostrożnościowym, ustanawiający uprzywilejowany dostęp instytucji lub organów Wspólnoty, rządów centralnych, władz regionalnych, lokalnych lub innych władz publicznych, innych instytucji lub przedsiębiorstw publicznych Państw Członkowskich do instytucji finansowych.

2. Przed 1 stycznia 1994 roku Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c, sprecyzuje definicje w celu zastosowania zakazu określonego w ustępie 1.

Artykuł 104b

1. Wspólnota nie odpowiada za zobowiązania rządów centralnych, władz regionalnych, lokalnych lub innych władz publicznych, innych instytucji lub przedsiębiorstw publicznych Państwa Członkowskiego, ani ich nie przejmuje, z zastrzeżeniem wzajemnych gwarancji finansowych dla wspólnego wykonania określonego projektu. Państwo Członkowskie nie odpowiada za zobowiązania rządów centralnych, władz regionalnych, lokalnych lub innych władz publicznych, innych instytucji lub przedsiębiorstw publicznych innego Państwa Członkowskiego, ani ich nie przejmuje, z zastrzeżeniem wzajemnych gwarancji finansowych dla wspólnego wykonania określonego projektu.

2. Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c, może w razie potrzeby sprecyzować definicje w celu zastosowania zakazów określonych w artykule 104 i w niniejszym artykule.

Artykuł 104c

1. Państwa Członkowskie unikają nadmiernego deficytu budżetowego.

2. Komisja nadzoruje rozwój sytuacji budżetowej i wysokość długu publicznego w Państwach Członkowskich w celu wykrycia oczywistych błędów. Bada ona poszanowanie dyscypliny budżetowej na podstawie poniższych dwóch kryteriów:

a) czy stosunek między planowanym lub rzeczywistym deficytem publicznym a produktem krajowym brutto przekracza wartość odniesienia, chyba że:

- stosunek ten zmniejszył się znacznie oraz w sposób stały i osiągnął poziom bliski wartości odniesienia;
- lub przekroczenie wartości odniesienia ma charakter wyjątkowy oraz tymczasowy i stosunek ten pozostaje bliski wartości odniesienia;

b) czy stosunek między długiem publicznym a produktem krajowym brutto przekracza wartość odniesienia, chyba że stosunek ten zmniejsza się dostatecznie i zbliża się do wartości odniesienia w zadowalającym tempie.

Wartości odniesienia są sprecyzowane w Protokole w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu, który jest załączony do niniejszego Traktatu.

3. Jeśli Państwo Członkowskie nie spełnia wymogów jednego lub obu tych kryteriów, Komisja opracowuje sprawozdanie. Sprawozdanie Komisji uwzględnia również to, czy deficyt publiczny przekracza publiczne wydatki inwestycyjne oraz wszelkie inne istotne czynniki, w tym średniookresową sytuację gospodarczą i budżetową Państwa Członkowskiego.

Komisja może także opracować sprawozdanie, jeśli mimo spełnienia wymagań wynikających z tych kryteriów uzna, że istnieje ryzyko nadmiernego deficytu w Państwie Członkowskim.

4. Komitet przewidziany w artykule 109c wydaje opinie w odniesieniu do sprawozdania Komisji.

5. Jeśli Komisja uzna, że w Państwie Członkowskim istnieje nadmierny deficyt lub że taki deficyt może wystąpić, kieruje opinię do Rady.

6. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na zalecenie Komisji i rozważywszy ewentualne uwagi danego Państwa Członkowskiego, decyduje, po dokonaniu ogólnej oceny, czy istnieje nadmierny deficyt.

7. W przypadku, gdy Rada, zgodnie z ustępem 6, podejmuje decyzję o istnieniu nadmiernego deficytu, kieruje zalecenia do danego Państwa Członkowskiego, aby położyło ono kres tej sytuacji w oznaczonym terminie. Z zastrzeżeniem postanowień ustępu 8, zalecenia te nie zostają podane do publicznej wiadomości.

8. W przypadku gdy Rada stwierdzi, że w odpowiedzi na jej zalecenia żadne skuteczne działanie nie zostało podjęte w oznaczonym terminie, może podać zalecenia do publicznej wiadomości.

9. Jeśli Państwo Członkowskie w dalszym ciągu nie realizuje zalecenia Rady, może ona wezwać dane Państwo Członkowskie do przyjęcia w wyznaczonym terminie środków zmierzających do takiego ograniczenia deficytu, jakie zostanie uznane przez Radę za niezbędne do zaradzenia sytuacji.

W takim przypadku Rada może zażądać od danego Państwa Członkowskiego przedstawienia sprawozdań według precyzyjnego harmonogramu, aby móc zbadać wysiłki dostosowawcze podjęte przez to Państwo Członkowskie.

10. Prawa zaskarżania przewidziane w artykułach 169 i 170 nie mogą być wykonywane w ramach ustępów 1-9 niniejszego artykułu.

11. Tak długo jak Państwo Członkowskie nie stosuje się do decyzji przyjętej na podstawie ustępu 9, Rada może zadecydować o zastosowaniu lub, w odpowiednim przypadku, o zaostreniu jednego lub kilku z następujących środków:

- zażądać od danego Państwa Członkowskiego, aby opublikowało dodatkowe informacje, które określi Rada, przed emisją obligacji i papierów wartościowych,
- wezwać Europejski Bank Inwestycyjny do ponownego rozważenia polityki udzielania pożyczek wobec danego Państwa Członkowskiego,
- zażądać złożenia we Wspólnocie przez dane Państwo Członkowskie nieoprocentowanego depozytu o stosowanej wysokości aż do czasu, gdy, w ocenie Rady, nadmierny deficyt zostanie skorygowany,
- nałożyć grzywnę w stosowanej wysokości.

Przewodniczący Rady informuje Parlament Europejski o podjętych decyzjach.

12. Rada uchyla wszystkie lub niektóre swoje decyzje określone w ustępach 1-9 i 11, w miarę jak nadmierny deficyt został, w ocenie Rady, skorygowany. Jeśli Rada uprzednio podała zalecenia do publicznej wiadomości, to z chwilą uchylecia decyzji przewidzianej w ustępie 8 oświadcza publicznie, że nie ma już nadmiernego deficytu w tym Państwie Członkowskim.

13. Rada, przyjmując decyzje określone w ustępach 7-9, 11 i 12, stanowi na zalecenie Komisji większością dwóch trzecich głosów swoich członków, ważonych zgodnie z artykułem 148 ustęp 2, wyłączając głosy przedstawiciela danego Państwa Członkowskiego.

14. Uzupełniające przepisy dotyczące stosowania procedury opisanej w niniejszym artykule znajdują się w Protokole w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu, załączonym do niniejszego Traktatu.

Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim i EBC, uchwała właściwe przepisy, które zastąpią ten Protokół.

Z zastrzeżeniem innych postanowień niniejszego ustępu, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, określi przed 1 stycznia 1994 roku szczegółowe warunki i definicje w celu zastosowania postanowień tego Protokołu.”

ROZDZIAŁ 2 Polityka pieniężna

Artykuł 105

1. Głównym celem ESBC jest utrzymanie stabilności cen. Bez uszczerbku dla celu stabilności cen, ESBC wspiera ogólne polityki gospodarcze we Wspólnocie, mając na względzie przyczynianie się do osiągnięcia celów Wspólnoty ustanowionych w artykule 2. ESBC działa w poszanowaniu zasady otwartej gospodarki rynkowej z wolną konkurencją, sprzyjając efektywnej alokacji zasobów oraz zgodnie z zasadami określonymi w artykule 3a.

2. Podstawowe zadania ESBC polegają na:

- definiowaniu i urzeczywistnianiu polityki pieniężnej Wspólnoty,
- przeprowadzaniu operacji walutowych zgodnie z artykułem 109,
- utrzymywaniu i zarządzaniu oficjalnymi rezerwami walutowymi Państw Członkowskich,
- popieraniu należytego funkcjonowania systemów płatniczych.

3. Trzecie tiret ustępu 2 stosuje się bez uszczerbku dla utrzymywania i zarządzania przez rządy Państw Członkowskich walutowymi kapitałami obrotowymi.

4. EBC jest konsultowany:

- w sprawie każdego projektowanego aktu wspólnotowego w dziedzinach podlegających jego kompetencji;
- przez władze krajowe w sprawie każdego projektu regulacji w dziedzinach podlegających jego kompetencji, lecz w granicach i na warunkach określonych przez Radę zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 106 ustęp 6.

EBC może w dziedzinach podlegających jego kompetencji przedkładać opinie właściwym instytucjom lub organom Wspólnoty bądź władzom krajowym.

5. ESBC przyczynia się do należytego wykonywania polityk prowadzonych przez właściwe władze w odniesieniu do nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i do stabilności systemu finansowego.

6. Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, po konsultacji z EBC i za zgodą Parlamentu Europejskiego, może powierzyć EBC specyficzne zadania dotyczące polityk w dziedzinie nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i innymi instytucjami finansowymi, z wyjątkiem instytucji ubezpieczeniowych.

Artykuł 105a

1. EBC ma wyłączne prawo do upoważniania do emisji banknotów we Wspólnocie. Banknoty takie mogą emitować EBC i krajowe banki centralne. Banknoty emitowane przez EBC i krajowe banki centralne są jedynym legalnym środkiem płatniczym we Wspólnocie.

2. Państwa Członkowskie mogą emitować monety, z zastrzeżeniem zgody EBC co do wielkości emisji. Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c i po konsultacji z EBC, może przyjąć środki w celu zharmonizowania nominałów i specyfikacji technicznych wszystkich monet przeznaczonych do obiegu, w zakresie, w jakim jest to niezbędne do zapewnienia należytego ich obiegu we Wspólnocie.

Artykuł 106

1. ESBC złożony jest z EBC i krajowych banków centralnych.

2. EBC ma osobowość prawną.
3. ESBC jest kierowany przez organy decyzyjne EBC, którymi są Rada Prezesów i Zarząd.
4. Statut ESBC jest ustanowiony w Protokole dołączonym do niniejszego Traktatu.
5. Artykuły: 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1 litera a) i 36 Statutu ESBC mogą być zmienione przez Radę, stanowiącą bądź większością kwalifikowaną na zalecenie EBC i po konsultacji z Komisją, bądź jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z EBC. W każdym przypadku wymagana jest zgoda Parlamentu Europejskiego.
6. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną bądź na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim i EBC, bądź na zalecenie EBC i po konsultacji z Parlamentem Europejskim i Komisją, uchwała przepisy, o których mowa w artykułach: 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 i 34.3 Statutu ESBC.

Artykuł 107

W wykonywaniu uprawnień oraz zadań i obowiązków, które zostały im powierzone niniejszym Traktatem i Statutem ESBC, ani EBC, ani krajowy bank centralny, ani członek któregośkolwiek z ich organów decyzyjnych nie zwracają się o instrukcje ani ich nie przyjmują od instytucji czy organów wspólnotowych, rządów Państw Członkowskich, ani jakiegokolwiek innego organu. Instytucje i organy wspólnotowe, jak również rządy Państw Członkowskich zobowiązują się szanować tę zasadę i nie dążyć do wywierania wpływu na członków organów decyzyjnych EBC lub krajowych banków centralnych przy wykonywaniu ich zadań.

Artykuł 108

Każde Państwo Członkowskie zapewnia, najpóźniej z datą ustanowienia ESBC, zgodność swojego ustawodawstwa krajowego, w tym statutu krajowego banku centralnego, z niniejszym Traktatem i Statutem ESBC.

Artykuł 108a

1. W celu wykonania zadań powierzonych ESBC, EBC, zgodnie z niniejszym Traktatem i na warunkach określonych w Statucie ESBC:

- uchwała rozporządzenia w zakresie niezbędnym do wykonania zadań określonych w artykule 3.1 pierwsze tiret, artykułach 19.1, 22 i 25.2 Statutu ESBC, jak również w przypadkach przewidzianych w aktach Rady, o których mowa w artykule 106 ustęp 6;
- podejmuje decyzje niezbędne do wykonania zadań powierzonych ESBC na podstawie niniejszego Traktatu i Statutu ESBC;
- wydaje zalecenia i opinie.

2. Rozporządzenie ma zasięg ogólny. Wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Zalecenia i opinie nie mają mocy wiążącej.

Decyzja wiąże w całości adresatów, do których jest kierowana.

Artykuły 190-192 stosuje się do rozporządzeń i decyzji przyjętych przez EBC.

EBC może zadecydować o opublikowaniu swych decyzji, zaleceń i opinii.

3. W granicach i na warunkach uchwalonych przez Radę zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 106 ustęp 6, EBC jest upoważniony, w przypadku nieposzanowania jego rozporządzeń i decyzji, do nakładania na przedsiębiorstwa grzywien i okresowych kar pieniężnych.

Artykuł 109

1. Na zasadzie odstępstwa od artykułu 228 Rada, stanowiąc jednomyślnie na zalecenie EBC lub Komisji, po konsultacji z EBC w celu doprowadzenia do konsensu zgodnego z celem stabilności cen, po konsultacji z Parlamentem Europejskim, zgodnie z procedurą określoną w ustępie 3 w odniesieniu do ustaleń, o których tam mowa, może zawrzeć umowy formalne dotyczące systemu kursów wymiany ECU w stosunku do walut pozawspólnotowych. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na zalecenie EBC lub Komisji i po konsultacji z EBC, w celu doprowadzenia do konsensu zgodnego z celem stabilności cen, może przyjąć, zmienić lub zrezygnować z centralnych kursów ECU w systemie kursów walutowych. Przewodniczący Rady informuje Parlament Europejski o przyjęciu, zmianie lub rezygnacji z centralnych kursów ECU.

2. W przypadku braku systemu kursów walutowych w stosunku do jednej lub więcej walut pozawspólnotowych w rozumieniu ustępu 1, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną bądź na zalecenie Komisji i po konsultacji z EBC, bądź na zalecenie EBC, może określić ogólne kierunki polityki kursów walutowych w stosunku do tych walut. Te ogólne kierunki nie naruszają podstawowego celu ESBC, a mianowicie utrzymania stabilności cen.

3. Na zasadzie odstępstwa od artykułu 228, w przypadku gdy umowy w sprawach odnoszących się do reżimu pieniężnego lub kursowego powinny stanowić przedmiot rokowań między Wspólnotą a jednym lub większą liczbą państw albo organizacji międzynarodowych, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na zalecenie Komisji i po konsultacji z EBC, decyduje o ustaleniach dotyczących rokowań i zawarcia tych umów. Ustalenia te powinny zapewnić wyrażanie przez Wspólnotę jednolitego stanowiska. Komisja jest w pełni włączana do rokowań.

Umowy zawarte zgodnie z niniejszym ustępem obowiązują instytucje Wspólnoty, EBC i Państwa Członkowskie.

4. Z zastrzeżeniem ustępu 1, Rada, na wniosek Komisji i po konsultacji z EBC, stanowiąc większością kwalifikowaną, decyduje o stanowisku, jakie zajmuje Wspólnota na poziomie międzynarodowym w odniesieniu do kwestii o szczególnym znaczeniu dla unii gospodarczej i walutowej i, stanowiąc jednomyślnie, decyduje o jej reprezentacji w poszanowaniu podziału kompetencji przewidzianego w artykułach 103 i 105.

5. Bez uszczerbku dla kompetencji i umów wspólnotowych w dziedzinie unii gospodarczej i walutowej, Państwa Członkowskie mogą prowadzić rokowania w organach międzynarodowych i zawierać umowy międzynarodowe.

ROZDZIAŁ 3

Postanowienia instytucjonalne

Artykuł 109a

1. Rada EBC składa się z członków Zarządu EBC i prezesów krajowych banków centralnych.

2. a) Zarząd składa się z prezesa, wiceprezesa i czterech innych członków.

b) Prezes, wiceprezes i pozostali członkowie Zarządu są mianowani za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich na szczeblu szefów państw lub rządów, na zalecenie Rady i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz z Radą EBC, spośród osób o uznanym autorytecie i doświadczeniu zawodowym w dziedzinie pieniądza i bankowości.

Ich mandat trwa osiem lat i nie jest odnawialny.

Członkami Zarządu mogą być tylko obywatele Państw Członkowskich.

Artykuł 109b

1. Przewodniczący Rady i członek Komisji mogą uczestniczyć, bez prawa głosowania, w posiedzeniach Rady Prezesów EBC.

Przewodniczący Rady może przedłożyć wniosek do rozważenia przez Radę Prezesów EBC.

2. Prezes EBC jest zapraszany do uczestniczenia w posiedzeniach Rady, kiedy dyskutuje ona o sprawach dotyczących celów i zadań ESBC.

3. EBC kieruje sprawozdanie roczne z działalności ESBC i w sprawie polityki pieniężnej za rok ubiegły i rok bieżący do Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, jak również do Rady Europejskiej. Prezes EBC przedstawia to sprawozdanie Radzie i Parlamentowi Europejskiemu, który może odbyć debatę generalną na tej podstawie.

Prezes EBC i inni członkowie Zarządu mogą, na żądanie Parlamentu Europejskiego lub z inicjatywy własnej, być przesłuchani przez właściwe komisje Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 109c

1. W celu wspierania koordynacji polityk Państw Członkowskich w pełnym zakresie niezbędnym do funkcjonowania rynku wewnętrznego, ustanawia się Komitet Walutowy o charakterze doradczym.

Zadania Komitetu to:

- śledzenie sytuacji pieniężnej i finansowej Państw Członkowskich i Wspólnoty, jak również ogólnego systemu płatności Państw Członkowskich oraz regularne składanie Radzie i Komisji sprawozdań na ten temat;
- wydawanie opinii na żądanie Rady lub Komisji bądź z inicjatywy własnej dla tych instytucji;
- bez uszczerbku dla artykułu 151, przyczynianie się do przygotowania prac Rady określonych w artykułach 73f i 73g, artykule 103 ustępy 2, 3, 4 i 5, artykułach 103a, 104a, 104b, 104c, artykule 109e ustęp 2, artykule 109f ustęp 6, artykułach 109h i 109i, artykule 109j ustęp 2 i w artykule 109k ustęp 1;
- badanie, przynajmniej raz w roku, sytuacji w dziedzinie przepływów kapitału i swobody płatności wynikających ze stosowania niniejszego Traktatu i środków przyjętych przez Radę; badanie to dotyczy wszystkich środków odnoszących się do przepływów kapitału i płatności; Komitet składa sprawozdanie Komisji i Radzie w sprawie wyników tego badania.

Państwa Członkowskie i Komisja, każde w swoim zakresie, mianują po dwóch członków Komitetu Walutowego.

2. Na początku trzeciego etapu ustanawia się Komitet Ekonomiczno-Finansowy. Komitet Walutowy przewidziany w ustępie 1 zostaje rozwiązany.

Zadaniem Komitetu Ekonomiczno-Finansowego jest:

- wydawanie opinii na żądanie Rady lub Komisji bądź z inicjatywy własnej dla tych instytucji;
- śledzenie sytuacji gospodarczej i finansowej Państw Członkowskich i Wspólnoty oraz regularne składanie Radzie i Komisji sprawozdań na ten temat, zwłaszcza w sprawie stosunków finansowych z państwami trzecimi i z instytucjami międzynarodowymi;
- bez uszczerbku dla artykułu 151, przyczynianie się do przygotowania prac Rady określonych w artykułach 73f i 73g, artykule 103 ustępy 2, 3, 4 i 5, artykułach 103a, 104a, 104b, 104c, artykule 105 ustęp 6, artykule 105a ustęp 2, artykule 106 ustępy 5 i 6, artykułach 109 i 109h, artykule 109i ustępy 2 i 3, artykule 109k ustęp 2 i w artykule 109l ustępy 4 i 5 oraz wykonywanie innych zadań doradczych i przygotowawczych, które są mu powierzane przez Radę;

- badanie, przynajmniej raz w roku, sytuacji w dziedzinie przepływów kapitału i swobody płatności wynikających ze stosowania niniejszego Traktatu i środków przyjętych przez Radę; badanie to dotyczy wszystkich środków odnoszących się do przepływów kapitału i płatności; Komitet składa sprawozdanie Komisji i Radzie w sprawie wyników tego badania.

Państwa Członkowskie, Komisja i EBC mianują nie więcej niż po dwóch członków Komitetu.

3. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji i po konsultacji z EBC oraz z Komitetem określonym w niniejszym artykule, uchwała przepisy dotyczące składu Komitetu Ekonomiczno-Finansowego. Przewodniczący Rady informuje Parlament Europejski o podjętej decyzji.

4. Oprócz zadań określonych w ustępie 2, jeśli i tak długo jak istnieją Państwa Członkowskie objęte derogacją na mocy artykułów 1091 i 123, Komitet śledzi sytuację pieniężną i finansową oraz ogólny system płatności tych Państw Członkowskich i regularnie składa Radzie i Komisji sprawozdania na ten temat.

Artykuł 109d

W sprawach objętych zakresem zastosowania artykułu 103 ustęp 4, artykułu 104c z wyjątkiem ustępu 14, artykułów 109, 109j, 109j i artykułu 109l ustępy 4 i 5 Rada lub Państwo Członkowskie może żądać od Komisji sformułowania, w zależności od przypadku, zalecenia lub propozycji. Komisja bezzwłocznie rozpatruje to żądanie i przedstawia konkluzje Radzie.

ROZDZIAŁ 4

Postanowienia przejściowe

Artykuł 109e

1. Drugi etap urzeczywistniania unii gospodarczej i walutowej rozpoczyna się 1 stycznia 1994 roku.

2. Przed tą datą:

a) każde Państwo Członkowskie:

- przyjmuje, w miarę potrzeby, właściwe środki w celu dostosowania się do zakazów przewidzianych w artykule 73b, bez uszczerbku dla artykułu 73e, artykule 104 i w artykule 102 ustęp 1;
- uchwała, jeśli jest to niezbędne, w celu umożliwienia oceny przewidzianej w punkcie b), wieloletnie programy zmierzające do zapewnienia trwałej konwergencji potrzebnej do urzeczywistnienia unii gospodarczej i walutowej, w szczególności w zakresie stabilności cen i zdrowej sytuacji finansów publicznych;

b) Rada, na podstawie sprawozdania Komisji, ocenia postęp osiągnięty w sferze konwergencji gospodarczej i pieniężnej, zwłaszcza w zakresie stabilności cen i zdrowej sytuacji finansów publicznych, jak również postęp dokonany we wprowadzaniu w życie prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego rynku wewnętrznego.

3. Postanowienia artykułu 104, artykułu 104a ustęp 1, artykułu 104b ustęp 1 i artykułu 104c z wyjątkiem ustępów 1, 9, 11, 14 stosuje się od początku drugiego etapu.

Postanowienia artykułu 103a ustęp 2, artykułu 104c ustępy 1, 9 i 11, artykułów 105, 105a, 107, 109, 109a, 109b oraz artykułu 109c ustępy 2 i 4 stosuje się od początku trzeciego etapu.

4. W trakcie drugiego etapu Państwa Członkowskie czynią wysiłki w celu uniknięcia nadmiernych deficytów budżetowych.

5. W trakcie drugiego etapu każde Państwo Członkowskie rozpoczyna, w stosownym przypadku, proces prowadzący do niezależności swojego banku centralnego, zgodnie z artykułem 108.

Artykuł 109f

1. Od początku drugiego etapu ustanowiony zostaje i podejmuje swoje obowiązki Europejski Instytut Walutowy, zwany dalej EIW; ma on osobowość prawną oraz jest kierowany i zarządzany przez Radę, składającą się z jej prezesa i prezesów krajowych banków centralnych, z których jeden będzie jej wiceprezesem.

Prezes jest mianowany za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich na szczeblu szefów państw lub rządów na zalecenie, w zależności od przypadku, Komitetu Prezesów banków centralnych Państw Członkowskich (zwanego dalej „Komitetem Prezesów”) lub Rady EIW oraz po konsultacji z Parlamentem Europejskim i Radą. Prezes jest wybierany spośród osób o uznanym autorytecie i doświadczeniu zawodowym w dziedzinie pieniądza lub bankowości. Prezes EIW musi być obywatelem Państwa Członkowskiego. Rada EIW mianuje wiceprezesa.

Statut EIW jest ustanowiony w Protokole dołączonym do niniejszego Traktatu.

Komitet Prezesów zostaje rozwiązany z początkiem drugiego etapu.

2. EIW:

- umacnia współpracę między krajowymi bankami centralnymi;
- umacnia koordynację polityk pieniężnych Państw Członkowskich, dążąc do zapewnienia stabilności cen;
- nadzoruje funkcjonowanie europejskiego systemu walutowego;
- udziela konsultacji w kwestiach, które podlegają kompetencji krajowych banków centralnych i wpływają na stabilność instytucji i rynków finansowych;
- przejmuje funkcje wykonywane dotąd przez Europejski Fundusz Współpracy Walutowej, który zostaje rozwiązany; procedury likwidacyjne są określone w Statucie EIW;
- ułatwia korzystanie z ECU i nadzoruje jego rozwój, w tym sprawne funkcjonowanie systemu kompensacyjnego w ECU.

3. W celu przygotowania trzeciego etapu EIW:

- przygotowuje dokumenty i procedury niezbędne do prowadzenia jednolitej polityki pieniężnej w trakcie trzeciego etapu;
- zachęca do harmonizacji, jeśli istnieje potrzeba, reguł i praktyk rządzących gromadzeniem, tworzeniem i upowszechnianiem statystyk w dziedzinie podlegającej jego kompetencji;
- opracowuje reguły operacji, które będą przeprowadzane przez krajowe banki centralne w ramach ESBC;
- wspiera skuteczność płatności transgranicznych;
- nadzoruje techniczne przygotowanie banknotów ECU.

Najpóźniej do dnia 31 grudnia 1996 roku EIW sprecyzuje ramy regulacyjne, organizacyjne i logistyczne, które są potrzebne ESBC do wykonywania zadań podczas trzeciego etapu. Ramy te są przedkładane do decyzji EBC z dniem jego ustanowienia.

4. EIW, stanowiąc większością dwóch trzecich członków jego Rady, może:

- wydawać opinie lub zalecenia w sprawie ogólnego kierunku polityki pieniężnej i polityki kursów walut, jak również w sprawie związanych z nimi środków podjętych w każdym Państwie Członkowskim;

- przedkładać opinie lub zalecenia rządowi i Radzie w sprawie polityk, które mogą wpłynąć na wewnętrzną lub zewnętrzną sytuację pieniężną we Wspólnocie, a zwłaszcza na funkcjonowanie europejskiego systemu walutowego;
- kierować zalecenia do władz monetarnych Państw Członkowskich w sprawie prowadzenia przez nie polityki pieniężnej.

5. EIW może jednomyślnie zdecydować o podaniu swoich opinii i zaleceń do wiadomości publicznej.

6. EIW jest konsultowany przez Radę w sprawie każdego projektowanego aktu wspólnotowego w dziedzinie podlegającej jego kompetencji.

W granicach i na warunkach określonych przez Radę, stanowiącą większością kwalifikowaną na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz EIW, EIW jest konsultowany przez władze Państw Członkowskich w sprawie każdego projektu przepisów prawnych w dziedzinie podlegającej jego kompetencji.

7. Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz EIW, może powierzyć EIW inne zadania do przygotowania trzeciego etapu.

8. W przypadku gdy niniejszy Traktat przyznaje EBC rolę doradczą, wzmianki dotyczące EBC należy, przed jego ustanowieniem, rozumieć jako odnoszące się do EIW.

W przypadku gdy niniejszy Traktat przyznaje EIW rolę doradczą, odniesienia do EIW należy, przed 1 stycznia 1994 roku, rozumieć jako odniesienia do Komitetu Prezesów.

9. W trakcie drugiego etapu termin „EBC” znajdujący się w artykułach 173, 175, 176, 177, 180 i 215 jest rozumiany jako odnoszący się do EIW.

Artykuł 109g

Skład walut koszyka ECU pozostaje niezmienny.

Od początku trzeciego etapu wartość ECU jest określona nieodwołalnie, zgodnie z artykułem 109i ustęp 4.

Artykuł 109h

1. W przypadku trudności lub poważnego zagrożenia trudnościami w równowadze płatniczej Państwa Członkowskiego wynikających bądź z ogólnego zachwiania równowagi płatniczej, bądź z charakteru walut, jakimi dysponuje, zwłaszcza gdy trudności te mogą narazić na niebezpieczeństwo funkcjonowanie wspólnego rynku lub stopniową realizację wspólnej polityki handlowej, Komisja niezwłocznie bada sytuację tego państwa, jak również działanie, jakie państwo to podjęło lub może podjąć zgodnie z postanowieniami niniejszego Traktatu, odwołując się do wszelkich dostępnych środków. Komisja wskazuje środki, których przyjęcie zaleca danemu państwu.

Jeśli działania podjęte przez Państwo Członkowskie i środki sugerowane przez Komisję nie okazują się wystarczające do przezwyciężenia trudności lub zagrożeń trudnościami, Komisja zaleca Radzie, po konsultacji z Komitetem określonym w artykule 109c, przyznanie wzajemnej pomocy i właściwe jej metody.

Komisja regularnie informuje Radę o sytuacji i jej rozwoju.

2. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, przyznaje taką wzajemną pomoc; uchwała dyrektywy lub decyzje określające jej warunki i szczegóły. Wzajemna pomoc może przyjąć zwłaszcza formę:

- a) uzgodnionego działania w ramach innych organizacji międzynarodowych, do których Państwa Członkowskie mogą się zwrócić;
- b) środków niezbędnych do uniknięcia zakłóceń w handlu, gdy państwo znajdujące się w trudnościach utrzymuje lub przywraca ograniczenia ilościowe w stosunku do państw trzecich;
- c) udzielenia ograniczonych kredytów przez inne Państwa Członkowskie, z zastrzeżeniem ich zgody.

3. Jeśli wzajemna pomoc zalecona przez Komisję nie została przyznana przez Radę lub jeśli przyznana wzajemna pomoc i przyjęte środki są niewystarczające, Komisja upoważnia państwo znajdujące się w trudnościach do podjęcia środków ochronnych, których warunki i szczegóły określa Komisja.

Takie upoważnienie może zostać odwołane, a powyższe warunki i szczegóły zmienione przez Radę, stanowiącą większość kwalifikowaną.

4. Z zastrzeżeniem artykułu 109k ustęp 6, niniejszego artykułu nie stosuje się od początku trzeciego etapu.

Artykuł 109i

1. W przypadku nagłego kryzysu w równowadze płatniczej i jeśli decyzja w rozumieniu artykułu 109h ustęp 2 nie zostaje niezwłocznie wydana, zainteresowane Państwo Członkowskie może podjąć, w charakterze środków zapobiegawczych, niezbędne środki ochronne. Środki te powinny powodować jak najmniejsze zakłócenia w funkcjonowaniu wspólnego rynku i nie mogą wykraczać poza to, co jest ściśle konieczne do pokonania nagle powstałych trudności.

2. Komisja i pozostałe Państwa Członkowskie powinny być informowane o takich środkach ochronnych najpóźniej w chwili ich wejścia w życie. Komisja może zalecić Radzie udzielenie wzajemnej pomocy zgodnie z artykułem 109h.

3. Po wydaniu opinii przez Komisję i po konsultacji z komitetem określonym w artykule 109c, Rada, stanowiąc większość kwalifikowaną, może zdecydować, że zainteresowane Państwo Członkowskie powinno zmienić, zawiesić lub znieść powyższe środki ochronne.

4. Z zastrzeżeniem artykułu 109k ustęp 6, niniejszego artykułu nie stosuje się od początku trzeciego etapu.

Artykuł 109j

1. Komisja i EIW składają Radzie sprawozdania w sprawie postępów dokonanych przez Państwa Członkowskie w wypełnianiu ich zobowiązań w zakresie urzeczywistnienia unii gospodarczej i walutowej. Sprawozdania te określają, czy ustawodawstwo krajowe każdego Państwa Członkowskiego, w tym statuty jego krajowego banku centralnego, jest zgodne z artykułami 107 i 108 niniejszego Traktatu i ze Statutem ESBC. Sprawozdania określają również, czy osiągnięty został wysoki poziom trwałej konwergencji, analizując, w jakim stopniu każde Państwo Członkowskie spełniło następujące kryteria:

- osiągnięcie wysokiego stopnia stabilności cen; będzie to wynikało ze stopy inflacji zbliżonej do istniejącej w co najwyżej trzech Państwach Członkowskich, które mają najlepsze rezultaty w dziedzinie stabilności cen;
- stabilna sytuacja finansów publicznych; będzie to wynikało z sytuacji budżetowej, która nie wykazuje nadmiernego deficytu budżetowego w rozumieniu artykułu 104c ustęp 6;
- poszanowanie zwykłych marginesów wahań kursów przewidzianych mechanizmem kursów walut europejskiego systemu walutowego przez co najmniej dwa lata, bez dewaluacji w stosunku do waluty innego Państwa Członkowskiego;
- trwały charakter konwergencji osiągniętej przez Państwo Członkowskie i jego udziału w mechanizmie kursów walut europejskiego systemu walutowego, co odzwierciedla się w poziomach długoterminowych stóp procentowych.

Cztery kryteria określone w niniejszym ustępie i odpowiednie okresy, podczas których każde ma być przestrzegane, są sprecyzowane w Protokole załączonym do niniejszego Traktatu. Sprawozdania Komisji i EIW biorą również pod uwagę stan rozwoju ECU, wyniki integracji rynków, sytuację i rozwój równowagi płatności bieżących oraz ocenę rozwoju jednostkowych kosztów pracy i innych wskaźników cen.

2. Na podstawie tych sprawozdań Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na zalecenie Komisji, ocenia:

- w stosunku do każdego Państwa Członkowskiego, czy spełnia ono warunki niezbędne do przyjęcia jednej waluty;

- czy większość Państw Członkowskich spełnia warunki konieczne do przyjęcia jednej waluty,

i przesyła swoje wnioski w formie zaleceń Radzie zebranej w składzie szefów państw lub rządów. Parlament Europejski jest konsultowany i przesyła swoją opinię Radzie zebranej w składzie szefów państw lub rządów.

3. Uwzględniając należycie sprawozdania określone w ustępie 1 oraz opinię Parlamentu Europejskiego określoną w ustępie 2, Rada zebrana w składzie szefów państw lub rządów, stanowiąc większością kwalifikowaną, najpóźniej do 31 grudnia 1996 roku:

- decyduje, na podstawie zaleceń Rady określonych w ustępie 2, czy większość Państw Członkowskich spełnia warunki niezbędne do przyjęcia jednej waluty;

- decyduje, czy właściwe jest wejście przez Wspólnotę w trzeci etap,

a jeżeli tak, to:

- określa datę rozpoczęcia trzeciego etapu.

4. Jeśli do końca 1997 roku data rozpoczęcia trzeciego etapu nie zostanie określona, trzeci etap rozpocznie się 1 stycznia 1999 roku. Przed 1 lipca 1998 roku Rada zebrana w składzie szefów państw lub rządów, po powtórzeniu procedury przewidzianej w ustępach 1 i 2, z wyjątkiem drugiego tiret w ustępie 2, biorąc pod uwagę sprawozdania określone w ustępie 1 i opinię Parlamentu Europejskiego, potwierdza większością kwalifikowaną i na podstawie zaleceń Rady określonych w ustępie 2, które Państwa Członkowskie spełniają warunki konieczne do przyjęcia jednej waluty.

Artykuł 109k

1. Jeśli zgodnie z artykułem 109j ustęp 3 została podjęta decyzja ustalająca datę, Rada, na podstawie swych zaleceń określonych w artykule 109j ustęp 2, stanowiąc większością kwalifikowaną na zalecenie Komisji, zdecyduje, czy, a jeśli tak, to które Państwa Członkowskie są objęte derogacją, tak jak jest ona zdefiniowana w ustępie 3 niniejszego artykułu. Te Państwa Członkowskie zwane są dalej „Państwami Członkowskimi objętymi derogacją”.

Jeśli Rada potwierdziła, na podstawie artykułu 109j ustęp 4, które Państwa Członkowskie spełniają warunki niezbędne do przyjęcia jednej waluty, Państwa Członkowskie, które nie spełniają tych warunków, są objęte derogacją, tak jak jest ona zdefiniowana w ustępie 3 niniejszego artykułu. Te Państwa Członkowskie zwane są dalej „Państwami Członkowskimi objętymi derogacją”.

2. Przynajmniej co dwa lata lub na żądanie Państwa Członkowskiego objętego derogacją, Komisja i EBC składają sprawozdanie Radzie, zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 109j ustęp 1. Po konsultacji z Parlamentem Europejskim i dyskusji w ramach Rady zebranej w składzie szefów państw lub rządów, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, decyduje, które Państwa Członkowskie objęte derogacją spełniają niezbędne warunki, na podstawie kryteriów określonych w artykule 109j ustęp 1, i uchyla derogację w stosunku do danych Państw Członkowskich.

3. Derogacja w rozumieniu ustępu 1 powoduje, że następujące artykuły nie mają zastosowania do danego Państwa Członkowskiego: artykuł 104c ustępy 9 i 11, artykuł 105 ustępy 1, 2, 3 i 5, artykuły 105a, 108a i 109 oraz artykuł 109a ustęp 2 litera b). Wyłączenie tego Państwa Członkowskiego i jego krajowego banku centralnego z zakresu praw i obowiązków w ramach ESBC jest przewidziane w rozdziale IX Statutu ESBC.

4. W artykule 105 ustępy 1, 2 i 3, w artykułach 105a, 108a i 109 oraz w artykule 109a ustęp 2 litera. b) przez „Państwa Członkowskie” rozumie się „Państwa Członkowskie nieobjęte derogacją”.

5. Prawa głosu Państw Członkowskich objętych derogacją są zawieszane co do decyzji Rady określonych w artykułach niniejszego Traktatu wymienionych w ustępie 3. W tym przypadku, na zasadzie odstępstwa od artykułu 148 i artykułu 289a ustęp 1, większość kwalifikowana jest określona jako dwie trzecie głosów przedstawicieli Państw Członkowskich nieobjętych derogacją, ważonych zgodnie z artykułem 148 ustęp 2, a jednomyślność tych Państw Członkowskich wymagana jest w odniesieniu do każdego aktu wymagającego jednomyślności.

6. Artykuły 109h i 109i stosują się nadal do Państwa Członkowskiego objętego derogacją.

Artykuł 109l

1. Natychmiast po podjęciu, zgodnie z artykułem 109j ustęp 3, decyzji określającej datę rozpoczęcia trzeciego etapu lub, w odpowiednim przypadku, natychmiast po 1 lipca 1998 roku:

- Rada przyjmuje przepisy określone w artykule 106 ustęp 6;
- rządy Państw Członkowskich nieobjętych derogacją mianują, zgodnie z procedurą określoną w artykule 50 Statutu ESBC, prezesa, wiceprezesa i pozostałych członków Zarządu EBC. Jeśli istnieją Państwa Członkowskie objęte derogacją, liczba członków wchodzących w skład Zarządu może być mniejsza od przewidzianej w artykule 11.1 Statutu ESBC, ale w żadnym wypadku nie może być mniejsza od czterech.

Natychmiast po mianowaniu Zarządu ustanawiane są ESBC i EBC, które przygotowują się do pełnego funkcjonowania, tak jak to określono w niniejszym Traktacie i Statucie ESBC. Rozpoczynają one w pełni wykonywanie swych uprawnień od pierwszego dnia trzeciego etapu.

2. Z chwilą ustanowienia EBC, przejmuje on, w miarę potrzeby, zadania EIW. EIW ulega likwidacji wraz z ustanowieniem EBC; procedury likwidacyjne są przewidziane w Statucie EIW.

3. Jeśli, i tak długo jak istnieją Państwa Członkowskie objęte derogacją oraz bez uszczerbku dla artykułu 106 ustęp 3 niniejszego Traktatu, Rada Ogólna EBC określona w artykule 45 Statutu ESBC jest ukonstytuowana jako trzeci organ decyzyjny EBC.

4. Z dniem rozpoczęcia trzeciego etapu, Rada, stanowiąc jednomyślnie głosami Państw Członkowskich nieobjętych derogacją, na wniosek Komisji i po konsultacji z EBC, uchwała kursy wymiany, zgodnie z którymi ich waluty są nieodwołalnie powiązane oraz zgodnie z którymi ustalony zostaje nieodwołalnie kurs, po jakim ECU zastępuje te waluty, a ECU staje się samodzielną walutą. Środek ten nie zmienia wartości zewnętrznej ECU. Według tej samej procedury Rada podejmuje również inne środki niezbędne do szybkiego wprowadzenia ECU jako jednej waluty w tych Państwach Członkowskich.

5. Jeśli decyduje się, zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 109k ustęp 2, o uchyleniu derogacji, Rada, stanowiąc jednomyślnie głosami Państw Członkowskich nieobjętych derogacją oraz danego Państwa Członkowskiego na wniosek Komisji i po konsultacji z EBC, określa kurs, po jakim ECU zastępuje walutę danego Państwa Członkowskiego, oraz decyduje o innych środkach niezbędnych do wprowadzenia ECU jako jednej waluty w danym Państwie Członkowskim.

Artykuł 109m

1. Aż do rozpoczęcia trzeciego etapu każde Państwo Członkowskie traktuje swoją politykę kursową jako przedmiot wspólnego zainteresowania. Czyniąc to, Państwa Członkowskie uwzględniają doświadczenia zdobyte dzięki współpracy w ramach europejskiego systemu walutowego (ESW) i dzięki rozwojowi ECU, w poszanowaniu istniejących w tej dziedzinie kompetencji.

2. Od początku trzeciego etapu i tak długo jak Państwo Członkowskie jest objęte derogacją, ustęp 1 stosuje się analogicznie do polityki kursowej tego Państwa Członkowskiego.”

26) W tytule II części trzeciej, tytuł rozdziału 4 otrzymuje brzmienie:

„TYTUŁ VII
WSPÓLNA POLITYKA HANDLOWA”

27) Uchyła się artykuł 111.

28) Artykuł 113 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 113

1. Wspólna polityka handlowa jest oparta na jednolitych zasadach, zwłaszcza w odniesieniu do zmian stawek celnych, zawierania umów celnych i handlowych, ujednoczenia środków liberalizacyjnych, polityki eksportowej i handlowych środków ochronnych podejmowanych w przypadku dumpingu lub subsydiów.

2. Komisja przedkłada Radzie propozycje w celu realizacji wspólnej polityki handlowej.

3. Jeżeli istnieje potrzeba wynegocjowania umów z jednym lub większą liczbą państw albo organizacji międzynarodowych, Komisja przedstawia zalecenia Radzie, która upoważnia ją do rozpoczęcia koniecznych rokowań.

Komisja prowadzi rokowania w konsultacji ze specjalnym komitetem wyznaczonym przez Radę w celu wsparcia jej w tym zadaniu i w ramach dyrektyw, jakie Rada może do niej kierować.

Stosuje się odpowiednie postanowienia artykułu 228.

4. W wykonywaniu kompetencji przyznanych jej niniejszym artykułem, Rada stanowi większością kwalifikowaną.”

29) Uchyła się artykuł 114.

30) Artykuł 115 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 115

W celu zapewnienia, że wykonanie przez Państwa Członkowskie środków polityki handlowej przyjętych zgodnie z niniejszym Traktatem nie będzie uniemożliwione przez zakłócenia w handlu, albo gdy różnice między tymi środkami powodują trudności gospodarcze w jednym lub większej liczbie państw, Komisja zaleca niezbędne metody współpracy między Państwami Członkowskimi. Jeżeli tego nie czyni, może upoważnić Państwa Członkowskie do podjęcia koniecznych środków ochronnych, których warunki i sposoby wykonania określi.

W nagłym przypadku Państwa Członkowskie żądają od Komisji wydania upoważnienia do samodzielnego podjęcia koniecznych środków, a ta decyduje jak najszybciej; następnie zainteresowane Państwa Członkowskie notyfikują te środki pozostałym Państwom Członkowskim. Komisja może w każdej chwili postanowić, że Państwa Członkowskie muszą zmienić lub znieść takie środki.

W wyborze środków pierwszeństwo powinno być przyznane środkom powodującym najmniejsze zakłócenia w funkcjonowaniu wspólnego rynku.”

31) Uchyła się artykuł 116.

32) W części trzeciej tytuł III otrzymuje nazwę:

„TYTUŁ VIII
POLITYKA SPOŁECZNA, EDUKACJA, KSZTAŁCENIE ZAWODOWE I MŁODZIEŻ”

33) Pierwszy akapit artykułu 118a ustęp 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Aby przyczynić się do osiągnięcia celu określonego w ustępie 1, Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, przyjmuje w drodze dyrektyw minimalne wymagania stopniowo wprowadzane w życie, z uwzględnieniem warunków i norm technicznych istniejących w każdym z Państw Członkowskich.”

34) Artykuł 123 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 123

W celu poprawy możliwości zatrudniania pracowników w ramach rynku wewnętrznego i przyczyniania się w ten sposób do podniesienia poziomu życia, ustanawia się, zgodnie z poniższymi postanowieniami, Europejski Fundusz Społeczny; dąży on do ułatwienia zatrudniania pracowników i zwiększania ich mobilności geograficznej i zawodowej wewnątrz Wspólnoty, jak również do ułatwienia im dostosowania się do zmian w przemyśle i systemach produkcyjnych, zwłaszcza przez kształcenie zawodowe i przekwalifikowanie.”

35) Artykuł 125 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 125

Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, podejmuje decyzje wykonawcze dotyczące Europejskiego Funduszu Społecznego.”

36) Artykuły 126, 127 i 128 otrzymują brzmienie:

„Rozdział 3
Edukacja, kształcenie zawodowe i młodzież

Artykuł 126

1. Wspólnota przyczynia się do rozwoju edukacji o wysokiej jakości, poprzez zachęcanie do współpracy między Państwami Członkowskimi oraz, jeśli jest to niezbędne, poprzez wspieranie i uzupełnianie ich działalności, w pełni szanując odpowiedzialność Państw Członkowskich za treść nauczania i organizację systemów edukacyjnych, jak również ich różnorodność kulturową i językową.

2. Działanie Wspólnoty zmierza do:

- rozwoju wymiaru europejskiego w edukacji, zwłaszcza przez nauczanie i upowszechnianie języków Państw Członkowskich;
- sprzyjania mobilności studentów i nauczycieli, między innymi poprzez zachęcanie do akademickiego uznawania dyplomów i okresów studiów;
- promowania współpracy między instytucjami edukacyjnymi;
- rozwoju wymiany informacji i doświadczeń w kwestiach wspólnych dla systemów edukacyjnych Państw Członkowskich;

- sprzyjania rozwojowi wymiany młodzieży i wymiany instruktorów społeczno-oświatowych;
 - popieranie rozwoju kształcenia na odległość.
3. Wspólnota i Państwa Członkowskie sprzyjają współpracy z państwami trzecimi oraz z kompetentnymi organizacjami międzynarodowymi w dziedzinie edukacji, zwłaszcza z Radą Europy.
4. Aby przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w niniejszym artykule, Rada przyjmuje:
- środki zachęcające, z wyłączeniem jakiejkolwiek harmonizacji przepisów ustawowych i wykonawczych Państw Członkowskich, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym i Komitetem Regionów;
 - zalecenia, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji.

Artykuł 127

1. Wspólnota urzeczywistnia politykę kształcenia zawodowego, która wspiera i uzupełnia działanie Państw Członkowskich, w pełni szanując odpowiedzialność Państw Członkowskich za treść i organizację kształcenia zawodowego.
2. Działanie Wspólnoty zmierza do:
- ułatwienia przystosowania się do zmian w przemyśle, zwłaszcza przez kształcenie zawodowe i przekwalifikowanie;
 - poprawy kształcenia zawodowego wstępnego i ustawicznego w celu ułatwienia integracji zawodowej i reintegracji z rynkiem pracy;
 - ułatwienia dostępu do kształcenia zawodowego i sprzyjania mobilności instruktorów i kształcących się, a zwłaszcza młodzieży;
 - pobudzania współpracy w dziedzinie kształcenia między instytucjami edukacyjnymi lub kształcenia zawodowego a przedsiębiorstwami;
 - rozwoju wymiany informacji i doświadczeń w kwestiach wspólnych dla systemów kształcenia Państw Członkowskich.
3. Wspólnota i Państwa Członkowskie sprzyjają współpracy z państwami trzecimi i kompetentnymi organizacjami międzynarodowymi w dziedzinie kształcenia zawodowego.
4. Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym i Komitetem Regionów, przyjmuje środki przyczyniające się do osiągnięcia celów określonych w niniejszym artykule, z wyłączeniem jakiejkolwiek harmonizacji przepisów ustawowych i wykonawczych Państw Członkowskich.”

37) Dodaje się następujący tekst:

„TYTUŁ IX KULTURA

Artykuł 128

1. Wspólnota przyczynia się do rozkwitu kultur Państw Członkowskich w poszanowaniu ich różnorodności narodowej i regionalnej, równocześnie podkreślając znaczenie wspólnego dziedzictwa kulturowego.

2. Działanie Wspólnoty zmierza do zachęcenia do współpracy między Państwami Członkowskimi oraz, jeśli to niezbędne, do wspierania i uzupełniania ich działań w następujących dziedzinach:

- pogłębiania wiedzy oraz upowszechniania kultury i historii narodów europejskich;
- zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego o znaczeniu europejskim;
- niehandlowej wymiany kulturalnej;
- twórczości artystycznej i literackiej włącznie z sektorem audiowizualnym.

3. Wspólnota i Państwa Członkowskie sprzyjają współpracy z państwami trzecimi oraz z kompetentnymi organizacjami międzynarodowymi w dziedzinie kultury, zwłaszcza z Radą Europy.

4. Wspólnota uwzględnia aspekty kulturalne w swoim działaniu na podstawie innych postanowień niniejszego Traktatu.

5. Aby przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w niniejszym artykule, Rada przyjmuje:

- środki zachęcające, z wyłączeniem jakiegokolwiek harmonizacji przepisów ustawowych i wykonawczych Państw Członkowskich, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b i po konsultacji z Komitetem Regionów. Rada stanowi jednomyślnie w toku całej procedury określonej w artykule 189b;
- zalecenia, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji.”

38) Tytuły IV, V, VI i VII otrzymują brzmienie:

„TYTUŁ X
ZDROWIE PUBLICZNE

Artykuł 129

1. Wspólnota przyczynia się do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony ludzkiego zdrowia, poprzez zachęcanie do współpracy między Państwami Członkowskimi i, jeśli jest to konieczne, wspiera ich działania.

Działanie Wspólnoty ma na celu zapobieganie chorobom, zwłaszcza epidemiom, w tym uzależnieniom od narkotyków, poprzez wspieranie badań nad ich przyczynami, sposobami ich rozprzestrzeniania się oraz zapobiegania im, jak również informacji i edukacji zdrowotnej.

Wymogi ochrony zdrowia stanowią część składową pozostałych polityk Wspólnoty.

2. Państwa Członkowskie, w powiązaniu z Komisją, koordynują między sobą własne polityki i programy w dziedzinach określonych w ustępie 1. Komisja może podjąć, w ścisłym kontakcie z Państwami Członkowskimi, każdą użyteczną inicjatywę w celu wsparcia tej koordynacji.

3. Wspólnota i Państwa Członkowskie sprzyjają współpracy z państwami trzecimi i kompetentnymi organizacjami międzynarodowymi w dziedzinie zdrowia publicznego.

4. Aby przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w niniejszym artykule, Rada przyjmuje:

- środki zachęcające, z wyłączeniem jakiegokolwiek harmonizacji przepisów ustawowych i wykonawczych Państw Członkowskich, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym i Komitetem Regionów;
- zalecenia, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji.

TYTUŁ XI OCHRONA KONSUMENTÓW

Artykuł 129a

1. Wspólnota przyczynia się do osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony konsumentów, poprzez:

- a) środki, które przyjmuje na podstawie artykułu 100a w ramach urzeczywistniania rynku wewnętrznego;
- b) działanie szczególne, wspierające i uzupełniające politykę realizowaną przez Państwa Członkowskie w celu ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i interesów ekonomicznych konsumentów oraz zapewnienia im odpowiedniej informacji.

2. Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, przyjmuje środki określone w ustępie 1 litera b).

3. Środki przyjęte na podstawie ustępu 2 nie stanowią przeszkody dla Państwa Członkowskiego w utrzymaniu lub ustanawianiu bardziej rygorystycznych środków ochronnych. Środki te muszą być zgodne z niniejszym Traktatem. Są one notyfikowane Komisji.

TYTUŁ XII SIECI TRANSEUROPEJSKIE

Artykuł 129b

1. Aby pomóc osiągnąć cele określone w artykułach 7a i 130a oraz umożliwić obywatelom Unii, podmiotom gospodarczym, wspólnotom regionalnym i lokalnym pełne czerpanie korzyści z ustanowienia obszaru bez granic wewnętrznych, Wspólnota przyczynia się do ustanowienia i rozwoju sieci transeuropejskich w infrastrukturach transportu, telekomunikacji i energetyki.

2. W ramach systemu wolnych i konkurencyjnych rynków działanie Wspólnoty zmierza do sprzyjania wzajemnym połączeniom oraz interoperacyjności sieci krajowych, jak również dostępowi do tych sieci. Uwzględnia ona w szczególności potrzebę łączenia wysp, regionów zamkniętych i peryferyjnych z centralnymi regionami Wspólnoty.

Artykuł 129c

1. Aby osiągnąć cele określone w artykule 129b, Wspólnota:

- ustanawia zbiór wytycznych obejmujących cele, priorytety i ogólne kierunki działań przewidzianych w dziedzinie sieci transeuropejskich; wytyczne te wskazują projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania;
- urzeczywistnia każdy środek, który może się okazać niezbędny do zapewnienia współdziałania między sieciami, w szczególności w dziedzinie normalizacji technicznej;
- może wspierać wysiłki finansowe związane z projektami będącymi przedmiotem wspólnego zainteresowania, finansowanymi przez Państwa Członkowskie, i wskazanymi w ramach wytycznych określonych w pierwszym tiret, w szczególności poprzez analizy możliwości wykonania, gwarancje kredytowe lub bonifikaty oprocentowania; Wspólnota może się również przyczyniać do finansowania, za pośrednictwem Funduszu Spójności utworzonego nie później niż 31 grudnia 1993 roku zgodnie z artykułem 130d, poszczególnych projektów w Państwach Członkowskich w dziedzinie infrastruktury transportu.

Działania Wspólnoty biorą pod uwagę potencjalną efektywność gospodarczą projektów.

2. Państwa Członkowskie, w powiązaniu z Komisją, koordynują między sobą polityki prowadzone na poziomie krajowym, które mogą mieć znaczący wpływ na realizację celów określonych w artykule 129b. Komisja może podjąć, w ścisłej współpracy z Państwami Członkowskimi, każdą użyteczną inicjatywę w celu wsparcia tej koordynacji.

3. Wspólnota może zdecydować o współpracy z państwami trzecimi w celu wsparcia projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania oraz zapewnienia współdziałania między sieciami.

Artykuł 129d

Wytyczne i inne środki określone w artykule 129c ustęp 1 są przyjmowane przez Radę, stanowiącą zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz Komitetem Regionów.

Wytyczne i projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania, które dotyczą terytorium jakiegoś Państwa Członkowskiego, wymagają zgody tego Państwa.

Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz Komitetem Regionów, podejmuje inne środki określone w artykule 129c ustęp 1.

TYTUŁ XIII PRZEMYSŁ

Artykuł 130

1. Wspólnota i Państwa Członkowskie czuwają nad zapewnieniem warunków niezbędnych dla konkurencyjności przemysłu Wspólnoty.

W tym celu, zgodnie z systemem wolnych i konkurencyjnych rynków, ich działania zmierzają do:

- przyspieszania dostosowania przemysłu do zmian strukturalnych;
- wspierania środowiska sprzyjającego inicjatywom i rozwojowi przedsiębiorstw w całej Wspólnocie, a zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw;
- wspierania środowiska sprzyjającego współpracy między przedsiębiorstwami;
- sprzyjania lepszemu wykorzystaniu potencjału przemysłowego polityk innowacyjnych, badań i rozwoju technologicznego.

2. Państwa Członkowskie, w powiązaniu z Komisją, konsultują się wzajemnie oraz, w miarę potrzeby, koordynują swoje działania. Komisja może podjąć każdą użyteczną inicjatywę w celu wsparcia tej koordynacji.

3. Wspólnota przyczynia się do osiągania celów określonych w ustępie 1 przez polityki i działania, które prowadzi na podstawie innych postanowień niniejszego Traktatu. Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, po konsultacji z Parlamentem Europejskim i Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, może zdecydować o szczegółowych środkach przeznaczonych na wsparcie działań podjętych przez Państwa Członkowskie służących osiągnięciu celów określonych w ustępie 1.

Niniejszy tytuł nie stanowi podstawy do wprowadzenia przez Wspólnotę jakiegokolwiek środka, który mógłby prowadzić do zakłócenia konkurencji.

TYTUŁ XIV SPÓJNOŚĆ GOSPODARCZA I SPOŁECZNA

Artykuł 130a

W celu wspierania harmonijnego rozwoju całej Wspólnoty, rozwija ona i prowadzi działania służące wzmocnieniu jej spójności gospodarczej i społecznej.

W szczególności Wspólnota zmierza do zmniejszenia dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów oraz zacofania regionów najmniej uprzywilejowanych, w tym stref wiejskich.

Artykuł 130b

Państwa Członkowskie prowadzą swoje polityki gospodarcze i koordynują je w taki sposób, aby osiągnąć także cele określone w artykule 130a. Przy formułowaniu i urzeczywistnianiu polityk i działań Wspólnoty oraz przy urzeczywistnieniu rynku wewnętrznego bierze się pod uwagę cele określone w artykule 130a i przyczynia się do ich realizacji. Wspólnota wspiera także osiąganie tych celów przez działania, które podejmuje za pośrednictwem funduszy strukturalnych (Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej – Sekcja Orientacji, Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego), Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz innych istniejących instrumentów finansowych.

Co trzy lata Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów sprawozdanie w sprawie postępów w urzeczywistnianiu spójności gospodarczej i społecznej oraz w sprawie sposobu, w jaki różne środki przewidziane w niniejszym artykule przyczyniły się do tego. Sprawozdanie to zawiera, w odpowiednim przypadku, stosowne propozycje.

Jeśli działania szczególne okażą się niezbędne poza funduszami i bez uszczerbku dla środków przyjętych w ramach innych polityk Wspólnoty, działania takie mogą być przyjmowane przez Radę, stanowiącą jednomyślnie na wniosek Komisji, po konsultacji z Parlamentem Europejskim, Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz Komitetem Regionów.

Artykuł 130c

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego ma na celu przyczynianie się do korygowania podstawowych dysproporcji regionalnych we Wspólnocie poprzez udział w rozwoju i dostosowaniu strukturalnym regionów opóźnionych w rozwoju oraz w przekształcaniu upadających regionów przemysłowych.

Artykuł 130d

Bez uszczerbku dla artykułu 130e Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz Komitetem Regionów, określa zadania, cele priorytetowe oraz organizację funduszy strukturalnych, co może obejmować grupowanie funduszy. Rada, stanowiąc według tej samej procedury, określa również ogólne zasady mające do nich zastosowanie, jak również przepisy niezbędne do zapewnienia ich skuteczności oraz koordynacji funduszy między sobą i z innymi istniejącymi instrumentami finansowymi.

Rada, stanowiąc zgodnie z tą samą procedurą, ustanowi przed 31 grudnia 1993 roku Fundusz Spójności, aby wspierał finansowo projekty w dziedzinach środowiska naturalnego i sieci transeuropejskich w zakresie infrastruktury transportowej.

Artykuł 130e

Decyzje wykonawcze dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego są podejmowane przez Radę, stanowiącą zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz Komitetem Regionów.

W odniesieniu do Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej – Sekcja Orientacji oraz Europejskiego Funduszu Społecznego stosuje się w dalszym ciągu odpowiednio artykuły 43 i 125.

TYTUŁ XV BADANIA I ROZWÓJ TECHNOLOGICZNY

Artykuł 130f

1. Wspólnota ma na celu wzmocnienie podstaw naukowych i technologicznych przemysłu Wspólnoty i sprzyjanie zwiększaniu jego międzynarodowej konkurencyjności, przy jednoczesnym promowaniu działalności badawczej uznanej za niezbędną na mocy innych rozdziałów niniejszego Traktatu.
2. W tym celu sprzyja ona w całej Wspólnocie przedsiębiorstwom, w tym małym i średnim przedsiębiorstwom, ośrodkom badawczym i uniwersytetom w ich wysiłkach badawczych i rozwoju technologicznym wysokiej jakości; wspiera ich wysiłki w zakresie wzajemnej współpracy, zmierzając w szczególności do umożliwienia przedsiębiorstwom pełnego wykorzystania potencjału rynku wewnętrznego, zwłaszcza poprzez otwarcie krajowych rynków zamówień publicznych, określanie wspólnych norm i usuwanie przeszkód prawnych i fiskalnych tej współpracy.
3. O wszelkich działaniach Wspólnoty podejmowanych na podstawie niniejszego Traktatu w zakresie badań i rozwoju technologicznego, w tym o projektach demonstracyjnych, decyduje się oraz urzeczywistnia się je zgodnie z postanowieniami niniejszego tytułu.

Artykuł 130g

W dążeniu do osiągnięcia tych celów Wspólnota prowadzi następujące działania, które stanowią uzupełnienie działań podejmowanych przez Państwa Członkowskie:

- a) wykonywanie programów badań, rozwoju technologicznego i demonstracyjnych, wraz z promowaniem współpracy z przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczymi i uniwersytetami oraz między nimi;
- b) popieranie współpracy w dziedzinie wspólnotowych badań, rozwoju technologicznego i demonstracji z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi;
- c) upowszechnianie i optymalizację wyników działań w dziedzinie wspólnotowych badań, rozwoju technologicznego i demonstracji;
- d) stymulowanie kształcenia i mobilności naukowców we Wspólnocie.

Artykuł 130h

1. Wspólnota i Państwa Członkowskie koordynują swoje działania w zakresie badań i rozwoju technologicznego, tak aby zapewnić wzajemną spójność polityk krajowych i polityki wspólnotowej.
2. W ścisłej współpracy z Państwami Członkowskimi Komisja może podjąć każdą użyteczną inicjatywę w celu wsparcia koordynacji określonej w ustępie 1.

Artykuł 130i

1. Wieloletni program ramowy określający wszystkie działania Wspólnoty jest uchwalany przez Radę, stanowiącą zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b, po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym. Rada stanowi jednomyślnie w toku całej procedury określonej w artykule 189b.

Program ramowy:

- ustala naukowe i technologiczne cele, które mają być osiągnięte przez działania przewidziane w artykule 130g oraz priorytety, które się z nimi wiążą;

- wskazuje ogólne kierunki tych działań;
- ustala ogólną maksymalną kwotę oraz szczegółowe zasady współuczestnictwa finansowego Wspólnoty w programie ramowym, jak również odpowiednie udziały w każdym z przewidywanych działań.

2. Program ramowy jest dostosowywany lub uzupełniany w zależności od rozwoju sytuacji.

3. Program ramowy jest urzeczywistniany poprzez programy szczegółowe przygotowywane w ramach każdego działania. Każdy program szczegółowy określa szczegółowe zasady jego realizacji, ustala czas jego trwania i przewiduje środki uznane za niezbędne. Suma kwot uznanych za niezbędne, ustalona przez programy szczegółowe, nie może przekroczyć ogólnej maksymalnej kwoty ustalonej dla programu ramowego i dla każdego działania.

4. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwała programy szczegółowe.

Artykuł 130j

W celu urzeczywistnienia wieloletniego programu ramowego Rada:

- określa zasady uczestnictwa przedsiębiorstw, ośrodków badawczych i uniwersytetów;
- określa zasady dotyczące upowszechniania wyników badań.

Artykuł 130k

Przy urzeczywistnianiu wieloletniego programu ramowego mogą zostać podjęte decyzje o programach uzupełniających, w których uczestniczą tylko niektóre Państwa Członkowskie, które finansują je, z zastrzeżeniem ewentualnego współuczestnictwa Wspólnoty.

Rada uchwała zasady mające zastosowanie do programów uzupełniających, zwłaszcza w odniesieniu do upowszechniania wiedzy i dostępu innych Państw Członkowskich.

Artykuł 130l

Przy urzeczywistnianiu wieloletniego programu ramowego Wspólnota może przewidzieć, za zgodą zainteresowanych Państw Członkowskich, udział w programach badawczych i rozwojowych podjętych przez kilka Państw Członkowskich, w tym udział w strukturach stworzonych w celu wykonania tych programów.

Artykuł 130m

Przy urzeczywistnianiu wieloletniego programu ramowego Wspólnota może przewidzieć współpracę w dziedzinie wspólnotowych badań, rozwoju technologicznego i demonstracji z państwami trzecimi lub organizacjami międzynarodowymi.

Szczegółowe rozwiązania dotyczące tej współpracy mogą być przedmiotem umów między Wspólnotą i zainteresowanymi stronami trzecimi; umowy te są negocjowane i zawierane zgodnie z artykułem 228.

Artykuł 130n

Wspólnota może tworzyć wspólne przedsiębiorstwa lub jakiegokolwiek inne struktury niezbędne do skutecznego wykonywania wspólnotowych programów badawczych, rozwoju technologicznego i demonstracyjnych.

Artykuł 130o

Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwała przepisy określone w artykule 130n.

Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwała przepisy określone w artykułach 130j-130l. Przyjęcie programów uzupełniających wymaga zgody zainteresowanych Państw Członkowskich.

Artykuł 130p

Na początku każdego roku Komisja przedstawia sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Sprawozdanie to zawiera zwłaszcza informację o działaniach w zakresie badań, rozwoju technologicznego oraz upowszechniania wyników w roku poprzednim oraz program pracy na rok bieżący.

TYTUŁ XVI ŚRODOWISKO NATURALNE

Artykuł 130r

1. Polityka Wspólnoty w dziedzinie środowiska naturalnego przyczynia się do osiągnięcia następujących celów:

- zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego;
- ochrony zdrowia ludzkiego;
- rozsądnego i racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych;
- promowania na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów środowiska naturalnego.

2. Polityka Wspólnoty w dziedzinie środowiska naturalnego stawia sobie za cel wysoki poziom ochrony, z uwzględnieniem różnorodności sytuacji w różnych regionach Wspólnoty. Opiera się na zasadzie ostrożności oraz na zasadach działania zapobiegawczego, usuwania szkody w pierwszym rzędzie u źródła i na zasadzie „zanieczyszczający płaci”. Wymogi ochrony środowiska muszą być brane pod uwagę przy ustalaniu i realizacji innych polityk Wspólnoty.

W tym kontekście środki harmonizujące odpowiadające tym wymogom obejmują, w odpowiednich przypadkach, klauzulę zabezpieczającą, która pozwala Państwom Członkowskim na podejmowanie, z pozagospodarczych względów związanych ze środowiskiem naturalnym, środków tymczasowych, podlegających wspólnotowej procedurze kontrolnej.

3. Przy opracowywaniu polityki w dziedzinie środowiska naturalnego Wspólnota uwzględnia:

- dostępne dane naukowo-techniczne;
- warunki środowiska naturalnego w różnych regionach Wspólnoty;
- potencjalne korzyści i koszty, które mogą wynikać z działania lub zaniechania działania;
- gospodarczy i społeczny rozwój Wspólnoty jako całości i zrównoważony rozwój jej regionów.

4. W zakresie swoich odpowiednich kompetencji Wspólnota i Państwa Członkowskie współpracują z państwami trzecimi i kompetentnymi organizacjami międzynarodowymi. Warunki współpracy Wspólnoty mogą stanowić przedmiot umów między Wspólnotą i zainteresowanymi stronami trzecimi, negocjowanych i zawieranych zgodnie z artykułem 228.

Poprzedni akapit nie narusza kompetencji Państw Członkowskich do negocjowania w organach międzynarodowych i zawierania umów międzynarodowych.

Artykuł 130s

1. Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, decyduje o działaniu służącym osiągnięciu celów określonych w artykule 130r, które ma być podjęte przez Wspólnotę.

2. Na zasadzie odstępstwa od procedury decyzyjnej przewidzianej w ustępie 1 i bez uszczerbku dla artykułu 100a Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim i Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwała:

- przepisy przede wszystkim o charakterze fiskalnym;
- środki dotyczące zagospodarowania przestrzennego, przeznaczenia gruntów, z wyjątkiem kwestii zarządzania odpadami i środków o charakterze ogólnym, jak również zarządzania zasobami wodnymi;
- środki wpływające znacząco na wybór Państwa Członkowskiego między różnymi źródłami energii i ogólną strukturę jego zaopatrzenia w energię.

Rada, stanowiąc na warunkach przewidzianych w poprzednim akapicie, może określić te kwestie, o których mowa w niniejszym ustępie, co do których decyzje powinny być podejmowane większością kwalifikowaną.

3. W innych dziedzinach ogólne programy działania określające cele priorytetowe, które mają być osiągnięte, uchwalane są przez Radę, stanowiącą zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym.

Rada, stanowiąc na warunkach przewidzianych w ustępie 1 lub ustępie 2, zależnie od przypadku, przyjmuje środki niezbędne do urzeczywistnienia tych programów.

4. Bez uszczerbku dla niektórych środków mających charakter wspólnotowy, Państwa Członkowskie finansują i wykonują politykę w zakresie środowiska naturalnego.

5. Bez uszczerbku dla zasady, iż zanieczyszczający płaci, gdy środek oparty na ustępie 1 niesie ze sobą koszty uznane za nieproporcjonalne dla władz publicznych Państwa Członkowskiego, Rada ustanawia, w akcie dotyczącym przyjęcia takiego środka, właściwe przepisy w formie:

- tymczasowych derogacji i/lub
- wsparcia finansowego z Funduszu Spójności utworzonego nie później niż 31 grudnia 1993 roku, zgodnie z artykułem 161.

Artykuł 130t

Środki ochronne przyjęte na podstawie artykułu 130s nie stanowią przeszkody dla Państwa Członkowskiego w utrzymaniu lub ustanawianiu bardziej rygorystycznych środków ochronnych. Środki te muszą być zgodne z niniejszym Traktatem. Są one notyfikowane Komisji.

TYTUŁ XVII WSPÓŁPRACA NA RZECZ ROZWOJU

Artykuł 130u

1. Polityka Wspólnoty w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju, stanowiąc uzupełnienie polityk realizowanych przez Państwa Członkowskie, sprzyja:

- trwałemu rozwojowi gospodarczemu i społecznemu krajów rozwijających się, a w szczególności najmniej uprzywilejowanym spośród nich;

- harmonijnemu i stopniowemu włączaniu krajów rozwijających się do gospodarki światowej;
- walce z ubóstwem w krajach rozwijających się.

2. Polityka Wspólnoty w tej sferze przyczynia się do osiągnięcia ogólnego celu rozwoju i wzmocnienia demokracji i zasady państwa prawnego oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności.

3. Wspólnota i Państwa Członkowskie szanują zobowiązania i uwzględniają cele, na które wyraziły zgodę w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych i innych kompetentnych organizacji międzynarodowych.

Artykuł 130v

Przy wykonywaniu polityk, które mogłyby mieć wpływ na kraje rozwijające się, Wspólnota bierze pod uwagę cele określone w artykule 130u.

Artykuł 130w

1. Z zastrzeżeniem innych postanowień niniejszego Traktatu, Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c, przyjmuje środki niezbędne do osiągnięcia celów określonych w artykule 130u. Środki takie mogą przyjąć postać programów wieloletnich.

2. Europejski Bank Inwestycyjny przyczynia się, na warunkach przewidzianych w jego Statucie, do realizacji środków określonych w ustępie 1.

3. Postanowienia niniejszego artykułu nie mają wpływu na współpracę z krajami Afryki, Karaibów i Pacyfiku w ramach konwencji AKP-EWG.

Artykuł 130x

1. Wspólnota i Państwa Członkowskie koordynują swoje polityki w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju i konsultują się wzajemnie co do swych programów pomocy, w tym w organizacjach międzynarodowych i podczas konferencji międzynarodowych. Mogą one podejmować wspólne działania. Państwa Członkowskie w razie potrzeby przyczyniają się do wykonania programów pomocy Wspólnoty.

2. Komisja może podjąć każdą użyteczną inicjatywę w celu wsparcia koordynacji określonej w ustępie 1.

Artykuł 130y

W zakresie swoich odpowiednich kompetencji Wspólnota i Państwa Członkowskie współpracują z państwami trzecimi i kompetentnymi organizacjami międzynarodowymi. Warunki współpracy Wspólnoty mogą stanowić przedmiot umów między Wspólnotą i zainteresowanymi stronami trzecimi, które są negocjowane i zawierane zgodnie z artykułem 228.

Poprzedni akapit nie narusza kompetencji Państw Członkowskich do negocjowania w organach międzynarodowych i zawierania umów międzynarodowych.”

E - W części piątej „Instytucje Wspólnoty”:

39) Artykuł 137 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 137

Parlament Europejski, złożony z przedstawicieli narodów państw należących do Wspólnoty, wykonuje uprawnienia przyznane mu niniejszym Traktatem.”

40) Ustęp 3 artykułu 138 otrzymuje brzmienie:

„3. Parlament Europejski opracowuje projekty mające na celu umożliwienie przeprowadzenia powszechnych wyborów bezpośrednich zgodnie z jednolitą procedurą we wszystkich Państwach Członkowskich.

Rada, stanowiąc jednogłośnie po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego udzielonej większością głosów jego członków, ustanawia właściwe przepisy, których przyjęcie zaleca Państwom Członkowskim, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.”

41) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 138a

Partie polityczne na poziomie europejskim są ważnym czynnikiem integracji w ramach Unii. Przyczyniają się one do kształtowania świadomości europejskiej i wyrażania woli politycznej obywateli Unii.

Artykuł 138b

W zakresie, w jakim przewiduje to niniejszy Traktat, Parlament Europejski uczestniczy w procesie prowadzącym do przyjęcia aktów wspólnotowych, poprzez wykonywanie swych uprawnień w ramach procedur określonych w artykułach 189b i 189c, jak również poprzez udzielanie zgody lub wydawanie opinii doradczych.

Parlament Europejski może, stanowiąc większością głosów swoich członków, żądać od Komisji przedłożenia wszelkich właściwych propozycji w kwestiach, co do których uważa on, że akt wspólnotowy jest niezbędny w celu wykonania niniejszego Traktatu.

Artykuł 138c

W ramach wykonywania swych zadań Parlament Europejski może, na żądanie jednej czwartej swoich członków, ustanowić tymczasową komisję śledczą do zbadania, bez uszczerbku dla uprawnień przyznanych niniejszym Traktatem innym instytucjom lub organom, zarzutów naruszenia lub niewłaściwego administrowania w stosowaniu prawa wspólnotowego, chyba że podnoszone fakty są rozpatrywane przez sąd i postępowanie sądowe nie jest zakończone.

Tymczasowa komisja śledcza kończy działalność wraz z przedłożeniem swojego sprawozdania.

Szczegółowe postanowienia dotyczące wykonywania prawa kontroli są określane za wspólnym porozumieniem Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji.

Artykuł 138d

Wszyscy obywatele Unii, jak również wszystkie osoby fizyczne lub prawne mające miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w Państwie Członkowskim, mają prawo kierowania, indywidualnie lub wspólnie z innymi obywatelami lub osobami, petycji do Parlamentu Europejskiego w sprawach objętych zakresem działalności Wspólnoty, które dotyczą ich bezpośrednio.

Artykuł 138e

1. Parlament Europejski mianuje Rzecznika Praw Obywatelskich, uprawnionego do przyjmowania od każdego obywatela Unii lub każdej osoby fizycznej bądź prawnej mającej miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w Państwie Członkowskim skarg, które dotyczą przypadków niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji lub organów wspólnotowych, z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości i Sądu Pierwszej Instancji wykonujących swoje funkcje sądowe.

Zgodnie ze swoimi zadaniami Rzecznik Praw Obywatelskich przeprowadza dochodzenia, które uważa za uzasadnione, bądź z inicjatywy własnej, bądź na podstawie skarg przedstawionych mu bezpośrednio lub za pośrednictwem członka Parlamentu Europejskiego, chyba że podnoszone fakty są lub były przedmiotem postępowania sądowego. Gdy Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdzi przypadek niewłaściwego administrowania, przekazuje sprawę do danej instytucji, która ma trzy miesiące, aby poinformować go o swoim stanowisku. Następnie Rzecznik Praw Obywatelskich przesyła sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i danej instytucji. Osoba, która złożyła skargę, jest informowana o wyniku dochodzenia.

Rzecznik Praw Obywatelskich przedstawia Parlamentowi Europejskiemu roczne sprawozdanie z wyników swoich dochodzeń.

2. Rzecznik Praw Obywatelskich jest mianowany po każdych wyborach do Parlamentu Europejskiego na okres jego kadencji. Rzecznik Praw Obywatelskich może być mianowany ponownie.

Rzecznik Praw Obywatelskich może zostać zdymisjonowany przez Trybunał Sprawiedliwości na żądanie Parlamentu Europejskiego, jeżeli nie spełnia już warunków koniecznych do wykonywania swych funkcji lub jeżeli dopuścił się poważnego uchybienia.

3. Rzecznik Praw Obywatelskich jest w pełni niezależny w wykonywaniu swej funkcji. W wykonywaniu tej funkcji nie zwraca się o instrukcje ani ich nie przyjmuje od żadnego organu. Podczas trwania swej kadencji Rzecznik Praw Obywatelskich nie może wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej.

4. Parlament Europejski, po zasięgnięciu opinii Komisji i za zgodą Rady stanowiącej większością kwalifikowaną, określa status i ogólne warunki pełnienia funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich.

42) W drugim akapicie artykułu 144 dodaje się następujące zdanie:

„W takim przypadku mandat członków Komisji mianowanych na ich miejsce wygasa z dniem, w którym wygasłby mandat członków Komisji zobowiązanych do kolektywnej rezygnacji.”

43) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 146

W skład Rady wchodzi jeden przedstawiciel szczebla ministerialnego każdego Państwa Członkowskiego, upoważniony do zaciągania zobowiązań w imieniu rządu tego Państwa Członkowskiego.

Prezydencję sprawuje kolejno przez okres sześciu miesięcy każde Państwo Członkowskie reprezentowane w Radzie, według następującego porządku:

- przez pierwszy cykl sześciu lat: Belgia, Dania, Niemcy, Grecja, Hiszpania, Francja, Irlandia, Włochy, Luksemburg, Niderlandy, Portugalia, Zjednoczone Królestwo;
- przez następny cykl sześciu lat: Dania, Belgia, Grecja, Niemcy, Francja, Hiszpania, Włochy, Irlandia, Niderlandy, Luksemburg, Zjednoczone Królestwo, Portugalia.”

44) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 147

Posiedzenia Rady zwołuje jej przewodniczący, z własnej inicjatywy lub na wniosek jednego z członków Rady albo Komisji.”

45) Uchyla się artykuł 149.

46) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 151

1. Komitet złożony ze stałych przedstawicieli Państw Członkowskich odpowiada za przygotowanie prac Rady i wykonywanie zadań powierzonych mu przez Radę.

2. Radę wspomaga Sekretariat Generalny, działający pod kierunkiem sekretarza generalnego. Sekretarz generalny jest mianowany przez Radę stanowiącą jednomyślnie.

Rada decyduje o organizacji Sekretariatu Generalnego.

3. Rada uchwała swój regulamin wewnętrzny.”

47) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 154

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, ustala uposażenia, dodatki i emerytury przewodniczącego i członków Komisji oraz prezesa, sędziów, rzeczników generalnych i sekretarza Trybunału Sprawiedliwości. Ustala ona także, stanowiąc tą samą większością, wszelkie należności płatne zamiast wynagrodzenia.”

48) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 156

Komisja publikuje co roku, nie później niż na miesiąc przed otwarciem sesji Parlamentu Europejskiego, ogólne sprawozdanie z działalności Wspólnoty.

Artykuł 157

1. Komisja składa się z siedemnastu członków, wybieranych ze względu na swoje ogólne kwalifikacje i których niezależność jest niekwestionowana.

Liczba członków Komisji może zostać zmieniona przez Radę stanowiącą jednomyślnie.

Członkami Komisji mogą zostać wyłącznie obywatele Państw Członkowskich.

W skład Komisji wchodzi przynajmniej jeden obywatel Państwa Członkowskiego, ale liczba członków mających obywatelstwo tego samego Państwa nie może przekroczyć dwóch.

2. Członkowie Komisji są w pełni niezależni w wykonywaniu swych funkcji, w ogólnym interesie Wspólnoty.

W wykonywaniu swych obowiązków nie zwracają się o instrukcje ani ich nie przyjmują od żadnego rządu lub jakiegokolwiek organu. Powstrzymują się od wszelkich czynności niezgodnych z charakterem ich funkcji. Każde Państwo Członkowskie zobowiązuje się szanować tę zasadę i nie dążyć do wywierania wpływu na członków Komisji przy wykonywaniu przez nich zadań.

Członkowie Komisji nie mogą, podczas pełnienia swych funkcji, wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej. Obejmując swoje stanowiska, uroczyście zobowiązują się szanować, w trakcie pełnienia funkcji i po ich zakończeniu, zobowiązania z nich wynikające, zwłaszcza obowiązki uczciwości i roztropności przy obejmowaniu pewnych stanowisk lub przyjmowaniu pewnych korzyści po zakończeniu funkcji. W przypadku naruszenia tych zobowiązań przez członka Komisji, Trybunał Sprawiedliwości, na wniosek Rady lub Komisji, może orzec, stosownie do okoliczności, o jego dymisji, zgodnie z artykułem 160, lub o pozbawieniu go prawa do emerytury lub innych podobnych korzyści.

Artykuł 158

1. Członkowie Komisji są mianowani, zgodnie z procedurą określoną w ustępie 2, na okres pięciu lat, z zastrzeżeniem, w odpowiednim przypadku, artykułu 144.

Ich mandat jest odnawialny.

2. Rządy Państw Członkowskich nominują za wspólnym porozumieniem, po konsultacji z Parlamentem Europejskim, osobę, którą zamierzają mianować na przewodniczącego Komisji.

Rządy Państw Członkowskich, w konsultacji z nominowanym przewodniczącym, nominują inne osoby, które zamierzają mianować członkami Komisji.

Nominowani w ten sposób przewodniczący i pozostali członkowie Komisji podlegają, jako kolegium, zatwierdzeniu przez Parlament Europejski. Po zatwierdzeniu przez Parlament Europejski przewodniczący i pozostali członkowie Komisji zostają mianowani za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich.

3. Ustępy 1 i 2 mają po raz pierwszy zastosowanie do przewodniczącego i członków Komisji, których kadencja zaczyna się 7 stycznia 1995 roku.

Przewodniczącego i innych członków Komisji, których kadencja zaczyna się 7 stycznia 1993 roku, mianują rządy Państw Członkowskich za wspólnym porozumieniem. Ich mandat wygasa 6 stycznia 1995 roku.

Artykuł 159

Poza przypadkami normalnej wymiany lub śmierci funkcje członka Komisji kończą się z chwilą jego rezygnacji lub dymisji.

Osoba ta jest zastępowana na okres pozostający do zakończenia kadencji przez nowego członka mianowanego za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich. Rada, stanowiąc jednomyślnie, może zdecydować, że nie trzeba powoływać następcy.

W przypadku rezygnacji, dymisji lub śmierci przewodniczący jest zastępowany na okres pozostający do zakończenia kadencji. Procedura przewidziana w artykule 158 ustęp 2 ma zastosowanie do zastąpienia przewodniczącego.

Z wyjątkiem przypadku dymisji przewidzianej w artykule 160, członkowie Komisji pełnią swoje funkcje do chwili ich zastąpienia.

Artykuł 160

Jeśli członek Komisji nie spełnia już warunków koniecznych do wykonywania swych funkcji lub dopuścił się poważnego uchybienia, Trybunał Sprawiedliwości może go zdymisjonować, na wniosek Rady lub Komisji.

Artykuł 161

Komisja może mianować jednego lub dwóch wiceprzewodniczących spośród swoich członków.

Artykuł 162

1. Rada i Komisja konsultują się wzajemnie i ustalają za wspólnym porozumieniem metody współpracy.

2. Komisja uchwała swój regulamin wewnętrzny w celu zapewnienia, że zarówno Komisja, jak i jej służby funkcjonują zgodnie z postanowieniami niniejszego Traktatu. Zapewnia ona publikację tego regulaminu.

Artykuł 163

Komisja podejmuje uchwały większością liczby członków przewidzianej w artykule 157.

Posiedzenia Komisji mogą ważne odbywać się tylko wówczas, gdy obecna jest taka liczba członków jak określona w jej regulaminie wewnętrznym.”

49) Artykuł 165 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 165

Trybunał Sprawiedliwości składa się z trzynastu sędziów.

Trybunał Sprawiedliwości obraduje na posiedzeniach plenarnych. Może jednak tworzyć izby złożone z trzech lub pięciu sędziów, bądź w celu przeprowadzenia niektórych czynności dowodowych, bądź rozstrzygania niektórych kategorii spraw, na warunkach przewidzianych w ustanowionym w tym celu regulaminie.

Trybunał Sprawiedliwości obraduje na posiedzeniach plenarnych gdy Państwo Członkowskie lub instytucja Wspólnoty, które są stroną w postępowaniu, tego zażądata.

Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości tego zażąda, Rada, stanowiąc jednomyślnie, może zwiększyć liczbę sędziów oraz wprowadzić niezbędne zmiany w drugim i trzecim akapicie niniejszego artykułu oraz w drugim akapicie artykułu 167.”

50) Artykuł 168a otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 168a

1. Przy Trybunale Sprawiedliwości tworzy się sąd zobowiązany do rozpoznawania w pierwszej instancji niektórych kategorii skarg określonych zgodnie z warunkami przewidzianymi w ustępie 2, z zastrzeżeniem prawa odwołania się do Trybunału Sprawiedliwości ograniczonego do kwestii prawnych, na warunkach ustanowionych przez statut. Sąd Pierwszej Instancji nie jest właściwy do rozpoznawania pytań prejudycjalnych przedkładanych na mocy artykułu 177.

2. Na żądanie Trybunału Sprawiedliwości i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komisją, Rada, stanowiąc jednomyślnie, określa kategorie skarg, o których mowa w ustępie 1, oraz skład Sądu Pierwszej Instancji, jak również przyjmuje niezbędne zmiany i przepisy uzupełniające Statut Trybunału Sprawiedliwości. Z zastrzeżeniem odmiennej decyzji Rady, postanowienia niniejszego Traktatu dotyczące Trybunału Sprawiedliwości, a zwłaszcza postanowienia Protokołu w sprawie Statutu Trybunału Sprawiedliwości, stosuje się do Sądu Pierwszej Instancji.

3. Członkowie Sądu Pierwszej Instancji są wybierani spośród osób o niekwestionowanej niezależności i mających kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowisk sądowych; są oni mianowani za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich na okres sześciu lat. Co trzy lata następuje częściowa wymiana składu. Ustępujący członkowie mogą być mianowani ponownie.

4. Sąd Pierwszej Instancji ustanawia swój regulamin proceduralny w porozumieniu z Trybunałem Sprawiedliwości. Wymaga on jednomyślnego zatwierdzenia przez Radę.”

51) Artykuł 171 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 171

1. Jeśli Trybunał Sprawiedliwości stwierdza, że Państwo Członkowskie uchybiło jednemu ze zobowiązań, które na nim ciążyą na mocy niniejszego Traktatu, Państwo to jest zobowiązane podjąć środki, które zapewnią wykonanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości.

2. Jeśli Komisja uzna, że dane Państwo Członkowskie nie podjęło takich środków, wydaje, po umożliwieniu temu Państwu przedstawienia uwag, uzasadnioną opinię precyzującą punkty, w których to Państwo Członkowskie nie zastosowało się do wyroku Trybunału Sprawiedliwości.

Jeśli dane Państwo Członkowskie nie podjęło środków, które zapewnią wykonanie wyroku Trybunału w terminie określonym przez Komisję, może ona wnieść sprawę do Trybunału Sprawiedliwości. Czyniąc to, wskazuje ona wysokość ryczałtu lub okresowej kary pieniężnej do zapłacenia przez dane Państwo Członkowskie, jaką uzna za odpowiednią do okoliczności.

Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości stwierdza, że dane Państwo Członkowskie nie zastosowało się do jego wyroku, może na nie nałożyć ryczałt lub okresową karę pieniężną.

Procedura ta nie narusza artykułu 170.”

52) Artykuł 172 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 172

Rozporządzenia uchwalone wspólnie przez Parlament Europejski i Radę, i przez Radę, na mocy postanowień niniejszego Traktatu, mogą przyznać Trybunałowi Sprawiedliwości nieograniczone prawo orzekania w odniesieniu do kar przewidzianych w tych rozporządzeniach.”

53) Artykuł 173 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 173

Trybunał Sprawiedliwości kontroluje legalność aktów uchwalonych wspólnie przez Parlament Europejski i Radę, aktów Rady, Komisji i EBC, innych niż zalecenia i opinie, oraz aktów Parlamentu Europejskiego zmierzających do wywarcia skutków prawnych wobec podmiotów trzecich.

W tym celu Trybunał jest właściwy do orzekania w zakresie skarg wniesionych przez Państwo Członkowskie, Radę lub Komisję, podnoszących zarzut braku kompetencji, naruszenia istotnych wymogów proceduralnych, naruszenia niniejszego Traktatu lub jakiegokolwiek reguły prawnej związanej z jego stosowaniem lub nadużycia władzy.

Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy, na tych samych warunkach, do orzekania w zakresie skarg wniesionych przez Parlament Europejski i przez EBC zmierzających do zapewnienia ochrony ich prerogatyw.

Każda osoba fizyczna lub prawna może wnieść, na tych samych warunkach, skargę na decyzje, których jest adresatem, oraz na decyzje, które mimo przyjęcia w formie rozporządzenia lub decyzji skierowanej do innej osoby dotyczą jej bezpośrednio i indywidualnie.

Skargi przewidziane w niniejszym artykule powinny być wniesione w terminie dwóch miesięcy, stosownie do przypadku, od daty publikacji aktu lub jego notyfikowania skarżącemu lub, w razie ich braku, od daty powzięcia przez niego wiadomości o tym akcie.”

54) Artykuł 175 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 175

Jeśli Parlament Europejski, Rada lub Komisja, z naruszeniem niniejszego Traktatu, zaniechają działania, Państwa Członkowskie i inne instytucje Wspólnoty mogą wnieść skargę do Trybunału Sprawiedliwości w celu stwierdzenia tego naruszenia.

Skarga ta jest dopuszczalna tylko wtedy, gdy dana instytucja została uprzednio wezwana do działania. Jeśli w terminie dwóch miesięcy od tego wezwania instytucja nie zajęła stanowiska, skarga może być wniesiona w ciągu następujących dwóch miesięcy.

Każda osoba fizyczna lub prawna może wnieść sprawę do Trybunału Sprawiedliwości, na warunkach określonych w poprzednich akapitach, stawiając zarzut jednej z instytucji Wspólnoty, iż zaniechała wydania aktu skierowanego do niej, innego niż zalecenie lub opinia.

Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do orzekania, na tych samych warunkach, w zakresie skarg wniesionych przez EBC w dziedzinach podlegających jego kompetencji lub wniesionych przeciwko niemu.”

55) Artykuł 176 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 176

W przypadku orzeczenia o nieważności aktu przyjętego przez instytucję lub instytucje lub stwierdzenia, iż zaniechanie przez nie działania jest sprzeczne z niniejszym Traktatem, są one zobowiązane do podjęcia środków, które zapewnią wykonanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości.

Zobowiązanie to nie narusza zobowiązania, jakie może wyniknąć z zastosowania artykułu 215 akapit drugi.

Niniejszy artykuł stosuje się również do EBC.”

56) Artykuł 177 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 177

Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do orzekania w trybie prejudycjalnym:

- a) o wykładni niniejszego Traktatu;
- b) o ważności i wykładni aktów przyjętych przez instytucje Wspólnoty i EBC;
- c) o wykładni statutów organów utworzonych aktem Radę, gdy te statuty to przewidują.

W przypadku gdy pytanie z tym związane jest podniesione przed sądem jednego z Państw Członkowskich, sąd ten może, jeśli uzna, że decyzja w tej kwestii jest niezbędna do wydania wyroku, zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości z wnioskiem o rozpatrzenie tego pytania.

W przypadku gdy takie pytanie jest podniesione w sprawie zawisłej przed sądem krajowym, którego orzeczenia nie podlegają zaskarżeniu według prawa wewnętrznego, sąd ten jest zobowiązany wnieść sprawę do Trybunału Sprawiedliwości.”

57) Artykuł 180 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 180

Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do orzekania, w poniższych granicach, w sporach dotyczących:

- a) wykonywania zobowiązań Państw Członkowskich, wynikających ze Statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego. W tym zakresie Rada Dyrektorów Banku ma uprawnienia przyznane Komisji przez artykuł 169;
- b) środków przyjętych przez Radę Gubernatorów Europejskiego Banku Inwestycyjnego. W tym zakresie każde Państwo Członkowskie, Komisja i Rada Dyrektorów Banku mogą wnieść skargę na warunkach przewidzianych w artykule 173;

c) środków przyjętych przez Radę Dyrektorów Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Skargi na te środki mogą być wniesione, na warunkach określonych w artykule 173, tylko przez Państwa Członkowskie lub Komisję i jedynie w związku z naruszeniem procedur przewidzianych w artykule 21 ustępy 2 i 5-7 Statutu Banku;

d) wykonywania przez krajowe banki centralne zobowiązań wynikających z niniejszego Traktatu i Statutu ESBC. W tym zakresie Rada EBC dysponuje wobec krajowych banków centralnych uprawnieniami przyznanymi Komisji wobec Państw Członkowskich przez artykuł 169. Jeśli Trybunał Sprawiedliwości stwierdza, że krajowy bank centralny uchybił jednemu ze zobowiązań, które na nim ciąży na mocy niniejszego Traktatu, bank ten jest zobowiązany podjąć środki, które zapewnią wykonanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości.”

58) Artykuł 184 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 184

Bez względu na upływ terminu przewidzianego w artykule 173 akapit piąty, każda strona może, w postępowaniu dotyczącym rozporządzenia uchwalonego wspólnie przez Parlament Europejski i Radę lub rozporządzenia Rady, Komisji, lub EBC, podnieść zarzuty określone w artykule 173 akapit drugi, w celu powołania się przed Trybunałem Sprawiedliwości na niemożność stosowania tego rozporządzenia.”

59) Dodaje się następującą sekcję:

„Sekcja 5
Trybunał Obrachunkowy

Artykuł 188a

Trybunał Obrachunkowy sprawuje kontrolę rachunków.

Artykuł 188b

1. Trybunał Obrachunkowy składa się z dwunastu członków.

2. Członkowie Trybunału Obrachunkowego są wybierani spośród osób, które wchodzą lub wchodziły w swych krajach w skład organów kontroli zewnętrznej lub mających szczególne kwalifikacje do zajmowania tego stanowiska. Ich niezależność musi być niekwestionowana.

3. Członkowie Trybunału Obrachunkowego są mianowani na okres sześciu lat przez Radę, stanowiącą jednomyślnie po konsultacji z Parlamentem Europejskim.

Jednakże, po dokonaniu pierwszych mianowań, czterej członkowie Trybunału Obrachunkowego, wybrani w drodze losowania, są mianowani jedynie na cztery lata.

Członkowie Trybunału Obrachunkowego mogą być mianowani ponownie.

Wybierają oni spośród siebie, na okres trzech lat, prezesa Trybunału Obrachunkowego. Jego mandat jest odnawialny.

4. Członkowie Trybunału Obrachunkowego są w pełni niezależni w wykonywaniu swych funkcji, w ogólnym interesie Wspólnoty.

W wykonywaniu swych obowiązków nie zwracają się o instrukcje ani ich nie przyjmują od żadnego rządu lub jakiegokolwiek organu. Powstrzymują się od wszelkich czynności niezgodnych z charakterem ich funkcji.

5. Członkowie Trybunału Obrachunkowego nie mogą podczas pełnienia swych funkcji wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej. Obejmując stanowiska, uroczyście zobowiązują się szanować, w trakcie pełnienia funkcji i po ich zakończeniu, zobowiązania z nich wynikające, zwłaszcza obowiązki uczciwości i roztropności przy obejmowaniu pewnych stanowisk lub przyjmowaniu pewnych korzyści po zakończeniu funkcji.

6. Poza przypadkami normalnej wymiany lub śmierci funkcje członka Trybunału Obrachunkowego kończą się z chwilą jego rezygnacji lub dymisji, orzeczonej przez Trybunał Sprawiedliwości zgodnie z ustępem 7.

Osoba ta jest zastępowana na okres pozostający do zakończenia mandatu.

Z wyjątkiem przypadku dymisji, członkowie Trybunału Obrachunkowego pełnią swoje funkcje do chwili ich zastąpienia.

7. Członkowie Trybunału Obrachunkowego mogą być zwolnieni z funkcji lub pozbawieni prawa do emerytury bądź innych podobnych korzyści tylko wówczas, gdy Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi, na żądanie Trybunału Obrachunkowego, że przestali odpowiadać wymaganym warunkom lub czynić zadość zobowiązaniom wynikającym z ich urzędu.

8. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, ustala warunki zatrudnienia prezesa i członków Trybunału Obrachunkowego, a zwłaszcza ich uposażeń, dodatków i emerytur. Ustala ona także, stanowiąc tą samą większością, wszelkie należności płatne zamiast wynagrodzenia.

9. Postanowienia Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich, które mają zastosowanie do sędziów Trybunału Sprawiedliwości, stosuje się także do członków Trybunału Obrachunkowego.

Artykuł 188c

1. Trybunał Obrachunkowy kontroluje rachunki wszystkich dochodów i wydatków Wspólnoty. Kontroluje również rachunki wszystkich dochodów i wydatków wszystkich organów utworzonych przez Wspólnotę, w zakresie, w jakim akt założycielski nie wyklucza takiej kontroli.

Trybunał Obrachunkowy przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie oświadczenie o wiarygodności rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw.

2. Trybunał Obrachunkowy kontroluje legalność i prawidłowość dochodów i wydatków oraz należyte zarządzanie finansami.

Kontrolę dochodów przeprowadza się zarówno na podstawie założeń dochodowych, jak i płatności rzeczywiście przekazanych Wspólnocie.

Kontrolę wydatków przeprowadza się zarówno na podstawie podjętych zobowiązań, jak i dokonanych wypłat.

Kontrole te mogą być przeprowadzane przed zamknięciem rozliczeń w danym roku budżetowym.

3. Kontrola dotyczy dokumentów, a w razie potrzeby przeprowadzana jest na miejscu w innych instytucjach Wspólnoty oraz w Państwach Członkowskich. Kontrolę w Państwach Członkowskich przeprowadza się w powiązaniu z krajowymi instytucjami kontrolnymi lub, jeśli nie mają one niezbędnych uprawnień, z właściwymi służbami krajowymi. Instytucje te lub służby zawiadamiają Trybunał Obrachunkowy, czy zamierzają uczestniczyć w kontroli.

Inne instytucje Wspólnoty oraz krajowe instytucje kontrolne, bądź, jeśli nie mają one niezbędnych uprawnień, właściwe służby krajowe, przekazują Trybunałowi Obrachunkowemu, na jego żądanie, wszelkie dokumenty lub informacje niezbędne do wykonywania jego zadania.

4. Trybunał Obrachunkowy sporządza roczne sprawozdanie po zamknięciu każdego roku budżetowego. Sprawozdanie to jest przesyłane innym instytucjom Wspólnoty i publikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*, wraz z odpowiedziami tych instytucji na uwagi Trybunału Obrachunkowego.

Ponadto Trybunał Obrachunkowy może przedstawiać w każdej chwili swoje uwagi, zwłaszcza w formie sprawozdań specjalnych w poszczególnych sprawach oraz wydawać opinie na żądanie jednej z pozostałych instytucji Wspólnoty.

Przyjmuje on swoje sprawozdania roczne, sprawozdania specjalne lub opinie większością członków wchodzących w jego skład.

Pomaga on Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w wykonywaniu ich funkcji kontrolnych w zakresie wykonania budżetu.”

60) Artykuł 189 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 189

W celu wykonania swych zadań oraz na warunkach przewidzianych w niniejszym Traktacie Parlament Europejski wspólnie z Radą, Rada i Komisja uchwalają rozporządzenia i dyrektywy, podejmują decyzje, wydają zalecenia i opinie.

Rozporządzenie ma zasięg ogólny. Wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Dyrektywa wiąże każde Państwo Członkowskie, do którego jest kierowana, w odniesieniu do rezultatu, który ma być osiągnięty, pozostawia jednak organom krajowym swobodę wyboru formy i środków.

Decyzja wiąże w całości adresatów, do których jest kierowana.

Zalecenia i opinie nie mają mocy wiążącej.”

61) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 189a

1. Jeśli, na mocy niniejszego Traktatu, Rada wydaje akt na wniosek Komisji, akt stanowiący zmianę projektu Rada może przyjąć wyłącznie jednomyślnie, z zastrzeżeniem artykułu 189b ustępy 4 i 5.

2. Dopóki Rada nie podjęła działań, Komisja może zmienić swój projekt w każdej chwili w toku procedur prowadzących do przyjęcia aktu wspólnotowego.

Artykuł 189b

1. W przypadku gdy w niniejszym Traktacie czyni się odwołanie do niniejszego artykułu w celu przyjęcia aktu, stosowana jest następująca procedura.

2. Komisja przedstawia projekt Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną po uzyskaniu opinii Parlamentu Europejskiego, uchwała wspólne stanowisko. Wspólne stanowisko jest przekazywane Parlamentowi Europejskiemu. Rada informuje w pełni Parlament Europejski o powodach, które doprowadziły ją do uchwalenia wspólnego stanowiska. Komisja informuje w pełni Parlament Europejski o swoim stanowisku.

Jeśli w terminie trzech miesięcy od tego przekazania Parlament Europejski:

a) zatwierdzi wspólne stanowisko, to Rada ostatecznie uchwała akt, zgodnie z tym wspólnym stanowiskiem;

- b) nie wypowie się, to Rada uchwała akt, zgodnie z jej wspólnym stanowiskiem;
- c) wskaże bezwzględną większością głosów swoich członków zamiar odrzucenia wspólnego stanowiska, niezwłocznie informuje o tym Radę. Rada może zwołać posiedzenie komitetu pojednawczego, o którym mowa w ustępie 4, w celu wyjaśnienia jej dalszego stanowiska. Parlament Europejski następnie albo potwierdza, bezwzględną większością głosów swoich członków, odrzucenie wspólnego stanowiska i wówczas proponowany akt uważa się za nieprzyjęty, albo proponuje poprawki, zgodnie z literą d) niniejszego ustępu;
- d) zaproponuje większością bezwzględną swoich członków poprawki do wspólnego stanowiska, zmieniony tekst jest przesyłany do Rady i Komisji, która wydaje opinię w przedmiocie tych poprawek.
3. Jeśli w terminie trzech miesięcy od przekazania Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, przyjmuje wszystkie poprawki Parlamentu Europejskiego, zmienia odpowiednio swoje wspólne stanowisko i uchwała dany akt; jednakże, Rada stanowi jednomyślnie w sprawie poprawek zaopiniowanych negatywnie przez Komisję. Jeśli Rada nie przyjmie wszystkich poprawek, przewodniczący Rady w porozumieniu z przewodniczącym Parlamentu Europejskiego niezwłocznie zwołuje komitet pojednawczy.
4. Komitet pojednawczy, w którego skład wchodzi członkowie Rady lub ich przedstawiciele oraz taka sama liczba przedstawicieli Parlamentu Europejskiego, ma za zadanie doprowadzić do porozumienia w sprawie wspólnego projektu większością kwalifikowaną członków Rady lub ich przedstawicieli oraz większością głosów przedstawicieli Parlamentu Europejskiego. Komisja uczestniczy w pracach komitetu pojednawczego i podejmuje wszelkie niezbędne inicjatywy na rzecz zbliżenia stanowisk Parlamentu Europejskiego i Rady.
5. Jeśli w terminie sześciu tygodni od jego zwołania komitet pojednawczy zatwierdzi wspólny projekt, Parlament Europejski i Rada mają termin sześciu tygodni od tego zatwierdzenia na uchwalenie danego aktu zgodnie ze wspólnym projektem, jeśli chodzi o Parlament Europejski – bezwzględną większością oddanych głosów, a jeśli chodzi o Radę – większością kwalifikowaną. Jeżeli jedna z tych dwóch instytucji nie zatwierdzi proponowanego aktu, uważa się go za nieprzyjęty.
6. Jeżeli komitet pojednawczy nie zatwierdzi wspólnego projektu, proponowany akt uważa się za nieprzyjęty, o ile Rada, stanowiąc kwalifikowaną większością w ciągu sześciu tygodni od upływu terminu przyznanego komitetowi pojednawczemu, potwierdzi wspólne stanowisko uzgodnione przed rozpoczęciem procedury pojednawczej, w miarę możliwości z poprawkami proponowanymi przez Parlament Europejski. W tym przypadku dany akt zostaje ostatecznie uchwalony, o ile Parlament Europejski, w ciągu sześciu tygodni od dnia potwierdzenia przez Radę, nie odrzuci tekstu bezwzględną większością głosów swoich członków, w którym to przypadku proponowany akt uważa się za nieprzyjęty.
7. Terminy trzech miesięcy i sześciu tygodni przewidziane w niniejszym artykule przedłuża się najwyżej, odpowiednio, o miesiąc i o dwa tygodnie, za wspólnym porozumieniem Parlamentu Europejskiego i Rady. Okres trzech miesięcy określony w ustępie 2 przedłuża się automatycznie o dwa miesiące, w przypadkach, w których ma zastosowanie ustęp 2 litera c).
8. Zakres zastosowania procedury przewidzianej niniejszym artykułem może zostać rozszerzony, zgodnie z procedurą przewidzianą artykułem N ustęp 22 Traktatu o Unii Europejskiej, na podstawie sprawozdania złożonego Radzie przez Komisję najpóźniej w roku 1996.

Artykuł 189c

W przypadku gdy w niniejszym Traktacie czyni się odwołanie do niniejszego artykułu w celu przyjęcia aktu, stosowana jest następująca procedura:

- a) Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji i po uzyskaniu opinii Parlamentu Europejskiego, uchwała wspólne stanowisko;

- b) wspólne stanowisko Rady jest przekazywane Parlamentowi Europejskiemu. Rada i Komisja w pełni informują Parlament Europejski o powodach, które doprowadziły Radę do przyjęcia wspólnego stanowiska, jak również o stanowisku Komisji.

Jeśli w terminie trzech miesięcy od przekazania wspólnego stanowiska Parlament Europejski zatwierdzi je lub jeśli nie wypowie się w tym terminie, Rada ostatecznie uchwała akt, zgodnie ze wspólnym stanowiskiem;

- c) Parlament Europejski w terminie trzech miesięcy wymienionym w punkcie b) może bezwzględną większością głosów swoich członków zaproponować poprawki we wspólnym stanowisku Rady. Może również, taką samą większością, odrzucić wspólne stanowisko Rady. Wynik głosowania jest przesyłany Radzie i Komisji.

Jeśli Parlament Europejski odrzucił wspólne stanowisko Rady, Rada może stanowić w drugim czytaniu wyłącznie jednomyślnie;

- d) Komisja ponownie rozpatruje, w terminie miesiąca, projekt, na podstawie którego Rada uchwaliła wspólne stanowisko, biorąc pod uwagę poprawki proponowane przez Parlament Europejski.

Komisja przesyła Radzie, w tym samym czasie co swój powtórnie rozpatrzony projekt, poprawki Parlamentu Europejskiego, których nie uwzględniła, wyrażając swoją opinię w tym przedmiocie. Rada może przyjąć te poprawki jednomyślnie;

- e) Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, przyjmuje projekt powtórnie rozpatrzony przez Komisję.

Rada może zmienić projekt powtórnie rozpatrzony przez Komisję wyłącznie jednomyślnie;

- f) w przypadkach określonych w literach c), d) i e) Rada jest zobowiązana stanowić w terminie trzech miesięcy. W przypadku braku decyzji w tym terminie, wniosek Komisji uważa się za nieprzyjęty;

- g) okresy określone w literach b) i f) mogą być przedłużone za wspólnym porozumieniem między Radą i Parlamentem Europejskim najwyżej o miesiąc.”

62) Artykuł 190 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 190

Rozporządzenia, dyrektywy i decyzje przyjęte wspólnie przez Parlament Europejski i Radę, jak również takie akty przyjęte przez Radę albo Komisję, są uzasadniane i odnoszą się do wniosków lub opinii, które były wymagane zgodnie z niniejszym Traktatem.”

63) Artykuł 191 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 191

1. Rozporządzenia, dyrektywy i decyzje przyjęte zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b są podpisywane przez przewodniczącego Parlamentu Europejskiego i przewodniczącego Rady oraz publikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*. Wchodzą one w życie z dniem w nich określonym lub, w jego braku, dwudziestego dnia po ich publikacji.

2. Rozporządzenia Rady i Komisji, jak również dyrektywy tych instytucji, które są skierowane do wszystkich Państw Członkowskich, są publikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*. Wchodzą one w życie z dniem w nich określonym lub, w jego braku, dwudziestego dnia po ich publikacji.

3. Inne dyrektywy, jak również decyzje są notyfikowane ich adresatom i stają się skuteczne wraz z tą notyfikacją.

64) Artykuł 194 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 194

Liczbę członków Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ustala się następująco:

Belgia	12
Dania	9
Niemcy	24
Grecja	12
Hiszpania	21
Francja	24
Irlandia	9
Włochy	24
Luksemburg	6
Niderlandy	12
Portugalia	12
Zjednoczone Królestwo	24

Członkowie Komitetu są mianowani na okres czterech lat przez Radę, stanowiącą jednomyślnie. Ich mandat jest odnawialny.

Członków Komitetu nie wiąże żadna instrukcja. Są w pełni niezależni w wykonywaniu swych funkcji, w ogólnym interesie Wspólnoty.

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, określa diety członków Komitetu.”

65) Artykuł 196 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 196

Komitet wybiera spośród swoich członków przewodniczącego i prezydium na okres dwóch lat.

Uchwala on swój regulamin wewnętrzny.

Komitet jest zwoływany przez przewodniczącego na żądanie Rady lub Komisji. Może również zbierać się z inicjatywy własnej”.

66) Artykuł 198 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 198

Komitet jest obowiązkowo konsultowany przez Radę lub Komisję w przypadkach przewidzianych w niniejszym Traktacie. Może być konsultowany przez te instytucje, w przypadkach gdy uznają to za stosowne. Może on wydawać opinie z własnej inicjatywy, w przypadkach gdy uzna to za stosowne.

Rada lub Komisja wyznaczają Komitetowi, jeśli uznają to za niezbędne, termin na dostarczenie opinii, który nie może być krótszy niż miesiąc od daty otrzymania przez przewodniczącego powiadomienia w tej sprawie. Po upływie wyznaczonego terminu brak opinii nie stanowi przeszkody w podjęciu dalszych działań.

Opinia Komitetu i opinia sekcji wyspecjalizowanej, jak również protokół z obrad, są przesyłane Radzie i Komisji.”

67) Dodaje się następujący rozdział:

„ROZDZIAŁ 4
Komitet Regionów

Artykuł 198a

Ustanawia się komitet o charakterze doradczym, składający się z przedstawicieli wspólnot regionalnych i lokalnych, zwany dalej „Komitetem Regionów”.

Liczbę członków Komitetu Regionów ustala się następująco:

Belgia	12
Dania	9
Niemcy	24
Grecja	12
Hiszpania	21
Francja	24
Irlandia	9
Włochy	24
Luksemburg	6
Niderlandy	12
Portugalia	12
Zjednoczone Królestwo	24

Członkowie Komitetu oraz w równej liczbie zastępcy członków są mianowani na okres czterech lat przez Radę, stanowiącą jednomyślnie, na wniosek odpowiednich Państw Członkowskich. Ich mandat jest odnawialny.

Członków Komitetu nie są wiąże żadna instrukcja. Są w pełni niezależni w wykonywaniu swych funkcji, w ogólnym interesie Wspólnoty.

Artykuł 198b

Komitet Regionów wybiera spośród swoich członków przewodniczącego i prezydium na okres dwóch lat.

Uchwala on swój regulamin wewnętrzny i przedkłada go Radzie do jednomyślnego zatwierdzenia.

Komitet jest zwoływany przez przewodniczącego, na żądanie Rady lub Komisji. Może również zbierać się z inicjatywy własnej.

Artykuł 198c

Komitet Regionów jest konsultowany przez Radę lub Komisję w przypadkach przewidzianych w niniejszym Traktacie oraz we wszelkich innych przypadkach, gdy jedna z tych dwóch instytucji uzna to za stosowne.

Rada lub Komisja wyznaczają Komitetowi, jeśli uznają to za niezbędne, termin na dostarczenie opinii, który nie może być krótszy niż miesiąc od daty otrzymania przez przewodniczącego powiadomienia w tej sprawie. Po upływie wyznaczonego terminu brak opinii nie stanowi przeszkody w podjęciu dalszych działań.

W przypadku gdy Komitet Ekonomiczno-Społeczny jest konsultowany na mocy artykułu 198, Komitet Regionów jest informowany przez Radę lub Komisję o żądaniu wydania opinii. Komitet Regionów może, jeśli uzna, że wchodzi w grę specyficzne interesy regionalne, wydać opinię w tym przedmiocie.

Może on wydawać opinie z własnej inicjatywy, w przypadkach gdy uzna to za stosowne.

Opinia Komitetu, jak również protokół z obrad, są przesyłane Radzie i Komisji.”

68) Dodaje się następujące rozdziały:

„Rozdział 5
Europejski Bank Inwestycyjny

Artykuł 198d

Europejski Bank Inwestycyjny ma osobowość prawną.

Członkami Europejskiego Banku Inwestycyjnego są Państwa Członkowskie.

Statut Europejskiego Banku Inwestycyjnego stanowi przedmiot protokołu załączonego do niniejszego Traktatu.

Artykuł 198e

Zadaniem Europejskiego Banku Inwestycyjnego jest przyczynianie się, poprzez odwołanie się do rynku kapitałowego i zasobów własnych, do zrównoważonego i stałego rozwoju wspólnego rynku w interesie Wspólnoty. W tym celu Bank, nie dążąc do osiągnięcia zysków, udziela pożyczek i gwarancji, które sprzyjają finansowaniu poniższych projektów we wszystkich sektorach gospodarki:

- a) projektów zmierzających do rozwoju regionów mniej rozwiniętych;
- b) projektów modernizacji lub przekształcania przedsiębiorstw lub tworzenia nowych dziedzin działalności, wynikających ze stopniowego ustanawiania wspólnego rynku, które z uwagi na swoje rozmiary lub charakter nie mogą być całkowicie sfinansowane z różnych środków dostępnych w poszczególnych Państwach Członkowskich;
- c) projektów stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania kilku Państw Członkowskich, które z uwagi na swoje rozmiary lub charakter nie mogą być całkowicie sfinansowane z różnych środków dostępnych w poszczególnych Państwach Członkowskich.

Wykonując swoje zadania Bank ułatwia finansowanie programów inwestycyjnych w powiązaniu z pomocą funduszy strukturalnych i innych instrumentów finansowych Wspólnoty.”

69) Artykuł 199 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 199

Wszystkie dochody i wydatki Wspólnoty, w tym dotyczące Europejskiego Funduszu Społecznego, powinny stanowić przedmiot preliminarza na każdy rok budżetowy i być wpisane do budżetu.

Wydatki administracyjne wynikłe dla instytucji w związku z postanowieniami Traktatu o Unii Europejskiej dotyczącymi wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz współpracy w dziedzinach wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych obciążają budżet. Wydatki operacyjne wynikłe w związku z wprowadzaniem w życie tych postanowień mogą, na warunkach w nich określonych, obciążać budżet.

Budżet powinien być zrównoważony w odniesieniu do dochodów i wydatków.”

70) Uchyla się artykuł 200.

71) Artykuł 201 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 201

Bez uszczerbku dla innych dochodów, budżet jest finansowany całkowicie z zasobów własnych.

Rada, stanowiąc jednogłośnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, uchwała przepisy dotyczące systemu zasobów własnych Wspólnoty, których przyjęcie zaleca Państwom Członkowskim, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.”

72) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 201a

W celu zapewnienia dyscypliny budżetowej Komisja nie przedkłada projektu aktu wspólnotowego, nie zmienia swych projektów i nie przyjmuje środków wykonawczych, które mogą mieć odczuwalny wpływ na budżet, bez zagwarantowania, że taki projekt lub środek może być sfinansowany w granicach zasobów własnych Wspólnoty, wynikających z przepisów ustanowionych przez Radę na mocy artykułu 201.”

73) Artykuł 205 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 205

Komisja wykonuje budżet zgodnie z przepisami rozporządzeń wydanych w wykonaniu artykułu 209, na własną odpowiedzialność i w granicach przyznanego środków, zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami.

Rozporządzenia przewidują szczegółowe sposoby, według których każda instytucja uczestniczy w wykonywaniu swych własnych wydatków.

W ramach budżetu Komisja może, w granicach i na warunkach określonych w rozporządzeniach wydanych w wykonaniu artykułu 209, przenosić środki z rozdziału do rozdziału bądź z podrozdziału do podrozdziału.”

74) Artykuł 206 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 206

1. Parlament Europejski, na zalecenie Rady, która stanowi większością kwalifikowaną, udziela Komisji absolutorium z wykonania budżetu. W tym celu Rada i Parlament kolejno badają rozliczenia i bilans finansowy określone w artykule 205a, roczne sprawozdanie Trybunału Obrachunkowego, wraz z odpowiedziami kontrolowanych instytucji na uwagi Trybunału Obrachunkowego, jak również odpowiednie sprawozdania specjalne Trybunału Obrachunkowego.

2. Przed udzieleniem Komisji absolutorium lub w jakichkolwiek innych celach pozostających w związku z wykonywaniem jego uprawnień w dziedzinie realizacji budżetu, Parlament Europejski może żądać przesłuchania Komisji w sprawie wykonywania wydatków lub funkcjonowania systemów kontroli finansowej. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, na jego żądanie, wszelkie niezbędne informacje.

3. Komisja podejmuje wszelkie działania w celu uwzględnienia uwag towarzyszących decyzjom o absolutorium i innych uwag Parlamentu Europejskiego dotyczących wykonywania wydatków, jak również komentarzy towarzyszących zaleceniom odnoszącym się do absolutorium przyjętem przez Radę.

Na żądanie Parlamentu Europejskiego lub Rady Komisja składa sprawozdanie co do środków podjętych w kontekście tych uwag i komentarzy, a zwłaszcza co do instrukcji udzielonych służbom odpowiedzialnym za wykonanie budżetu. Sprawozdania te są również przesyłane do Trybunału Obrachunkowego.”

75) Uchyla się artykuły 206a i 206b.

76) Artykuł 209 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 209

Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim i zasięgnięciu opinii Trybunału Obrachunkowego:

- a) uchwała rozporządzenia finansowe określające w szczególności sposoby ustanowienia i wykonywania budżetu oraz przedstawiania i weryfikacji rozliczeń;
- b) określa sposoby i procedurę, według których dochody budżetowe przewidziane w ramach systemu zasobów własnych Komisji są pozostawione do dyspozycji Komisji oraz określa środki, które powinny być stosowane, w razie potrzeby, w celu zaspokojenia potrzeb gotówkowych;
- c) określa reguły i organizuje kontrolę odpowiedzialności kontrolerów finansowych, intendentów i księgowych.”

77) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 209a

Państwa Członkowskie podejmują takie same środki do zwalczania nadużyć naruszających interesy finansowe Wspólnoty, jakie podejmują do zwalczania nadużyć naruszających ich własne interesy finansowe.

Z zastrzeżeniem innych postanowień niniejszego Traktatu, Państwa Członkowskie koordynują swoje działania zmierzające do ochrony interesów finansowych Wspólnoty przed nadużyciami finansowymi. W tym celu organizują z pomocą Komisji ścisłą i regularną współpracę między właściwymi służbami ich administracji.”

78) Artykuł 215 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 215

Odpowiedzialność umowna Wspólnoty podlega prawu właściwemu dla danej umowy.

W dziedzinie odpowiedzialności pozaumownej Wspólnota powinna naprawić, zgodnie z zasadami ogólnymi wspólnymi dla praw Państw Członkowskich, szkody wyrządzone przez jej instytucje lub jej pracowników przy wykonywaniu ich funkcji.

Poprzedni akapit stosuje się na tych samych zasadach do szkód spowodowanych przez EBC lub jego pracowników przy wykonywaniu ich funkcji.

Odpowiedzialność osobistą pracowników wobec Wspólnoty określają przepisy ich regulaminu pracowniczego lub mających zastosowanie warunków zatrudnienia.”

79) W artykule 227 wprowadza się następujące zmiany:

a) ustęp 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W odniesieniu do francuskich departamentów zamorskich ogólne i szczególne postanowienia niniejszego Traktatu dotyczące:

- swobodnego przepływu towarów;
- rolnictwa, z wyjątkiem artykułu 40 ustęp 4;

- liberalizacji usług;
- reguł konkurencji;
- środków ochronnych przewidzianych w artykułach 109h, 109i oraz 226;
- instytucji,

mają zastosowanie od dnia wejścia w życie niniejszego Traktatu.

Warunki stosowania innych postanowień niniejszego Traktatu ustala Rada w ciągu dwóch lat od wejściu w życie niniejszego Traktatu, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji.

Instytucje Wspólnoty, w ramach procedur przewidzianych w niniejszym Traktacie, w szczególności w artykule 226, czuwają nad umożliwieniem rozwoju gospodarczego i społecznego tych regionów.”;

b) ustęp 5 litera a) otrzymuje brzmienie:

„a) niniejszy Traktat nie ma zastosowania do Wysp Owczych.”

80) Artykuł 228 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 228

1. W przypadku gdy postanowienia niniejszego Traktatu przewidują zawarcie umów między Wspólnotą a jednym lub większą liczbą państw albo organizacji międzynarodowych, Komisja przedstawia zalecenie Radzie, która ją upoważnia do rozpoczęcia niezbędnych rokowań. Komisja prowadzi rokowania w konsultacji ze specjalnymi komitetami wyznaczonymi przez Radę w celu wsparcia jej w tym zadaniu i w ramach dyrektyw, jakie Rada może do niej kierować.

W wykonywaniu uprawnień przyznanych jej niniejszym ustępem Rada stanowi większością kwalifikowaną, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w drugim zdaniu ustępu 2, w których stanowi jednomyślnie.

2. Z zastrzeżeniem uprawnień przyznanych w tym zakresie Komisji, umowy są zawierane przez Radę, stanowiącą większością kwalifikowaną na wniosek Komisji. Rada stanowi jednomyślnie, gdy umowa dotyczy dziedziny, w której do przyjęcia przepisów wewnętrznych wymagana jest jednomyślność, jak również gdy chodzi o umowy określone w artykule 238.

3. Rada zawiera umowy po konsultacji z Parlamentem Europejskim, z wyjątkiem umów określonych w artykule 113 ustęp 3, włącznie z przypadkami, gdy umowa dotyczy dziedziny, w której do przyjęcia wewnętrznych przepisów wymagana jest procedura określona w artykule 189b lub określona w artykule 189c. Parlament Europejski wyraża swoją opinię w terminie, który może ustalić Rada, stosownie do pilności sprawy. W przypadku braku opinii w tym terminie Rada może stanowić samodzielnie.

Na zasadzie odstępstwa od postanowień poprzedniego akapitu, umowy określone w artykule 238, inne umowy, które tworzą specyficzne ramy instytucjonalne poprzez organizację procedur współpracy, umowy mające istotne implikacje budżetowe dla Wspólnoty oraz umowy powodujące zmianę aktu przyjętego według procedury określonej w artykule 189b są zawierane po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego.

Rada i Parlament Europejski mogą, w pilnych przypadkach, uzgodnić termin wyrażenia zgody.

4. Zawierając umowę, Rada może, na zasadzie odstępstwa od ustępu 2, upoważnić Komisję do zatwierdzania poprawek w imieniu Wspólnoty, gdy umowa przewiduje, że poprawki te powinny być przyjęte według procedury uproszczonej lub przez organ stworzony przez tę umowę; Rada może dołączyć do takiego upoważnienia pewne warunki specyficzne.

5. W przypadku gdy Rada zamierza zawrzeć umowę zmieniającą niniejszy Traktat, zmiany takie powinny być najpierw przyjęte zgodnie z procedurą określoną w artykule N Traktatu o Unii Europejskiej.

6. Rada, Komisja lub Państwo Członkowskie mogą zasięgać opinii Trybunału Sprawiedliwości w sprawie zgodności przewidywanej umowy z postanowieniami niniejszego Traktatu. Jeśli opinia Trybunału Sprawiedliwości jest negatywna, umowa może wejść w życie wyłącznie na warunkach określonych w artykule N Traktatu o Unii Europejskiej.

7. Umowy zawarte zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym artykule wiążą instytucje Wspólnoty oraz Państwa Członkowskie.”

81) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 228a

Jeżeli wspólne stanowisko lub wspólne działanie przyjęte na podstawie postanowień Traktatu o Unii Europejskiej dotyczących wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa przewidują działanie Wspólnoty zmierzające do zerwania lub ograniczenia w części lub w całości stosunków gospodarczych z jednym lub większą liczbą państw trzecich, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, podejmuje niezbędne pilne środki.”

82) Artykuł 231 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 231

Wspólnota ustanawia ścisłą współpracę z Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju; szczegóły tej współpracy są ustalane za wspólnym porozumieniem.”

83) Uchyla się artykuły 236 i 237.

84) Artykuł 238 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 238

Wspólnota może zawrzeć z jednym lub większą liczbą państw lub organizacji międzynarodowych umowy tworzące stowarzyszenie charakteryzujące się wzajemnością praw i obowiązków, wspólnymi działaniami i szczególnymi procedurami.”

F - W Załączniku III:

85) Tytuł otrzymuje brzmienie:

„Lista transakcji niewidocznych, o których mowa w artykule 73h Traktatu”.

G - W Protokole w sprawie Statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego:

86) Odniesienia do artykułów 129 i 130 zastępuje się odniesieniami do artykułów 198d i 198e:

TYTUŁ III
POSTANOWIENIA ZMIENIAJĄCE TRAKTAT USTANAWIAJĄCY EUROPEJSKĄ
WSPÓLNOTĘ WĘGLA I STALI

Artykuł H

W Traktacie ustanawiającym Europejską Wspólnotę Węgla i Stali wprowadza się zmiany zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu.

1) Artykuł 7 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 7

Instytucjami Wspólnoty są:

- WYSOKA WŁADZA (zwana dalej „Komisją”);
- WSPÓLNE ZGROMADZENIE (zwane dalej „Parlamentem Europejskim”);
- SPECJALNA RADA MINISTRÓW (zwana dalej „Radą”);
- TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI;
- TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY.

Komisję wspiera Komitet Doradczy.”

2) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 9

1. Komisja składa się z siedemnastu członków, wybieranych ze względu na swoje ogólne kwalifikacje i których niezależność jest niekwestionowana.

Liczba członków Komisji może zostać zmieniona przez Radę stanowiącą jednogłośnie.

Członkami Komisji mogą zostać wyłącznie obywatele Państw Członkowskich.

W skład Komisji wchodzi przynajmniej jeden obywatel Państwa Członkowskiego, ale liczba członków mających obywatelstwo tego samego Państwa nie może przekroczyć dwóch.

2. Członkowie Komisji są w pełni niezależni w wykonywaniu swych funkcji, w ogólnym interesie Wspólnoty.

W wykonywaniu swych obowiązków nie zwracają się o instrukcje ani ich nie przyjmują od żadnego rządu lub jakiegokolwiek organu. Powstrzymują się od wszelkich czynności niezgodnych z charakterem ich funkcji. Każde Państwo Członkowskie zobowiązuje się szanować tę zasadę i nie dążyć do wywierania wpływu na członków Komisji przy wykonywaniu przez nich zadań.

Członkowie Komisji nie mogą podczas pełnienia ich funkcji wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej. Obejmując swoje stanowiska, uroczyście zobowiązują się szanować, w trakcie pełnienia funkcji i po ich zakończeniu, zobowiązania z nich wynikające, zwłaszcza obowiązki uczciwości i roztropności przy obejmowaniu pewnych stanowisk lub przyjmowaniu pewnych korzyści po zakończeniu funkcji. W przypadku naruszenia tych zobowiązań przez członka Komisji Trybunał Sprawiedliwości, na wniosek Rady lub Komisji, może orzec, stosownie do okoliczności, o jego dymisji, zgodnie z artykułem 12a, lub o pozbawieniu go prawa do emerytury lub innych podobnych korzyści.

Artykuł 10

1. Członkowie Komisji są mianowani, zgodnie z procedurą określoną w ustępie 2, na okres pięciu lat, z zastrzeżeniem, w odpowiednim przypadku, artykułu 24.

Ich mandat jest odnawialny.

2. Rządy Państw Członkowskich nominują za wspólnym porozumieniem, po konsultacji z Parlamentem Europejskim, osobę, którą zamierzają mianować przewodniczącym Komisji.

Rządy Państw Członkowskich, w konsultacji z nominowanym przewodniczącym, nominują inne osoby, które zamierzają mianować członkami Komisji.

Nominowani w ten sposób przewodniczący i pozostali członkowie Komisji podlegają, jako kolegium, zatwierdzeniu przez Parlament Europejski. Po zatwierdzeniu przez Parlament Europejski przewodniczący i pozostali członkowie Komisji zostają mianowani za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich.

3. Ustępy 1 i 2 mają po raz pierwszy zastosowanie do przewodniczącego i członków Komisji, których kadencja zaczyna się 7 stycznia 1995 roku.

Przewodniczącego i innych członków Komisji, których kadencja zaczyna się 7 stycznia 1993 roku, mianują rządy Państw Członkowskich za wspólnym porozumieniem. Ich mandat wygasa 6 stycznia 1995 roku.

Artykuł 11

Komisja może mianować jednego lub dwóch wiceprzewodniczących spośród swoich członków.

Artykuł 12

Poza przypadkami normalnej wymiany lub śmierci funkcje członka Komisji kończą się z chwilą jego rezygnacji lub dymisji.

Osoba ta jest zastępowana, na okres pozostający do zakończenia kadencji, przez nowego członka mianowanego za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich. Rada, stanowiąc jednomyślnie, może zdecydować, że nie trzeba powoływać następcy.

W przypadku rezygnacji, dymisji lub śmierci przewodniczący jest zastępowany na okres pozostający do zakończenia kadencji. Procedura przewidziana w artykule 10 ustęp 2 ma zastosowanie do zastąpienia przewodniczącego.

Z wyjątkiem przypadku dymisji przewidzianej w artykule 12a, członkowie Komisji pełnią swoje funkcje do chwili ich zastąpienia.

Artykuł 12a

Jeśli członek Komisji nie spełnia już warunków koniecznych do wykonywania swych funkcji lub dopuścił się poważnego uchybienia, Trybunał Sprawiedliwości może go zdymisjonować, na wniosek Rady lub Komisji.

Artykuł 13

Komisja podejmuje uchwały większością liczby członków przewidzianej w artykule 9.

Posiedzenia Komisji mogą ważnie odbywać się tylko wówczas, gdy obecna jest taka liczba członków, jak określona w jej regulaminie wewnętrznym.”

3) Artykuł 16 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 16

Komisja dokonuje wszelkich ustaleń administracyjnych koniecznych do funkcjonowania jej służb.

Może ona powoływać komitety badawcze, w tym także komitet badań gospodarczych.

Rada i Komisja konsultują się wzajemnie i ustalają za wspólnym porozumieniem metody współpracy.

Komisja uchwała swój regulamin wewnętrzny w celu zapewnienia, że zarówno Komisja, jak i jej służby funkcjonują zgodnie z postanowieniami niniejszego Traktatu. Zapewnia ona publikację tego regulaminu.”

4) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 17

Komisja publikuje co roku, nie później niż na miesiąc przed otwarciem sesji Parlamentu Europejskiego, ogólne sprawozdanie z działalności Wspólnoty.”

5) W artykule 18 dodaje się następujący akapit:

„Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, ustala wszelkie należności płatne zamiast wynagrodzenia.”

6) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 20a

Parlament Europejski może, stanowiąc większością głosów swoich członków, żądać od Komisji przedłożenia wszelkich właściwych propozycji w kwestiach, co do których uważa on, że akt wspólnotowy jest niezbędnym w celu wykonania niniejszego Traktatu.

Artykuł 20b

W ramach wykonywania swych zadań Parlament Europejski może, na żądanie jednej czwartej swoich członków, ustanowić tymczasową komisję śledczą do zbadania, bez uszczerbku dla uprawnień przyznanych niniejszym Traktatem innym instytucjom lub organom, zarzutów naruszenia lub niewłaściwego administrowania w stosowaniu prawa wspólnotowego, chyba że podnoszone fakty są rozpatrywane przez sąd i postępowanie sądowe nie jest zakończone.

Tymczasowa komisja śledcza kończy działalność wraz z przedłożeniem swojego sprawozdania.

Szczegółowe postanowienia dotyczące wykonywania prawa kontroli są określane za wspólnym porozumieniem Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji.

Artykuł 20c

Wszyscy obywatele Unii, jak również wszystkie osoby fizyczne lub prawne mające miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w Państwie Członkowskim, mają prawo kierowania, indywidualnie lub wspólnie z innymi obywatelami lub osobami, petycji do Parlamentu Europejskiego w sprawach objętych zakresem działalności Wspólnoty, które dotyczą ich bezpośrednio.

Artykuł 20d

1. Parlament Europejski mianuje Rzecznika Praw Obywatelskich, uprawnionego do przyjmowania od każdego obywatela Unii lub każdej osoby fizycznej bądź prawnej mającej miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w Państwie Członkowskim skarg, które dotyczą przypadków niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji lub organów wspólnotowych, z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości i Sądu Pierwszej Instancji wykonujących swoje funkcje sądowe.

Zgodnie ze swoimi zadaniami Rzecznik Praw Obywatelskich przeprowadza dochodzenia, które uważa za uzasadnione, bądź z inicjatywy własnej, bądź na podstawie skarg przedstawionych mu bezpośrednio lub za pośrednictwem członka Parlamentu Europejskiego, chyba że podnoszone fakty są lub były przedmiotem postępowania sądowego. Gdy Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdzi przypadek niewłaściwego administrowania, przekazuje sprawę do danej instytucji, która ma trzy miesiące, aby poinformować go o swoim stanowisku. Następnie Rzecznik Praw Obywatelskich przesyła sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i danej instytucji. Osoba, która złożyła skargę, jest informowana o wyniku dochodzenia.

Rzecznik Praw Obywatelskich przedstawia Parlamentowi Europejskiemu roczne sprawozdanie z wyników swoich dochodzeń.

2. Rzecznik Praw Obywatelskich jest mianowany po każdych wyborach do Parlamentu Europejskiego na okres jego kadencji. Rzecznik Praw Obywatelskich może być mianowany ponownie.

Rzecznik Praw Obywatelskich może zostać zdymisjonowany przez Trybunał Sprawiedliwości na żądanie Parlamentu Europejskiego, jeżeli nie spełnia już warunków koniecznych do wykonywania swych funkcji lub jeżeli dopuścił się poważnego uchybienia.

3. Rzecznik Praw Obywatelskich jest w pełni niezależny w wykonywaniu swej funkcji. W wykonywaniu tej funkcji nie zwraca się o instrukcje ani ich nie przyjmuje od żadnego organu. Podczas trwania swej kadencji Rzecznik Praw Obywatelskich nie może wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej.

4. Parlament Europejski, po zasięgnięciu opinii Komisji i za zgodą Rady stanowiącej większością kwalifikowaną, określa status i ogólne warunki pełnienia funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich.”

7) Ustęp 3 artykułu 21 otrzymuje brzmienie:

„3. Parlament Europejski opracowuje projekt mający na celu umożliwienie przeprowadzenia powszechnych wyborów bezpośrednich zgodnie z jednolitą procedurą we wszystkich Państwach Członkowskich.

Rada, stanowiąc jednomyślnie po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego udzielonej większością głosów jego członków, ustanawia właściwe przepisy, których przyjęcie zaleca Państwom Członkowskim, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.”

8) Artykuł 24 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 24

Parlament Europejski na posiedzeniu publicznym rozpatruje ogólne sprawozdanie roczne przedstawione mu przez Komisję.

Jeżeli do Parlamentu Europejskiego wpłynie wniosek o wotum nieufności dla Komisji ze względu na jej działalność, może on głosować w sprawie tego wniosku najwcześniej trzy dni po jego złożeniu i wyłącznie w głosowaniu jawnym.

Jeżeli wniosek o wotum nieufności zostanie przyjęty większością dwóch trzecich oddanych głosów, reprezentującą większość członków Parlamentu Europejskiego, członkowie Komisji kolektywnie rezygnują ze swych funkcji. Załatwiają oni nadal sprawy bieżące do czasu ich zastąpienia zgodnie z artykułem 10. W takim przypadku mandat członków Komisji mianowanych na ich miejsce wygasa z dniem, w którym wygasłby mandat członków Komisji zobowiązanych do kolektywnej rezygnacji.”

9) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 27

W skład Rady wchodzi jeden przedstawiciel szczebla ministerialnego każdego Państwa Członkowskiego, upoważniony do zaciągania zobowiązań w imieniu rządu tego Państwa Członkowskiego.

Prezydencję sprawuje kolejno przez okres sześciu miesięcy każde Państwo Członkowskie reprezentowane w Radzie, według następującego porządku:

- przez pierwszy cykl sześciu lat: Belgia, Dania, Niemcy, Grecja, Hiszpania, Francja, Irlandia, Włochy, Luksemburg, Niderlandy, Portugalia, Zjednoczone Królestwo;

- przez następny cykl sześciu lat: Dania, Belgia, Grecja, Niemcy, Francja, Hiszpania, Włochy, Irlandia, Niderlandy, Luksemburg, Zjednoczone Królestwo, Portugalia.

Artykuł 27a

Posiedzenia Rady zwołuje jej przewodniczący, z własnej inicjatywy lub na wniosek jednego z członków Rady albo Komisji.

10) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 29

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, ustala uposażenia, dodatki i emerytury przewodniczącego i członków Komisji oraz prezesa, sędziów, rzeczników generalnych i sekretarza Trybunału Sprawiedliwości. Ustala ona także, stanowiąc tą samą większością, wszelkie należności płatne zamiast wynagrodzenia.

Artykuł 30

1. Komitet złożony ze stałych przedstawicieli Państw Członkowskich odpowiada za przygotowanie prac Rady i wykonywanie zadań powierzonych mu przez Radę.

2. Radę wspomaga Sekretariat Generalny, działający pod kierunkiem sekretarza generalnego. Sekretarz generalny jest mianowany przez Radę stanowiącą jednomyślnie.

Rada decyduje o organizacji Sekretariatu Generalnego.

3. Rada uchwała swój regulamin wewnętrzny.”

11) Artykuł 32 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 32

Trybunał Sprawiedliwości składa się z trzynastu sędziów.

Trybunał Sprawiedliwości obraduje na posiedzeniach plenarnych. Może jednak tworzyć izby złożone z trzech lub pięciu sędziów bądź w celu przeprowadzenia niektórych czynności dowodowych, bądź rozstrzygnięcia niektórych kategorii spraw, na warunkach przewidzianych w ustanowionym w tym celu regulaminie.

Trybunał Sprawiedliwości obraduje na posiedzeniach plenarnych na żądanie Państwa Członkowskiego lub instytucji Wspólnoty, które są stroną postępowania.

Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości tego zażąda, Rada, stanowiąc jednomyślnie, może zwiększyć liczbę sędziów oraz wprowadzić niezbędne zmiany w drugim i trzecim akapicie niniejszego artykułu oraz w drugim akapicie artykułu 32b.”

12) Artykuł 32d otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 32d

1. Przy Trybunale Sprawiedliwości tworzy się sąd zobowiązany do rozpoznawania w pierwszej instancji niektórych kategorii skarg określonych zgodnie z warunkami przewidzianymi w ustępie 2, z zastrzeżeniem prawa odwołania się do Trybunału Sprawiedliwości ograniczonego do kwestii prawnych, na warunkach ustanowionych przez statut. Sąd Pierwszej Instancji nie jest właściwy do rozpoznawania pytań prejudycjalnych przedkładanych na mocy artykułu 41.

2. Na żądanie Trybunału Sprawiedliwości i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komisją, Rada, stanowiąc jednomyślnie, określa kategorie skarg, o których mowa w ustępie 1, oraz skład Sądu Pierwszej Instancji, jak również przyjmuje niezbędne zmiany i przepisy uzupełniające Statut Trybunału Sprawiedliwości. Z zastrzeżeniem odmiennej decyzji Rady, postanowienia niniejszego Traktatu dotyczące Trybunału Sprawiedliwości, a zwłaszcza postanowienia Protokołu w sprawie Statutu Trybunału Sprawiedliwości, stosuje się do Sądu Pierwszej Instancji.

3. Członkowie Sądu Pierwszej Instancji są wybierani spośród osób o niekwestionowanej niezależności i mających kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowisk sądowych; są oni mianowani za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich na okres sześciu lat. Co trzy lata następuje częściowa wymiana składu. Ustupający członkowie mogą być mianowani ponownie.

4. Sąd Pierwszej Instancji ustanawia swój regulamin proceduralny w porozumieniu z Trybunałem Sprawiedliwości. Wymaga on jednomyślnego zatwierdzenia przez Radę.”

13) Artykuł 33 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 33

Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy w zakresie kontroli legalności decyzji i zaleceń Komisji, jeżeli skargę wniosło Państwo Członkowskie lub Rada, podnosząc zarzut braku kompetencji, naruszenia istotnych wymogów proceduralnych, naruszenia niniejszego Traktatu lub jakiegokolwiek reguły prawnej związanej z jego stosowaniem bądź nadużycia władzy. Trybunał Sprawiedliwości nie może jednak dokonywać oceny sytuacji wynikającej z faktów lub okoliczności natury gospodarczej, w świetle których Komisja podjęła decyzje lub wydała zalecenia, z wyjątkiem przypadków, w których zarzuca się Komisji, że nadużyła władzy lub w sposób oczywisty nie stosowała się do postanowień niniejszego Traktatu albo jakiegokolwiek reguły prawnej związanej z jego stosowaniem.

Przedsiębiorstwa lub zrzeszenia wymienione w artykule 48 mogą na tych samych zasadach wszczynać postępowanie przeciwko decyzjom lub dotyczącym ich zaleceniom o charakterze indywidualnym albo przeciwko ogólnym decyzjom lub zaleceniom, w których, w ich opinii, nadużyto wobec nich władzy.

Skargi przewidziane w pierwszych dwóch akapitach niniejszego artykułu powinny być wniesione w terminie miesiąca, stosownie do przypadku, od daty publikacji lub notyfikowania decyzji lub zalecenia.

Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy, na tych samych warunkach, do orzekania w zakresie skarg wniesionych przez Parlament Europejski zmierzających do zapewnienia ochrony jego prerogatyw.”

14) Dodaje się następujące rozdziały:

„Tytuł V
Trybunał Obrachunkowy

Artykuł 45a

Trybunał Obrachunkowy sprawuje kontrolę rachunków.

Artykuł 45b

1. Trybunał Obrachunkowy składa się z dwunastu członków.
2. Członkowie Trybunału Obrachunkowego są wybierani spośród osób, które wchodziły lub wchodziły w swych krajach w skład organów kontroli zewnętrznej lub mających szczególne kwalifikacje do zajmowania tego stanowiska. Ich niezależność musi być niekwestionowana.
3. Członkowie Trybunału Obrachunkowego są mianowani na okres sześciu lat przez Radę, stanowiącą jednomyślnie po konsultacji z Parlamentem Europejskim.

Jednakże, po dokonaniu pierwszych mianowań, czterech członkowie Trybunału Obrachunkowego, wybrani w drodze losowania, są mianowani jedynie na cztery lata.

Członkowie Trybunału Obrachunkowego mogą być mianowani ponownie.

Wybierają oni spośród siebie, na okres trzech lat, prezesa Trybunału Obrachunkowego. Jego mandat jest odnawialny.

4. Członkowie Trybunału Obrachunkowego są w pełni niezależni w wykonywaniu swych funkcji, w ogólnym interesie Wspólnoty.

W wykonywaniu swych obowiązków nie zwracają się o instrukcje ani ich nie przyjmują od żadnego rządu lub jakiegokolwiek organu. Powstrzymują się od wszelkich czynności niezgodnych z charakterem swych funkcji.

5. Członkowie Trybunału Obrachunkowego nie mogą podczas pełnienia swych funkcji wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej. Obejmując swoje stanowiska, uroczyście zobowiązują się szanować, w trakcie pełnienia funkcji i po ich zakończeniu, zobowiązania z nich wynikające, zwłaszcza obowiązki uczciwości i roztropności przy obejmowaniu pewnych stanowisk lub przyjmowaniu pewnych korzyści po zakończeniu funkcji.

6. Poza przypadkami normalnej wymiany lub śmierci funkcje członka Trybunału Obrachunkowego kończą się z chwilą jego rezygnacji lub dymisji, orzeczonej przez Trybunał Sprawiedliwości zgodnie z ustępem 7.

Osoba ta jest zastępowana na okres pozostający do zakończenia mandatu.

Z wyjątkiem przypadku dymisji, członkowie Trybunału Obrachunkowego pełnią swoje funkcje do chwili ich zastąpienia.

7. Członkowie Trybunału Obrachunkowego mogą być zwolnieni z funkcji lub pozbawieni prawa do emerytury bądź innych podobnych korzyści tylko wówczas, gdy Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi, na żądanie Trybunału Obrachunkowego, że przestali odpowiadać wymaganym warunkom lub czynić zadość zobowiązaniom wynikającym z ich urzędu.

8. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, ustala warunki zatrudnienia prezesa i członków Trybunału Obrachunkowego, a zwłaszcza ich uposażeń, dodatków i emerytur. Ustala ona także, stanowiąc tą samą większością, wszelkie należności płatne zamiast wynagrodzenia.

9. Postanowienia Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich, które mają zastosowanie do sędziów Trybunału Sprawiedliwości, stosuje się także do członków Trybunału Obrachunkowego.

Artykuł 45c

1. Trybunał Obrachunkowy kontroluje rachunki wszystkich dochodów i wydatków Wspólnoty. Kontroluje również rachunki wszystkich dochodów i wydatków wszystkich organów stworzonych przez Wspólnotę, w zakresie, w jakim akt założycielski nie wyklucza takiej kontroli.

Trybunał Obrachunkowy przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie oświadczenie o wiarygodności rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw.

2. Trybunał Obrachunkowy kontroluje legalność i prawidłowość dochodów, o których mowa w ustępie 1, i wydatków, o których mowa w tym ustępie, oraz finansami.

Kontrolę dochodów przeprowadza się zarówno na podstawie założeń dochodowych, jak i płatności przekazanych Wspólnocie.

Kontrolę wydatków przeprowadza się zarówno na podstawie podjętych zobowiązań, jak i dokonanych wypłat.

Kontrole te mogą być przeprowadzane przed zamknięciem rozliczeń w danym roku finansowym.

3. Kontrola dotyczy dokumentów, a w razie potrzeby przeprowadzana jest na miejscu w innych instytucjach Wspólnoty oraz w Państwach Członkowskich. Kontrolę w Państwach Członkowskich przeprowadza się w powiązaniu z krajowymi instytucjami kontrolnymi lub, jeśli nie mają one niezbędnych uprawnień, z właściwymi służbami krajowymi. Instytucje te lub służby zawiadamiają Trybunał Obrachunkowy, czy zamierzają uczestniczyć w kontroli.

Inne instytucje Wspólnoty oraz krajowe instytucje kontrolne bądź, jeśli nie mają one niezbędnych uprawnień, właściwe służby krajowe przekazują Trybunałowi Obrachunkowemu, na jego żądanie, wszelkie dokumenty lub informacje niezbędne do wykonywania jego zadania.

4. Trybunał Obrachunkowy sporządza roczne sprawozdanie po zamknięciu każdego roku budżetowego. Sprawozdanie to jest przesyłane innym instytucjom Wspólnoty i publikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*, wraz z odpowiedziami tych instytucji na uwagi Trybunału Obrachunkowego.

Ponadto Trybunał Obrachunkowy może w każdej chwili przedstawiać swoje uwagi, zwłaszcza w formie sprawozdań specjalnych w poszczególnych sprawach oraz wydawać opinie na żądanie jednej z pozostałych instytucji Wspólnoty.

Przyjmuje on swoje sprawozdania roczne, sprawozdania specjalne lub opinie większością członków wchodzących w jego skład.

Pomaga on Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w wykonywaniu ich funkcji kontrolnych w zakresie wykonania budżetu.

5. Trybunał Obrachunkowy sporządza także oddzielne, roczne sprawozdanie stwierdzające, czy księgowanie operacji innych niż wydatki i dochody wymienione w ustępie 1 i związane z nimi zarządzanie finansami przez Komisję dokonane było w sposób prawidłowy. Sporządza to sprawozdanie w ciągu sześciu miesięcy od zakończenia roku budżetowego, którego dotyczy zestawienie rachunkowe, i przekazuje je Komisji i Radzie. Komisja przesyła je Parlamentowi Europejskiemu.”

15) Artykuł 78c otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 78c

Komisja wykonuje budżet zgodnie z przepisami rozporządzeń wydanych w wykonaniu artykułu 78h, na własną odpowiedzialność i w granicach przyznanego środków, zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami.

Rozporządzenia przewidują szczegółowe sposoby, według których każda instytucja uczestniczy w wykonywaniu jej własnych wydatków.

W ramach budżetu Komisja może, w granicach i na warunkach określonych w rozporządzeniach wydanych w wykonaniu artykułu 78h, przenosić środki z rozdziału do rozdziału bądź z podrozdziału do podrozdziału.”

16) Uchyła się artykuły 78e i 78f.

17) Artykuł 78g otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 78g

1. Parlament Europejski, na zalecenie Rady, która stanowi większością kwalifikowaną, udziela Komisji absolutorium z wykonania budżetu. W tym celu Rada i Parlament kolejno badają rozliczenia i bilans finansowy określone w artykule 78d, roczne sprawozdanie Trybunału Obrachunkowego, wraz z odpowiedziami kontrolowanych instytucji na uwagi Trybunału Obrachunkowego, jak również odpowiednie sprawozdania specjalne Trybunału Obrachunkowego.

2. Przed udzieleniem Komisji absolutorium lub w jakichkolwiek innych celach pozostających w związku z wykonywaniem jego uprawnień w dziedzinie realizacji budżetu, Parlament Europejski może żądać przesłuchania Komisji w sprawie wykonywania wydatków lub funkcjonowania systemów kontroli finansowej. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, na jego żądanie, wszelkie niezbędne informacje.

3. Komisja podejmuje wszelkie działania w celu uwzględnienia uwag towarzyszących decyzjom o absolutorium i innych uwag Parlamentu Europejskiego dotyczących wykonywania wydatków, jak również komentarzy towarzyszących zaleceniom odnoszącym się do absolutorium i przyjętym przez Radę.

Na żądanie Parlamentu Europejskiego lub Rady Komisja składa sprawozdanie co do środków podjętych w kontekście tych uwag i komentarzy, a zwłaszcza co do instrukcji udzielonych służbom odpowiedzialnym za wykonanie budżetu. Sprawozdania te są również przesyłane do Trybunału Obrachunkowego.”

18) Artykuł 78h otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 78h

Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim i zasięgnięciu opinii Trybunału Obrachunkowego:

a) uchwała rozporządzenia finansowe określające w szczególności sposoby ustanowienia i wykonywania budżetu administracyjnego oraz przedstawiania i weryfikacji rozliczeń;

b) określa sposoby i procedurę, według których dochody budżetowe przewidziane w ramach systemu zasobów własnych Komisji są pozostawione do dyspozycji Komisji oraz określa środki, które powinny być stosowane, w razie potrzeby, w celu zaspokojenia potrzeb gotówkowych;

c) określa reguły i organizuje kontrolę odpowiedzialności kontrolerów finansowych, intendentów i księgowych.”

19) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 78i

Państwa Członkowskie podejmują takie same środki do zwalczania nadużyć naruszających interesy finansowe Wspólnoty, jakie podejmują do zwalczania nadużyć naruszających ich własne interesy finansowe.

Z zastrzeżeniem innych postanowień niniejszego Traktatu, Państwa Członkowskie koordynują swoje działania zmierzające do ochrony interesów finansowych Wspólnoty przed nadużyciami finansowymi. W tym celu organizują z pomocą Komisji ścisłą i regularną współpracę między właściwymi służbami ich administracji.”

20) Artykuł 79 litera a) akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„a) Niniejszy Traktat nie ma zastosowania do Wysp Owczych.”

21) Uchyła się artykuły 96 i 98.

TYTUŁ IV
POSTANOWIENIA ZMIENIAJĄCE TRAKTAT USTANAWIAJĄCY EUROPEJSKĄ
WSPÓLNOTĘ ENERGII ATOMOWEJ

Artykuł I

W Traktacie ustanawiającym Europejską Wspólnotę Energii Atomowej wprowadza się zmiany zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu.

1) Artykuł 3 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 3

1. Zadania powierzone Wspólnocie wykonują następujące instytucje:

- PARLAMENT EUROPEJSKI,
- RADA,
- KOMISJA,
- TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI,
- TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY.

Każda z tych instytucji działa w granicach uprawnień przyznanych jej niniejszym Traktatem.

2. Radę i Komisję wspomaga Komitet Ekonomiczno-Społeczny pełniący funkcje doradcze.”

2) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 107a

Parlament Europejski może, stanowiąc większością głosów swoich członków, żądać od Komisji przedłożenia wszelkich właściwych propozycji w kwestiach, co do których uważa on, że akt wspólnotowy jest niezbędny w celu wykonania niniejszego Traktatu.

Artykuł 107b

W ramach wykonywania swych zadań Parlament Europejski może, na żądanie jednej czwartej swoich członków, ustanowić tymczasową komisję śledczą do zbadania, bez uszczerbku dla uprawnień przyznanych niniejszym Traktatem innym instytucjom lub organom, zarzutów naruszenia lub niewłaściwego administrowania w stosowaniu prawa wspólnotowego, chyba że podnoszone fakty są rozpatrywane przez sąd i postępowanie sądowe nie jest zakończone.

Tymczasowa komisja śledcza kończy działalność wraz z przedłożeniem swojego sprawozdania.

Szczegółowe postanowienia dotyczące wykonywania prawa kontroli są określane za wspólnym porozumieniem Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji.

Artykuł 107c

Wszyscy obywatele Unii, jak również wszystkie osoby fizyczne lub prawne mające miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w Państwie Członkowskim mają prawo kierowania, indywidualnie lub wspólnie z innymi obywatelami lub osobami, petycji do Parlamentu Europejskiego w sprawach objętych zakresem działalności Wspólnoty, które dotyczą ich bezpośrednio.

Artykuł 107d

1. Parlament Europejski mianuje Rzecznika Praw Obywatelskich, uprawnionego do przyjmowania od każdego obywatela Unii lub każdej osoby fizycznej bądź prawnej mającej miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w Państwie Członkowskim skarg, które dotyczą przypadków niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji lub organów wspólnotowych, z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości i Sądu Pierwszej Instancji wykonujących swoje funkcje sądowe.

Zgodnie ze swoimi zadaniami Rzecznik Praw Obywatelskich przeprowadza dochodzenia, które uważa za uzasadnione, bądź z inicjatywy własnej, bądź na podstawie skarg przedstawionych mu bezpośrednio lub za pośrednictwem członka Parlamentu Europejskiego, chyba że podnoszone fakty są lub były przedmiotem postępowania sądowego. Gdy Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdzi przypadek niewłaściwego administrowania, przekazuje sprawę do danej instytucji, która ma trzy miesiące, aby poinformować go o swoim stanowisku. Następnie Rzecznik Praw Obywatelskich przesyła sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i danej instytucji. Osoba, która złożyła skargę, jest informowana o wyniku dochodzenia.

Rzecznik Praw Obywatelskich przedstawia Parlamentowi Europejskiemu roczne sprawozdanie z wyników swoich dochodzeń.

2. Rzecznik Praw Obywatelskich jest mianowany po każdych wyborach do Parlamentu Europejskiego na okres jego kadencji. Rzecznik Praw Obywatelskich może być mianowany ponownie.

Rzecznik Praw Obywatelskich może zostać zdymisjonowany przez Trybunał Sprawiedliwości na żądanie Parlamentu Europejskiego, jeżeli nie spełnia już warunków koniecznych do wykonywania swych funkcji lub jeżeli dopuścił się poważnego uchybienia.

3. Rzecznik Praw Obywatelskich jest w pełni niezależny w wykonywaniu swej funkcji. W wykonywaniu tej funkcji nie zwraca się o instrukcje ani ich nie przyjmuje od żadnego organu. Podczas trwania swej kadencji Rzecznik Praw Obywatelskich nie może wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej.

4. Parlament Europejski, po zasięgnięciu opinii Komisji i za zgodą Rady stanowiącej większością kwalifikowaną, określa status i ogólne warunki pełnienia funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich.”

3) Ustęp 3 artykułu 108 otrzymuje brzmienie:

„3. Parlament Europejski opracowuje projekty mające na celu umożliwienie przeprowadzenia powszechnych wyborów bezpośrednich zgodnie z jednolitą procedurą we wszystkich Państwach Członkowskich.

Rada, stanowiąc jednomyślnie po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego udzielonej większością głosów jego członków, ustanawia właściwe przepisy, których przyjęcie zaleca Państwom Członkowskim, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.”

4) W drugim akapicie artykułu 114 dodaje się następujące zdanie:

„W takim przypadku mandat członków Komisji mianowanych na ich miejsce wygasa z dniem, w którym wygasłby mandat członków Komisji zobowiązanych do kolektywnej rezygnacji.”

5) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 116

W skład Rady wchodzi jeden przedstawiciel szczebla ministerialnego każdego Państwa Członkowskiego, upoważniony do zaciągania zobowiązań w imieniu rządu tego Państwa Członkowskiego.

Prezydencję sprawuje kolejno przez okres sześciu miesięcy każde Państwo Członkowskie reprezentowane w Radzie, według następującego porządku:

- przez pierwszy cykl sześciu lat: Belgia, Dania, Niemcy, Grecja, Hiszpania, Francja, Irlandia, Włochy, Luksemburg, Niderlandy, Portugalia, Zjednoczone Królestwo;

- przez następny cykl sześciu lat: Dania, Belgia, Grecja, Niemcy, Francja, Hiszpania, Włochy, Irlandia, Niderlandy, Luksemburg, Zjednoczone Królestwo, Portugalia.

Artykuł 117

Posiedzenia Rady zwołuje jej przewodniczący, z własnej inicjatywy lub na wniosek jednego z członków Rady albo Komisji.”

6) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 121

1. Komitet złożony ze stałych przedstawicieli Państw Członkowskich odpowiada za przygotowanie prac Rady i wykonywanie zadań powierzonych mu przez Radę.

2. Radę wspomaga Sekretariat Generalny, działający pod kierunkiem sekretarza generalnego. Sekretarz generalny jest mianowany przez Radę stanowiącą jednomyślnie.

Rada decyduje o organizacji Sekretariatu Generalnego.

3. Rada uchwała swój regulamin wewnętrzny.”

7) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 123

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, ustala uposażenia, dodatki i emerytury przewodniczącego i członków Komisji oraz prezesa, sędziów, rzeczników generalnych i sekretarza Trybunału Sprawiedliwości. Ustala ona także, stanowiąc tą samą większością, wszelkie należności płatne zamiast wynagrodzenia.”

8) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 125

Komisja publikuje co roku, nie później niż na miesiąc przed otwarciem sesji Parlamentu Europejskiego, ogólne sprawozdanie z działalności Wspólnoty.

Artykuł 126

1. Komisja składa się z siedemnastu członków, wybieranych ze względu na swoje ogólne kwalifikacje i których niezależność jest niekwestionowana.

Liczba członków Komisji może zostać zmieniona przez Radę stanowiącą jednomyślnie.

Członkami Komisji mogą zostać wyłącznie obywatele Państw Członkowskich.

W skład Komisji wchodzi przynajmniej jeden obywatel Państwa Członkowskiego, ale liczba członków mających obywatelstwo tego samego państwa nie może przekroczyć dwóch.

2. Członkowie Komisji są w pełni niezależni w wykonywaniu swych funkcji, w ogólnym interesie Wspólnoty.

W wykonywaniu swych obowiązków nie zwracają się o instrukcje ani ich nie przyjmują od żadnego rządu lub jakiegokolwiek organu. Powstrzymują się od wszelkich czynności niezgodnych z charakterem ich funkcji. Każde Państwo Członkowskie zobowiązuje się szanować tę zasadę i nie dążyć do wywierania wpływu na członków Komisji przy wykonywaniu przez nich zadań.

Członkowie Komisji nie mogą podczas pełnienia swych funkcji wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej. Obejmując swoje stanowiska, uroczyście zobowiązują się szanować, w trakcie pełnienia funkcji i po ich zakończeniu, zobowiązania z nich wynikające, zwłaszcza obowiązki uczciwości i roztropności przy obejmowaniu pewnych stanowisk lub przyjmowaniu pewnych korzyści po zakończeniu funkcji. W przypadku naruszenia tych zobowiązań przez członka Komisji Trybunał Sprawiedliwości, na wniosek Rady lub Komisji, może orzec, stosownie do okoliczności, o jego dymisji, zgodnie z artykułem 129, lub o pozbawieniu go prawa do emerytury lub innych podobnych korzyści.

Artykuł 127

1. Członkowie Komisji są mianowani, zgodnie z procedurą określoną w ustępie 2, na okres pięciu lat, z zastrzeżeniem, w odpowiednim przypadku, artykułu 114.

Ich mandat jest odnawialny.

2. Rządy Państw Członkowskich nominują za wspólnym porozumieniem, po konsultacji z Parlamentem Europejskim, osobę, którą zamierzają mianować na przewodniczącego Komisji.

Rządy Państw Członkowskich, w konsultacji z nominowanym przewodniczącym, nominują inne osoby, które zamierzają mianować członkami Komisji.

Nominowani w ten sposób przewodniczący i pozostali członkowie Komisji podlegają, jako kolegium, zatwierdzeniu przez Parlament Europejski. Po zatwierdzeniu przez Parlament Europejski przewodniczący i pozostali członkowie Komisji zostają mianowani za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich.

3. Ustępy 1 i 2 mają po raz pierwszy zastosowanie do przewodniczącego i członków Komisji, których kadencja zaczyna się 7 stycznia 1995 roku.

Przewodniczącego i innych członków Komisji, których kadencja zaczyna się 7 stycznia 1993 roku, mianują rządy Państw Członkowskich za wspólnym porozumieniem. Ich mandat wygasa 6 stycznia 1995 roku.

Artykuł 128

Poza przypadkami normalnej wymiany lub śmierci funkcje członka Komisji kończą się z chwilą jego rezygnacji lub dymisji.

Osoba ta jest zastępowana, na okres pozostający do zakończenia kadencji, przez nowego członka mianowanego za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich. Rada, stanowiąc jednomyślnie, może zadecydować, że nie trzeba powoływać następcy.

W przypadku rezygnacji, dymisji lub śmierci przewodniczący jest zastępowany na okres pozostający do zakończenia kadencji. Procedura przewidziana w artykule 127 ustęp 2 ma zastosowanie do zastąpienia przewodniczącego.

Z wyjątkiem przypadku dymisji przewidzianej w artykule 129, członkowie Komisji pełnią swoje funkcje do chwili ich zastąpienia.

Artykuł 129

Jeśli członek Komisji nie spełnia już warunków koniecznych do wykonywania swych funkcji lub dopuścił się poważnego uchybienia, Trybunał Sprawiedliwości może go zdymisjonować, na wniosek Rady lub Komisji.

Artykuł 130

Komisja może mianować jednego lub dwóch wiceprzewodniczących spośród swoich członków.

Artykuł 131

Rada i Komisja konsultują się wzajemnie i ustalają za wspólnym porozumieniem metody współpracy.

Komisja uchwała swój regulamin wewnętrzny w celu zapewnienia, że zarówno Komisja, jak i jej służby funkcjonują zgodnie z postanowieniami niniejszego Traktatu. Zapewnia ona publikację tego regulaminu.

Artykuł 132

Komisja podejmuje uchwały większością liczby członków przewidzianej w artykule 126.

Posiedzenia Komisji mogą ważne odbywać się tylko wówczas, gdy obecna jest taka liczba członków, jak określona w jej regulaminie wewnętrznym.”

9) Uchyła się artykuł 133.

10) Artykuł 137 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 137

Trybunał Sprawiedliwości składa się z trzynastu sędziów.

Trybunał Sprawiedliwości obraduje na posiedzeniach plenarnych. Może jednak tworzyć izby złożone z trzech lub pięciu sędziów, bądź w celu przeprowadzenia niektórych czynności dowodowych, bądź rozstrzygnięcia niektórych kategorii spraw, na warunkach przewidzianych w ustanowionym w tym celu regulaminie.

Trybunał Sprawiedliwości obraduje na posiedzeniach plenarnych na żądanie Państwa Członkowskiego lub instytucji Wspólnoty, które są stroną postępowania.

Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości tego zażąda, Rada, stanowiąc jednomyślnie, może zwiększyć liczbę sędziów oraz wprowadzić niezbędne zmiany w drugim i trzecim akapicie niniejszego artykułu oraz w drugim akapicie artykułu 139.”

11) Artykuł 140a otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 140a

1. Przy Trybunale Sprawiedliwości tworzy się sąd zobowiązany do rozpoznawania w pierwszej instancji niektórych kategorii skarg określonych zgodnie z warunkami przewidzianymi w ustępie 2, z zastrzeżeniem prawa odwołania się do Trybunału Sprawiedliwości ograniczonego do kwestii prawnych, na warunkach ustanowionych przez statut. Sąd Pierwszej Instancji nie jest właściwy do rozpoznawania pytań prejudycjalnych przedkładanych na mocy artykułu 150.

2. Na żądanie Trybunału Sprawiedliwości i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komisją Rada, stanowiąc jednomyślnie, określa kategorie skarg, o których mowa w ustępie 1, oraz skład Sądu Pierwszej Instancji, jak również przyjmuje niezbędne zmiany i przepisy uzupełniające Statut Trybunału Sprawiedliwości. Z zastrzeżeniem odmiennej decyzji Rady, postanowienia niniejszego Traktatu dotyczące Trybunału Sprawiedliwości, a zwłaszcza postanowienia Protokołu w sprawie Statutu Trybunału Sprawiedliwości, stosuje się do Sądu Pierwszej Instancji.

3. Członkowie Sądu Pierwszej Instancji są wybierani spośród osób o niekwestionowanej niezależności i mających kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowisk sądowych; są oni mianowani za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich na okres sześciu lat. Co trzy lata następuje częściowa wymiana składu. Ustupujący członkowie mogą być mianowani ponownie.

4. Sąd Pierwszej Instancji ustanawia swój regulamin proceduralny w porozumieniu z Trybunałem Sprawiedliwości. Wymaga on jednomyślnego zatwierdzenia przez Radę.”

12) Artykuł 143 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 143

1. Jeśli Trybunał Sprawiedliwości stwierdza, że Państwo Członkowskie uchybiło jednemu ze zobowiązań, które na nim ciążyą na mocy niniejszego Traktatu, państwo to jest zobowiązane podjąć niezbędne środki, które zapewnią wykonanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości.

2. Jeśli Komisja uznaje, że dane Państwo Członkowskie nie podjęło takich środków, wydaje, po umożliwieniu temu państwu przedstawienia uwag, uzasadnioną opinię precyzującą punkty, w których to Państwo Członkowskie nie zastosowało się do wyroku Trybunału Sprawiedliwości.

Jeśli dane Państwo Członkowskie nie podjęło środków, które zapewnią wykonanie wyroku Trybunału w terminie określonym przez Komisję, może ona wnieść sprawę do Trybunału Sprawiedliwości. Czyniąc to, wskazuje ona wysokość ryczałtu lub okresowej kary pieniężnej do zapłacenia przez dane Państwo Członkowskie, którą uzna za odpowiednią do okoliczności.

Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości stwierdza, że dane Państwo Członkowskie nie zastosowało się do jego wyroku, może na nie nałożyć ryczałt lub okresową karę pieniężną.

Procedura ta nie uchybia postanowieniom artykułu 142.”

13) Artykuł 146 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 146

Trybunał Sprawiedliwości kontroluje legalność aktów Rady i Komisji, innych niż zalecenia i opinie, oraz aktów Parlamentu Europejskiego zmierzających do wywarcia skutków prawnych wobec podmiotów trzecich.

W tym celu Trybunał jest właściwy do orzekania w zakresie skarg wniesionych przez Państwo Członkowskie, Radę lub Komisję, podnoszących zarzut braku kompetencji, naruszenia istotnych wymogów proceduralnych, naruszenia niniejszego Traktatu lub jakiegokolwiek reguły prawnej związanej z jego stosowaniem lub nadużycia władzy.

Trybunał jest właściwy, na tych samych warunkach, do orzekania w zakresie skarg wniesionych przez Parlament Europejski zmierzających do zapewnienia ochrony jego prerogatyw.

Każda osoba fizyczna lub prawna może wnieść, na tych samych warunkach, skargę na decyzje, których jest adresatem, oraz na decyzje, które mimo przyjęcia w formie rozporządzenia lub decyzji skierowanej do innej osoby dotyczą jej bezpośrednio i indywidualnie.

Skargi przewidziane w niniejszym artykule powinny być wniesione w terminie dwóch miesięcy, stosownie do przypadku, od daty publikacji aktu lub jego notyfikowania skarżącemu lub, w razie ich braku, od daty powzięcia przez niego wiadomości o tym akcie.”

[Artykuł 156 został zmieniony protokołem z 26 lipca 1999 roku, otrzymując następujące brzmienie:

Bez względu na upływ terminu przewidzianego w artykule 146 akapit piąty, każda strona może, w postępowaniu dotyczącym rozporządzenia Rady lub Komisji, podnieść zarzuty określone w artykule 146 akapit drugi, w celu powołania się przed Trybunałem Sprawiedliwości na niemożność stosowania tego rozporządzenia.]¹

¹ Protokół podpisany w Rzymie 26 lipca 1999 roku (Dz. U. C 323, z 11.11.1999, str. 1)

14) Dodaje się następującą sekcję:

„SEKCJA V
Trybunał Obrachunkowy

Artykuł 160a

Kontrolę rachunków sprawuje Trybunał Obrachunkowy.

Artykuł 160b

1. Trybunał Obrachunkowy składa się z dwunastu członków.

2. Członkowie Trybunału Obrachunkowego są wybierani spośród osób, które w swych krajach wchodzi lub wchodziły w skład organów kontroli zewnętrznej lub mających szczególne kwalifikacje do zajmowania tego stanowiska. Ich niezależność musi być niekwestionowana.

3. Członkowie Trybunału Obrachunkowego są mianowani na okres sześciu lat przez Radę, stanowiącą jednomyślnie po konsultacji z Parlamentem Europejskim.

Jednakże, po dokonaniu pierwszych mianowań, czterech członkowie Trybunału Obrachunkowego, wybrani w drodze losowania, są mianowani jedynie na cztery lata.

Członkowie Trybunału Obrachunkowego mogą być mianowani ponownie.

Wybierają oni spośród siebie, na okres trzech lat, prezesa Trybunału Obrachunkowego. Jego mandat jest odnawialny.

4. Członkowie Trybunału Obrachunkowego są w pełni niezależni w wykonywaniu swych funkcji, w ogólnym interesie Wspólnoty.

W wykonywaniu swych obowiązków nie zwracają się o instrukcje ani ich nie przyjmują od żadnego rządu lub jakiegokolwiek organu. Powstrzymują się od wszelkich czynności niezgodnych z charakterem swych funkcji.

5. Członkowie Trybunału Obrachunkowego nie mogą podczas pełnienia swych funkcji wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej. Obejmując swoje stanowiska, uroczyście zobowiązują się szanować, w trakcie pełnienia funkcji i po ich zakończeniu, zobowiązania z nich wynikające, zwłaszcza obowiązki uczciwości i roztropności przy obejmowaniu pewnych stanowisk lub przyjmowaniu pewnych korzyści po zakończeniu funkcji.

6. Poza przypadkami normalnej wymiany lub śmierci funkcje członka Trybunału Obrachunkowego kończą się z chwilą jego rezygnacji lub dymisji, orzeczonej przez Trybunał Sprawiedliwości zgodnie z ustępem 7.

Osoba ta jest zastępowana na okres pozostający do zakończenia mandatu.

Z wyjątkiem przypadku dymisji, członkowie Trybunału Obrachunkowego pełnią swoje funkcje do chwili ich zastąpienia.

7. Członkowie Trybunału Obrachunkowego mogą być zwolnieni z funkcji lub pozbawieni prawa do emerytury bądź innych podobnych korzyści tylko wówczas, gdy Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi, na żądanie Trybunału Obrachunkowego, że przestali odpowiadać wymaganym warunkom lub czynić zadość zobowiązaniom wynikającym z ich urzędu.

8. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, ustala warunki zatrudnienia prezesa i członków Trybunału Obrachunkowego, a zwłaszcza ich uposażeń, dodatków i emerytur. Ustala ona także, stanowiąc tą samą większością, wszelkie należności płatne zamiast wynagrodzenia.

9. Postanowienia Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich, które mają zastosowanie do sędziów Trybunału Sprawiedliwości, stosuje się także do członków Trybunału Obrachunkowego.

Artykuł 160c

1. Trybunał Obrachunkowy kontroluje rachunki wszystkich dochodów i wydatków Wspólnoty. Kontroluje również rachunki wszystkich dochodów i wydatków wszystkich organów utworzonych przez Wspólnotę, w zakresie, w jakim akt założycielski nie wyklucza takiej kontroli.

Trybunał Obrachunkowy przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie oświadczenie o wiarygodności rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw.

2. Trybunał Obrachunkowy kontroluje legalność i prawidłowość dochodów i wydatków oraz należyte zarządzanie finansami.

Kontrolę dochodów przeprowadza się zarówno na podstawie założeń dochodowych, jak i płatności przekazanych Wspólnocie.

Kontrolę wydatków przeprowadza się zarówno na podstawie podjętych zobowiązań, jak i dokonanych wypłat.

Kontrole te mogą być przeprowadzane przed zamknięciem rozliczeń w danym roku budżetowym.

3. Kontrola dotyczy dokumentów, a w razie potrzeby przeprowadzana jest na miejscu w innych instytucjach Wspólnoty oraz w Państwach Członkowskich. Kontrolę w Państwach Członkowskich przeprowadza się w powiązaniu z krajowymi instytucjami kontrolnymi lub, jeśli nie mają one niezbędnych uprawnień, z właściwymi służbami krajowymi. Instytucje te lub służby zawiadamiają Trybunał Obrachunkowy, czy zamierzają uczestniczyć w kontroli.

Inne instytucje Wspólnoty oraz krajowe instytucje kontrolne bądź, jeśli nie mają one niezbędnych uprawnień, właściwe służby krajowe przekazują Trybunałowi Obrachunkowemu, na jego żądanie, wszelkie dokumenty lub informacje niezbędne do wykonywania jego zadania.

4. Trybunał Obrachunkowy sporządza roczne sprawozdanie po zamknięciu każdego roku budżetowego. Sprawozdanie to jest przesyłane innym instytucjom Wspólnoty i publikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*, wraz z odpowiedziami tych instytucji na uwagi Trybunału Obrachunkowego.

Ponadto Trybunał Obrachunkowy może przedstawiać w każdej chwili swoje uwagi, zwłaszcza w formie sprawozdań specjalnych, w poszczególnych sprawach oraz wydawać opinie na żądanie jednej z pozostałych instytucji Wspólnoty.

Przyjmuje on swoje sprawozdania roczne, sprawozdania specjalne lub opinie większością członków wchodzących w jego skład.

Pomaga on Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w wykonywaniu ich funkcji kontrolnych w zakresie wykonania budżetu.”

15) Artykuł 166 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 166

Liczbę członków Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ustala się następująco:

Belgia	12
Dania	9
Niemcy	24
Grecja	12
Hiszpania	21
Francja	24
Irlandia	9
Włochy	24
Luksemburg	6
Niderlandy	12
Portugalia	12
Zjednoczone Królestwo	24

Członkowie Komitetu są mianowani na okres czterech lat przez Radę, stanowiącą jednomyślnie. Ich mandat jest odnawialny.

Członków Komitetu nie wiąże żadna instrukcja. Są w pełni niezależni w wykonywaniu swych funkcji, w ogólnym interesie Wspólnoty.

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, określa diety członków Komitetu.”

16) Artykuł 168 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 168

Komitet wybiera spośród swoich członków przewodniczącego i prezydium na okres dwóch lat.

Uchwala on swój regulamin wewnętrzny.

Komitet jest zwoływany przez przewodniczącego na żądanie Rady lub Komisji. Może również zbierać się z inicjatywy własnej.”

17) Artykuł 170 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 170

Komitet jest obowiązkowo konsultowany przez Radę lub Komisję w przypadkach przewidzianych w niniejszym Traktacie. Może być konsultowany przez te instytucje w przypadkach, gdy uznają to za stosowne. Może on wydawać opinie z własnej inicjatywy w przypadkach, gdy uzna to za stosowne.

Rada lub Komisja wyznaczają Komitetowi, jeśli uznają to za niezbędne, termin na dostarczenie opinii, który nie może być krótszy niż miesiąc od daty otrzymania przez przewodniczącego powiadomienia w tej sprawie. Po upływie wyznaczonego terminu brak opinii nie stanowi przeszkody w podjęciu dalszych działań.

Opinia Komitetu i opinia sekcji wyspecjalizowanej, jak również protokół z obrad, są przesyłane Radzie i Komisji.”

18) Uchyła się ustępy 1 do 3 artykułu 172.

19) Artykuł 173 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 173

Bez uszczerbku dla innych dochodów budżet jest finansowany całkowicie z zasobów własnych.

Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, uchwala przepisy dotyczące systemu zasobów własnych Wspólnoty, których przyjęcie zaleca Państwom Członkowskim, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.”

20) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 173a

W celu zapewnienia dyscypliny budżetowej Komisja nie przedkłada projektu aktu wspólnotowego, nie zmienia swych projektów i nie przyjmuje środków wykonawczych, które mogą mieć odczuwalny wpływ na budżet, bez zagwarantowania, że taki projekt lub środek może być sfinansowany w granicach zasobów własnych Wspólnoty, wynikających z przepisów ustanowionych przez Radę na mocy artykułu 173.”

21) Artykuł 179 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 179

Komisja wykonuje budżet zgodnie z przepisami rozporządzeń wydanych w wykonaniu artykułu 183, na własną odpowiedzialność i w granicach przyznaných środków, zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami.

Rozporządzenia przewidują szczegółowe sposoby, według których każda instytucja uczestniczy w wykonywaniu własnych wydatków.

W ramach budżetu Komisja może, w granicach i na warunkach określonych w rozporządzeniach wydanych w wykonaniu artykułu 183, przenosić środki z rozdziału do rozdziału bądź z podrozdziału do podrozdziału.”

22) Uchyła się artykuły 180 i 180a.

23) Artykuł 180b otrzymuje brzmienie:

Artykuł 180b

1. Parlament Europejski, na zalecenie Rady, która stanowi większością kwalifikowaną, udziela Komisji absolutorium z wykonania budżetu. W tym celu Rada i Parlament kolejno badają rozliczenia i bilans finansowy określone w artykule 179a, roczne sprawozdanie Trybunału Obrachunkowego, wraz z odpowiedziami kontrolowanych instytucji na uwagi Trybunału Obrachunkowego, jak również odpowiednie sprawozdania specjalne Trybunału Obrachunkowego.

2. Przed udzieleniem Komisji absolutorium lub w jakichkolwiek innych celach pozostających w związku z wykonywaniem jego uprawnień w dziedzinie realizacji budżetu, Parlament Europejski może żądać przesłuchania Komisji w sprawie wykonywania wydatków lub funkcjonowania systemów kontroli finansowej. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, na jego żądanie, wszelkie niezbędne informacje.

3. Komisja podejmuje wszelkie działania w celu uwzględnienia uwag towarzyszących decyzjom o absolutorium i innych uwag Parlamentu Europejskiego dotyczących wykonywania wydatków, jak również komentarzy towarzyszących zaleceniom odnoszącym się do absolutorium i przyjętym przez Radę.

Na żądanie Parlamentu Europejskiego lub Rady Komisja składa sprawozdanie co do środków podjętych w kontekście tych uwag i komentarzy, a zwłaszcza co do instrukcji udzielonych służbom odpowiedzialnym za wykonanie budżetu. Sprawozdania te są również przesyłane do Trybunału Obrachunkowego.”

24) Artykuł 183 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 183

Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim i zasięgnięciu opinii Trybunału Obrachunkowego:

a) uchwała rozporządzenia finansowe określające w szczególności sposoby ustanowienia i wykonywania budżetu oraz przedstawiania i weryfikacji rozliczeń;

b) określa sposoby i procedurę, według których dochody budżetowe przewidziane w ramach systemu zasobów własnych Komisji są pozostawione do dyspozycji Komisji oraz określa środki, które powinny być stosowane, w razie potrzeby, w celu zaspokojenia potrzeb gotówkowych;

c) określa reguły i organizuje kontrolę odpowiedzialności kontrolerów finansowych, intendentów i księgowych.”

25) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 183a

Państwa Członkowskie podejmują takie same środki do zwalczania nadużyć naruszających interesy finansowe Wspólnoty, jakie podejmują do zwalczania nadużyć naruszających ich własne interesy finansowe.

Z zastrzeżeniem innych postanowień niniejszego Traktatu, Państwa Członkowskie koordynują swoje działania zmierzające do ochrony interesów finansowych Wspólnoty przed nadużyciami finansowymi. W tym celu organizują z Komisją ścisłą i regularną współpracę między właściwymi służbami ich administracji.

26) Artykuł 198 litera. a) akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„a) Niniejszy Traktat nie ma zastosowania do Wysp Owczych.”

27) Artykuł 201 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 201

Wspólnota ustanawia ścisłą współpracę z Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju; szczegóły tej współpracy są ustalane za wspólnym porozumieniem.”

28) Uchyła się artykuły 204 i 205.

29) Artykuł 206 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 206

Wspólnota może zawrzeć z jednym lub większą liczbą państw lub organizacji międzynarodowych umowy tworzące stowarzyszenie charakteryzujące się wzajemnością praw i obowiązków, wspólnymi działaniami i szczególnymi procedurami.

Umowy takie są zawierane przez Radę stanowiącą jednomyślnie po konsultacji z Parlamentem Europejskim.

W przypadku gdy te umowy wymagają zmian w niniejszym Traktacie, zmiany takie powinny być najpierw przyjęte zgodnie z procedurą określoną w artykule N Traktatu o Unii Europejskiej.”

TYTUŁ V POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA

Artykuł J

Niniejszym ustanawia się wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa, która podlega następującym postanowieniom.

Artykuł J.1

1. Unia i jej Państwa Członkowskie określają i realizują wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa, regulowaną postanowieniami niniejszego tytułu i obejmującą wszystkie dziedziny polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

2. Celami wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa są:

- ochrona wspólnych wartości, podstawowych interesów i niezależności Unii;
- umacnianie bezpieczeństwa Unii i jej Państw Członkowskich we wszelkich formach;

- utrzymanie pokoju i umacnianie bezpieczeństwa międzynarodowego zgodnie z zasadami Karty Narodów Zjednoczonych oraz Aktu Końcowego z Helsinek i celami Karty Paryskiej;
- popieranie współpracy międzynarodowej;
- rozwijanie oraz umacnianie demokracji i państwa prawnego, a także poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności.

3. Unia realizuje te cele:

- poprzez ustanowienie systematycznej współpracy między Państwami Członkowskimi w prowadzeniu polityki, zgodnie z artykułem J.2;
- poprzez stopniowe urzeczywistnianie zgodnie z artykułem J.3, wspólnego działania w dziedzinach, w których Państwa Członkowskie mają istotne wspólne interesy.

4. Państwa Członkowskie popierają, aktywnie i bez zastrzeżeń, politykę zewnętrzną i bezpieczeństwa Unii w duchu lojalności i wzajemnej solidarności. Powstrzymują się od wszelkich działań, które byłyby sprzeczne z interesami Unii lub mogłyby zaszkodzić jej skuteczności jako spójnej sile w stosunkach międzynarodowych. Rada czuwa nad poszanowaniem tych zasad.

Artykuł J.2

1. Państwa Członkowskie w ramach Rady informują się wzajemnie i uzgadniają wszelkie kwestie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, stanowiące przedmiot ogólnego zainteresowania, w celu zapewnienia możliwie najskuteczniejszego ich połączonych wpływu poprzez zgodne i zbieżne działania.

2. Rada określa wspólne stanowisko, jeżeli tylko uznaje to za niezbędne.

Państwa Członkowskie zapewniają zgodność swych polityk krajowych ze wspólnymi stanowiskami.

3. Państwa członkowskie koordynują swoje działania w organizacjach międzynarodowych i podczas konferencji międzynarodowych. Podtrzymują wówczas wspólne stanowiska.

Jeżeli w organizacjach międzynarodowych lub podczas konferencji międzynarodowych nie są reprezentowane wszystkie Państwa Członkowskie, uczestniczące Państwa Członkowskie podtrzymują wspólne stanowiska.

Artykuł J.3

Procedura przyjęcia wspólnego działania w sprawach objętych polityką zagraniczną i bezpieczeństwa jest następująca:

1. Rada decyduje, na podstawie ogólnych wytycznych Rady Europejskiej, że dana kwestia powinna stać się przedmiotem wspólnego działania.

Ilekcć Rada decyduje o wspólnym działaniu, określa dokładny zakres, ogólne i szczegółowe cele Unii przy podejmowaniu takiego działania, czas jego trwania, jeżeli zachodzi taka potrzeba, oraz sposoby, procedury i warunki jego realizacji.

2. Przyjmując wspólne działanie i na każdym jego etapie, Rada określa kwestie, w których decyzje podejmowane są większością kwalifikowaną.

Jeżeli przyjęcie uchwały przez Radę wymaga większości kwalifikowanej na podstawie poprzedniego akapitu, głosy jej członków ważone są zgodnie z artykułem 148 ustęp 2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Uchwały Rady wymagają do ich przyjęcia co najmniej 54 głosów „za”, oddanych przez co najmniej 8 członków.

3. Jeżeli nastąpiła zmiana okoliczności mająca wyraźny wpływ na kwestię stanowiącą przedmiot wspólnego działania, Rada dokonuje przeglądu zasad i celów tego działania oraz podejmuje niezbędne decyzje. Dopóki Rada nie podejmie stosownej decyzji, wspólne działanie pozostaje w mocy.
4. Wspólne działania wiążą Państwa Członkowskie w odniesieniu do zajmowanych przez nie stanowisk i prowadzonych działań.
5. O wszelkim zajęciu krajowego stanowiska lub podjęciu jakiegokolwiek krajowego działania należy poinformować w takim czasie, aby możliwe było – w razie potrzeby – wcześniejsze przeprowadzenie w Radzie uzgodnień. Obowiązek wcześniejszego poinformowania nie dotyczy środków stanowiących jedynie proste wykonanie decyzji Rady na płaszczyźnie krajowej.
6. W przypadku bezwzględnej konieczności wynikającej z rozwoju sytuacji i wobec braku decyzji Rady Państwa Członkowskie mogą zastosować w trybie pilnym niezbędne środki, uwzględniając ogólne cele wspólnego działania. Państwo Członkowskie, które stosuje takie środki, informuje o nich niezwłocznie Radę.
7. W przypadku poważnych trudności w wykonaniu wspólnego działania Państwo Członkowskie powiadamia o nich Radę, która rozważa je i poszukuje właściwych rozwiązań. Nie mogą być one sprzeczne z celami wspólnego działania ani szkodzić jego skuteczności.

Artykuł J.4

1. Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa obejmuje wszelkie sprawy dotyczące bezpieczeństwa Unii, w tym stopniowe określanie wspólnej polityki obronnej, która mogłaby doprowadzić do wspólnej obrony.
2. Unia zwraca się do Unii Zachodnioeuropejskiej (UZE), która jest integralną częścią rozwoju Unii, w celu opracowania i wykonywania decyzji oraz przedsięwzięć Unii mających wpływ na kwestie obronne. Rada, w porozumieniu z instytucjami UZE, przyjmuje niezbędne rozwiązania praktyczne.
3. Sprawy mające wpływ na kwestie obronne wyszczególnione w niniejszym artykule nie podlegają procedurom określonym w artykule J.3.
4. Polityka Unii, zgodnie z niniejszym artykułem, nie prowadzi do naruszenia szczególnego charakteru polityki bezpieczeństwa i polityki obronnej niektórych Państw Członkowskich i respektuje zobowiązania niektórych Państw Członkowskich wynikające z Paktu Północnoatlantyckiego i jest zgodna ze wspólną polityką bezpieczeństwa i obroną ustanowioną w tych ramach.
5. Postanowienia niniejszego artykułu nie stanowią przeszkody w zacieśnianiu współpracy między dwoma lub wieloma Państwami Członkowskimi na poziomie dwustronnym, w ramach UZE i Sojuszu Atlantyckiego, o ile współpraca ta nie jest sprzeczna i nie utrudnia współpracy przewidzianej w niniejszym tytule.
6. Do realizacji celów niniejszego Traktatu, mając na uwadze rok 1998 w kontekście artykułu XII Traktatu Brukselskiego, postanowienia niniejszego artykułu mogą zostać zmienione, zgodnie z artykułem N ustęp 2 na podstawie sprawozdania, które w 1996 roku Rada przedstawi Radzie Europejskiej; będzie ono zawierało ocenę dokonanych postępów oraz doświadczeń zgromadzonych do tego czasu.

Artykuł J.5

1. Prezydencja reprezentuje Unię w sprawach objętych wspólną polityką zagraniczną i bezpieczeństwa.
2. Prezydencja jest odpowiedzialna za wprowadzanie w życie wspólnych środków; w tym zakresie wyraża co do zasady stanowisko Unii w organizacjach międzynarodowych i podczas konferencji międzynarodowych.
3. Prezydencja jest wspierana, w miarę potrzeby, w wykonywaniu zadań określonych w ustępie 1 i 2 przez Państwo Członkowskie, które poprzednio sprawowało Prezydencję oraz które w następnej kolejności sprawuje tę funkcję. Komisja jest w pełni włączana w te zadania.

4. Bez uszczerbku dla artykułu J.2 ustęp 3 i artykułu J.3 ustęp 4, Państwa Członkowskie reprezentowane w organizacjach międzynarodowych lub podczas konferencji międzynarodowych, w których nie uczestniczą wszystkie Państwa Członkowskie, informują te ostatnie o wszelkich sprawach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

Państwa Członkowskie, które są także członkami Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych, będą działać zgodnie i wyczerpująco informować pozostałe Państwa Członkowskie. Państwa Członkowskie, które są stałymi członkami Rady Bezpieczeństwa, przy wykonywaniu swoich funkcji zapewniają obronę stanowisk i interesów Unii, bez uszczerbku dla ich zobowiązań wynikających z postanowień Karty Narodów Zjednoczonych.

Artykuł J.6

Misje dyplomatyczne i konsularne Państw Członkowskich oraz delegacje Komisji w państwach trzecich i na konferencjach międzynarodowych, a także ich przedstawicielstwa w organizacjach międzynarodowych współpracują ze sobą, tak aby zapewnić poszanowanie i wprowadzenie w życie wspólnych stanowisk oraz wspólnych środków przyjętych przez Radę.

Umacniają one współpracę, wymieniając informacje, dokonując wspólnych ocen oraz przyczyniając się do wprowadzania w życie postanowień artykułu 8c Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Artykuł J.7

Państwo przewodniczące konsultuje z Parlamentem Europejskim najważniejsze kwestie i podstawowe kierunki wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz czuwa, aby poglądy Parlamentu Europejskiego zostały należycie uwzględnione. Państwo przewodniczące i Komisja regularnie informują Parlament Europejski o rozwoju polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii.

Parlament Europejski może kierować do Rady pytania lub formułować pod jej adresem zalecenia. Co roku przeprowadza on debatę o postępach w realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

Artykuł J.8

1. Rada Europejska określa zasady i ogólne wytyczne wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.
2. Na podstawie określonych przez Radę Europejską ogólnych wytycznych Rada podejmuje decyzje niezbędne do określenia i wprowadzenia w życie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. Rada zapewnia jednolitość, spójność i skuteczność działań Unii.

Rada stanowi jednomyślnie, z wyjątkiem kwestii proceduralnych oraz przypadku określonego w artykule J.3 ustęp 2.

3. Każde Państwo Członkowskie lub Komisja mogą się zwracać do Rady ze wszelkimi pytaniami dotyczącymi wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz przedkładać Radzie propozycje.
4. W przypadkach wymagających szybkiej decyzji Przewodniczący zwołuje, z inicjatywy własnej lub na żądanie Komisji bądź Państwa Członkowskiego, w ciągu 48 godzin lub – w razie bezwzględnej potrzeby – w krótszym terminie nadzwyczajne posiedzenie Rady.
5. Bez uszczerbku dla postanowień artykułu 151 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Komitet Polityczny, złożony z dyrektorów politycznych, obserwuje sytuację międzynarodową w dziedzinach objętych wspólną polityką zagraniczną i bezpieczeństwa oraz przyczynia się do określania polityk, wydając opinie dla Rady – na jej żądanie lub z inicjatywy własnej. Czuwa on również nad wprowadzaniem w życie uzgodnionych polityk, bez uszczerbku dla kompetencji przewodniczącego i Komisji.

Artykuł J.9

Komisja jest w pełni włączana w prace w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

Artykuł J.10

W przypadku przeglądu postanowień artykułu J.4 dotyczących bezpieczeństwa, zwołana w tym celu Konferencja bada również, czy nie są konieczne inne zmiany postanowień odnoszących się do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

Artykuł J.11

1. Postanowienia artykułów 137, 138, 139-142, 146, 147, 150-153, 157-163 i 217 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską mają zastosowanie do postanowień dotyczących dziedzin uregulowanych w niniejszym tytule.
2. Wydatki administracyjne ponoszone przez instytucje w związku z wykonywaniem postanowień zawartych w niniejszym tytule są pokrywane z budżetu Wspólnot Europejskich.

Rada może również:

- albo decydować jednomyślnie, że wydatki operacyjne ponoszone w związku z wprowadzaniem w życie niniejszych postanowień są pokrywane z budżetu Wspólnot Europejskich; w takim przypadku stosuje się procedurę budżetową określoną w Traktacie ustanawiającym Wspólnoty Europejskie,
- albo postanowić, że takie wydatki pokrywane są przez Państwa Członkowskie, w razie potrzeby według skali, która zostanie ustalona.

TYTUŁ VI POSTANOWIENIA O WSPÓŁPRACY W DZIEDZINIE WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI I SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Artykuł K

Współpraca w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych regulowana jest poniższymi postanowieniami.

Artykuł K.1

Do realizacji celów Unii, a w szczególności swobodnego przepływu osób, nie naruszając uprawnień Wspólnoty Europejskiej, Państwa Członkowskie uważają za przedmiot wspólnego zainteresowania następujące dziedziny:

- 1) politykę azylową;
- 2) zasady regulujące przekraczanie przez osoby zewnętrznych granic Państw Członkowskich i sprawowanie kontroli nad tym ruchem;
- 3) politykę imigracyjną i politykę wobec obywateli państw trzecich:
 - a) warunki wjazdu i przemieszczania się obywateli państw trzecich na terytorium Państw Członkowskich;
 - b) warunki pobytu obywateli państw trzecich na terytorium Państw Członkowskich, włącznie z łączeniem rodzin i dostępem do rynku pracy;
 - c) walka z nielegalną imigracją, pobycem i pracą obywateli państw trzecich na terytorium Państw Członkowskich;
- 4) walkę z narkomanią w zakresie nieobjętym punktami 7) – 9);
- 5) zwalczanie nadużyć na skalę międzynarodową, w zakresie nieobjętym punktami 7) - 9);
- 6) współpracę sądową w sprawach cywilnych;

- 7) współpracę sądową w sprawach karnych;
- 8) współpracę celną;
- 9) współpracę policyjną w celach zapobiegania i walki z terroryzmem, nielegalnym handlem narkotykami i innymi poważnymi formami międzynarodowej przestępczości, włącznie z, pewnymi aspektami współpracy celnej, jeżeli zajdzie taka konieczność, w związku z organizowaniem obejmującego całą Unię systemu wymiany informacji w ramach Biura Policji Europejskiej (Europol).

Artykuł K.2

1. Działania w dziedzinach wymienionych w artykule K.1 podejmowane są zgodnie z europejską Konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 4 listopada 1950 roku i Konwencją dotyczącą statusu uchodźców z dnia 28 lipca 1951 roku i w poszanowaniu ochrony przyznawanej przez Państwa Członkowskie osobom prześladowanym z przyczyn politycznych.
2. Niniejszy tytuł nie narusza wykonywania przez Państwa Członkowskie obowiązków dotyczących utrzymania porządku publicznego i ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego.

Artykuł K.3

1. W dziedzinach objętych artykułem K.1, Państwa Członkowskie wzajemnie się informują i konsultują w ramach Rady, w celu koordynacji swych działań. W tym celu ustanawiają współpracę między swymi właściwymi jednostkami administracyjnymi.
2. Rada może:
 - z inicjatywy któregoś Państwa Członkowskiego lub Komisji, w dziedzinach wymienionych w artykule K.1 punkty 1) – 6);
 - z inicjatywy któregoś Państwa Członkowskiego, w dziedzinach wymienionych w artykule K.1 punkty 7) – 9):
 - a) przyjmować wspólne stanowiska i wspierać, przy użyciu stosownej formy i według właściwych procedur, wszelką współpracę przyczyniającą się do osiągnięcia celów Unii;
 - b) podejmować wspólne działania, jeżeli cele Unii - ze względu na skalę lub efekty przewidywanego działania - mogą zostać lepiej osiągnięte poprzez wspólne działanie niż przez Państwa Członkowskie działające indywidualnie; Rada może zdecydować, że środki wprowadzające wspólne działanie są przyjmowane kwalifikowaną większością;
 - c) z zastrzeżeniem artykułu 220 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, sporządzać konwencje, których przyjęcie zaleca Państwom Członkowskim, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.

Jeżeli konwencje te nie stanowią inaczej, środki wykonawcze do tych konwencji są przyjmowane w ramach Rady większością dwóch trzecich Wysokich Umawiających się Stron.

Konwencje te mogą przewidywać, że Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do interpretacji ich postanowień i orzekania w każdym sporze odnoszącym się do ich stosowania, zgodnie z zawartymi w nich ustaleniami.

Artykuł K.4

1. Niniejszym ustanawia się Komitet Koordynacyjny, w którego skład wchodzi wyżsi urzędnicy. Oprócz sprawowania funkcji koordynacyjnej Komitet:
 - wydaje opinie dla Rady, na jej wniosek lub z własnej inicjatywy;

- przyczynia się, bez uszczerbku dla artykułu 151 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, do przygotowywania prac Rady w dziedzinach, o których mowa w artykule K.1 i, zgodnie z warunkami określonymi w artykule 100d Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, w dziedzinach, o których mowa w artykule 100c tego Traktatu.
- 2. Komisja jest w pełni włączana w prace w dziedzinach określonych w niniejszym tytule.
- 3. Rada stanowi jednomyślnie, z wyjątkiem kwestii proceduralnych i w sprawach, w których artykuł K.3 wyraźnie przewiduje inne zasady głosowania.

Jeżeli przyjęcie uchwały przez Radę wymaga większości kwalifikowanej, głosy jej członków ważone są zgodnie z artykułem 148 ustęp 2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Uchwały Rady wymagają do ich przyjęcia co najmniej 54 głosów „za”, oddanych przez co najmniej 8 członków.

Artykuł K.5

Państwa Członkowskie, reprezentowane w organizacjach międzynarodowych i podczas konferencji międzynarodowych, podtrzymują wspólne stanowiska przyjęte na mocy niniejszego tytułu.

Artykuł K.6

Przewodniczący i Komisja regularnie informują Parlament Europejski o pracach prowadzonych w dziedzinach wymienionych w niniejszym tytule.

Przewodniczący konsultuje z Parlamentem Europejskim najważniejsze aspekty działań w dziedzinach, o których mowa w niniejszym tytule, oraz czuwa, aby poglądy Parlamentu Europejskiego zostały należycie uwzględnione.

Parlament Europejski może kierować do Rady pytania lub formułować pod jej adresem zalecenia. Co roku przeprowadza on debatę w sprawie postępów w realizacji dziedzin objętych niniejszym tytułem.

Artykuł K.7

Postanowienia niniejszego Tytułu nie stanowią przeszkody w ustanowieniu lub rozwoju ściślejszej współpracy między dwoma lub większą liczbą Państw Członkowskich, o ile współpraca ta nie jest sprzeczna i nie utrudnia współpracy przewidzianej w niniejszym tytule.

Artykuł K.8

1. Postanowienia artykułów: 137, 138, 139-142, 146, 147, 150-153, 157-163 i 217 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską mają zastosowanie do postanowień dotyczących dziedzin uregulowanych w niniejszym tytule.
2. Wydatki administracyjne ponoszone przez instytucje w związku z wykonywaniem postanowień zawartych w niniejszym tytule są pokrywane z budżetu Wspólnot Europejskich.

Rada może również:

- albo zdecydować jednomyślnie, że wydatki operacyjne ponoszone w związku z wprowadzaniem w życie niniejszych postanowień są pokrywane z budżetu Wspólnot Europejskich; w takim przypadku stosuje się procedurę budżetową określoną w Traktacie ustanawiającym Wspólnoty Europejskie,
- albo postanowić, że takie wydatki pokrywane są przez Państwa Członkowskie, w razie potrzeby według skali, która zostanie ustalona.

Artykuł K.9

Rada, stanowiąc jednomyślnie z inicjatywy Komisji lub Państwa Członkowskiego, może postanowić o stosowaniu artykułu 100c Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską do działań w dziedzinach wskazanych w artykule K.1 punkty 1)-6) i jednocześnie może określić warunki głosowania, które są z tym związane. Zaleca ona Państwom Członkowskim przyjęcie tej decyzji zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.

TYTUŁ VII POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł L

Postanowienia Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali oraz Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, dotyczące właściwości Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich i wykonywania tej właściwości stosuje się tylko do następujących postanowień niniejszego Traktatu:

- a) postanowień zmieniających Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą w celu ustanowienia Wspólnoty Europejskiej, Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Węgla i Stali oraz Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej;
- b) trzeciego akapitu artykułu K.3 ustęp 2 litera. c);
- c) artykułów L-S.

Artykuł M

Z zastrzeżeniem postanowień zmieniających Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą w celu ustanowienia Wspólnoty Europejskiej, Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Węgla i Stali oraz Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej oraz niniejszych postanowień końcowych, żadne z postanowień niniejszego Traktatu nie narusza Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie oraz późniejszych traktatów i aktów je zmieniających lub uzupełniających.

Artykuł N

1. Rząd każdego Państwa Członkowskiego lub Komisja mogą przedkładać Radzie propozycje zmiany Traktatów stanowiących podstawę Unii.

Jeśli Rada, po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego i, w odpowiednim przypadku, Komisji, opowie się za zwołaniem konferencji przedstawicieli Państw Członkowskich, konferencję taką zwołuje Przewodniczący Rady w celu przyjęcia, za wspólną zgodą, zmian, jakie mają zostać dokonane w tych Traktatach. W przypadku zmian instytucjonalnych w dziedzinie pieniądza Rada zasięga opinii Europejskiego Banku Centralnego.

Zmiany wchodzi w życie po ich ratyfikowaniu przez wszystkie Państwa Członkowskie, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.

2. Konferencja przedstawicieli rządów Państw Członkowskich zostanie zwołana w 1996 roku w celu zbadania tych postanowień niniejszego Traktatu, których przegląd jest przewidziany, zgodnie z celami ustalonymi w artykułach A i B.

Artykuł O

Każde państwo europejskie może się ubiegać o członkostwo w Unii. W tym celu składa ono swój wniosek Radzie, która stanowi jednomyślnie po zasięgnięciu opinii Komisji oraz po otrzymaniu zgody Parlamentu Europejskiego, udzielonej bezwzględna większością głosów jego członków.

Warunki przyjęcia i wynikające z tego przyjęcia dostosowania w Traktatach stanowiących podstawę Unii są przedmiotem umowy między Państwami Członkowskimi a państwem ubiegającym się o członkostwo. Umowa ta podlega ratyfikacji przez wszystkie umawiające się państwa, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.

Artykuł P

1. Uchyla się artykuły 2-7 i 10-19 Traktatu ustanawiającego Jedną Radę i Jedną Komisję Wspólnot Europejskich, podpisanego w Brukseli 8 kwietnia 1965 roku.
2. Uchyla się artykuł 2, artykuł 3 ustęp 2 i tytuł III Jednolitego Aktu Europejskiego, podpisanego w Luksemburgu 17 lutego 1986 roku i w Hadze 28 lutego 1986 roku.

Artykuł Q

Niniejszy Traktat zawiera się na czas nieograniczony.

Artykuł R

1. Niniejszy Traktat podlega ratyfikacji przez Wysokie Umawiające się Strony, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi. Dokumenty ratyfikacyjne zostaną złożone do depozytu Rządowi Republiki Włoskiej.
2. Niniejszy Traktat wchodzi w życie 1 stycznia 1993 roku, pod warunkiem że zostaną złożone do depozytu wszystkie dokumenty ratyfikacyjne lub – w przeciwnym wypadku – wchodzi on w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po złożeniu ostatniego dokumentu ratyfikacyjnego.

Artykuł S

Niniejszy Traktat został sporządzony w jednym oryginalnym egzemplarzu w językach angielskim, duńskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, irlandzkim, niderlandzkim, niemieckim, portugalskim i włoskim, przy czym teksty w każdym z tych języków są na równi autentyczne. Zostaje on złożony do depozytu w archiwum Rządu Republiki Włoskiej, który przekaze uwierzytelniony odpis każdemu z Rządów pozostałych Państw-Sygnatariuszy.

W dowód czego niżej wymienieni pełnomocnicy złożyli swoje podpisy pod niniejszym Traktatem.

Sporządzono w Maastricht, siódmego lutego roku tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego drugiego.

[wersja wielojęzyczna]

Pour Sa Majesté le Roi des Belges
Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen

Mark EYSKENS

Philippe MAYSTADT

For Hendes Majestat Danmarks Dronning

Uffe ELLEMANN-JENSEN

Anders FOGH RASMUSSEN

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

Hans-Dietrich GENSCHER

Theodor WAIGEL

Gia ton Proedrotis Ellinikis Dimokratias

Antonios SAMARAS

Efthymios CHRISTODOULOU

Por Su Majestad el Rey de España

Francisco FERNINDEZ ORDONEZ

Carlos SOLCHAGA CATALIN

Pour le Président de la République française

Roland DUMAS

Pierre BÉRÉGOVOY

Thar ceann Uachtarán na hEireann
For the President of Ireland

Gerard COLLINS

Bertie AHERN

Per il Presidente della Repubblica italiana

Gianni DE MICHELIS

Guido CARLI

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

Jacques F. POOS

Jean-Claude JUNCKER

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

Hans VAN DEN BROEK

Willem KOK

Pelo Presidente da República Portuguesa

João de DEUS PINHEIRO;

Jorge BRAGA DE MACEDO;

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and
Northern Ireland

Douglas HURD

Francis MAUDE

PROTOKOŁY

Protokół w sprawie nabywania własności w Danii

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRAGNĄC uregulować pewne szczególne problemy dotyczące Danii,

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są dołączone do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Gospodarczą:

Nie naruszając postanowień niniejszego Traktatu Dania może zachować swoje obecne prawodawstwo dotyczące nabywania drugich domów.

PROTOKÓŁ

dotyczący artykułu 119 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską:

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRZYJĘŁY następujące postanowienie, które jest dołączone do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Do celów artykułu 119 niniejszego Traktatu, korzyści w ramach pracowniczych ubezpieczeń społecznych nie są traktowane jako wynagrodzenie, jeżeli są one, i w takim zakresie, w jakim są one możliwe do przypisania do okresów zatrudnienia przed 17 maja 1990 roku, z wyjątkiem przypadków pracowników lub innych osób zgłaszających roszczenia w tej kwestii, którzy przed tą datą rozpoczęli postępowanie sądowe lub zgłosili równorzędne roszczenie zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym.

PROTOKÓŁ

w sprawie Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRAGNĄC określić Statut Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego wymienionych w artykule 4a niniejszego Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską,

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są dołączone do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską:

ROZDZIAŁ I

USTANOWIENIE ESBC

Artykuł 1

Europejski System Banków Centralnych

1.1. Europejski System Banków Centralnych (ESBC) i Europejski Bank Centralny (EBC) zostają ustanowione na mocy artykułu 4a Traktatu; wypełniają swoje zadania i działają zgodnie z postanowieniami niniejszego Traktatu i niniejszego Statutu.

1.2. Zgodnie z artykułem 106 ustęp 1 niniejszego Traktatu, ESBC złożony jest z EBC i krajowych banków centralnych Państw Członkowskich („krajowe banki centralne”). *In situ* *monetaire luxembourgeois* jest bankiem centralnym Luksemburga.

ROZDZIAŁ II CELE I ZADANIA ESBC

Artykuł 2 Cele

Zgodnie z artykułem 105 ustęp 1 niniejszego Traktatu, głównym celem ESBC jest utrzymywanie stabilności cen. Bez uszczerbku dla celu stabilności cen, ESBC wspiera ogólne polityki gospodarcze we Wspólnocie, mając na względzie przyczynianie się do osiągnięcia celów Wspólnoty przedstawionych w artykule 2 niniejszego Traktatu. ESBC działa w poszanowaniu zasady otwartej gospodarki rynkowej z wolną konkurencją, sprzyjając efektywnej alokacji zasobów oraz zgodnie z zasadami określonymi w artykule 3a niniejszego Traktatu.

Artykuł 3 Zadania

3.1. Zgodnie z artykułem 105 ustęp 2 niniejszego Traktatu podstawowe zadania ESBC polegają na:

- definiowaniu i urzeczywistnianiu polityki pieniężnej Wspólnoty,
- przeprowadzaniu operacji walutowych zgodnie z artykułem 109 niniejszego Traktatu,
- utrzymywaniu i zarządzaniu oficjalnymi rezerwami walutowymi Państw Członkowskich,
- popieraniu sprawnego funkcjonowania systemów płatniczych.

3.2. Zgodnie z artykułem 105 ustęp 3 niniejszego Traktatu, trzecie tiret artykułu 3.1 stosuje się bez uszczerbku dla utrzymywania i zarządzania przez rządy Państw Członkowskich walutowymi kapitałami obrotowymi.

3.3. Zgodnie z artykułem 105 ustęp 5 niniejszego Traktatu ESBC przyczynia się do należytego wykonywania polityk prowadzonych przez właściwe władze w odniesieniu do nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i do stabilności systemu finansowego.

Artykuł 4 Funkcje doradcze

Zgodnie z artykułem 105 ustęp 4 niniejszego Traktatu:

a) EBC jest konsultowany:

- w sprawie każdego projektowanego aktu wspólnotowego w dziedzinach podlegających jego kompetencji,
- przez władze krajowe w sprawie każdego projektu regulacji w dziedzinach podlegających jego kompetencji, lecz w granicach i na warunkach określonych przez Radę zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 42;

b) EBC może w dziedzinach podlegających jego kompetencji przedkładać opinie właściwym instytucjom lub organom Wspólnoty bądź władzom krajowym.

Artykuł 5 Gromadzenie informacji statystycznych

5.1. W celu realizacji zadań ESBC, EBC, wspomagany przez krajowe banki centralne, gromadzi niezbędne informacje statystyczne bądź od właściwych władz krajowych, bądź bezpośrednio od podmiotów gospodarczych. W tym celu współpracuje z instytucjami lub organami Wspólnoty i właściwymi władzami Państw Członkowskich lub państw trzecich oraz organizacjami międzynarodowymi.

5.2. Krajowe banki centralne wykonują, w miarę możliwości, zadania określone w artykule 5.1.

5.3. EBC przyczynia się do harmonizacji, w miarę potrzeb, reguł i praktyk rządzących gromadzeniem, tworzeniem i upowszechnianiem informacji statystycznej w dziedzinie podlegającej jego kompetencji;

5.4. Rada, zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 42, określa osoby fizyczne i prawne poddane wymogom sprawozdawczości, zasady poufności oraz odpowiednie przepisy wykonawcze.

Artykuł 6 Współpraca międzynarodowa

6.1. W dziedzinie współpracy międzynarodowej związanej z zadaniami powierzonymi ESBC, EBC decyduje o sposobie reprezentacji ESBC.

6.2. EBC i, za jego zgodą, krajowe banki centralne mogą uczestniczyć w międzynarodowych instytucjach walutowych.

6.3. Artykuły 6.1 i 6.2 stosuje się bez uszczerbku dla artykułu 109 ustęp 4 niniejszego Traktatu.

ROZDZIAŁ III ORGANIZACJA ESBC

Artykuł 7 Niezależność

Zgodnie z artykułem 107 niniejszego Traktatu przy wykonywaniu uprawnień oraz zadań i obowiązków, które zostały im powierzone niniejszym Traktatem i Statutem ESBC, ani EBC, ani krajowy bank centralny, ani członek któregośkolwiek z ich organów decyzyjnych, nie zwracają się o instrukcje ani ich nie przyjmują od instytucji czy organów wspólnotowych, rządów Państw Członkowskich, ani jakiegokolwiek innego organu. Instytucje i organy wspólnotowe oraz rządy Państw Członkowskich zobowiązują się respektować tę zasadę i nie dążyć do wywierania wpływu na członków organów decyzyjnych EBC lub krajowych banków centralnych przy wykonywaniu ich zadań.

Artykuł 8 Zasada ogólna

ESBC jest kierowany przez organy decyzyjne EBC.

Artykuł 9 Europejski Bank Centralny

9.1. EBC, który na mocy artykułu 106 ustęp 2 niniejszego Traktatu, ma osobowość prawną, posiada w każdym z Państw Członkowskich zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych o najszerszym zakresie przyznanym przez ustawodawstwa krajowe osobom prawnym; może on zwłaszcza nabywać i zbywać mienie ruchome i nieruchome oraz stawać przed sądem.

9.2. EBC zapewnia realizację zadań powierzonych ESBC na mocy artykułu 105 ustępy 2, 3 i 5 niniejszego Traktatu, bądź to przez własne działania zgodnie z niniejszym Statutem, bądź poprzez działania krajowych banków centralnych zgodnie z artykułami 12.1 i 14.

9.3. Zgodnie z artykułem 106 ustęp 3 niniejszego Traktatu organami decyzyjnymi EBC są Rada Prezesów i Zarząd.

Artykuł 10 Rada Prezesów

10.1. Zgodnie z artykułem 109a ustęp 1 niniejszego Traktatu Rada Prezesów EBC składa się z członków Zarządu EBC i prezesów krajowych banków centralnych.

10.2. Z zastrzeżeniem artykułu 10.3, wyłącznie członkowie Rady Prezesów obecni osobiście mają prawo głosowania. Na zasadzie odstępstwa od tej zasady, regulamin wewnętrzny, o którym mowa w artykule 12.3, może przewidywać, że członkowie Rady Prezesów mogą głosować w formie telekonferencji. Regulamin może także przewidzieć, że członek Rady Prezesów, który nie jest w stanie głosować przez dłuższy czas, może wyznaczyć swojego zastępcę jako członka Rady Prezesów.

Z zastrzeżeniem artykułów 10.3 i 11.3 każdy członek Rady Prezesów dysponuje jednym głosem. Jeżeli Statut nie stanowi inaczej, Rada Prezesów stanowi zwykłą większość głosów. W przypadku jednakowej liczby głosów przeważa głos prezesa EBC.

Do głosowania w Radzie Prezesów wymagane jest kworum dwóch trzecich jej członków. Przy braku kworum prezes EBC może zwołać posiedzenie nadzwyczajne, w którym dopuszcza się podjęcie decyzji pomimo braku kworum.

10.3. Dla wszelkich decyzji podjętych zgodnie z artykułami 28, 29, 30, 32, 33 i 51 głosy członków Rady Prezesów ważne są zgodnie z udziałami krajowych banków centralnych w subskrybowanym kapitale EBC. Waga głosów członków Zarządu wynosi zero. Decyzja wymagająca kwalifikowanej większości zostaje podjęta, jeżeli głosy za jej przyjęciem reprezentują przynajmniej dwie trzecie subskrybowanego kapitału EBC i przynajmniej połowę akcjonariuszy. Jeżeli jeden z prezesów nie może być obecny, może on wyznaczyć swego zastępcę w celu oddania jego ważnego głosu.

10.4. Zebrania są poufne. Rada Prezesów może zdecydować o podaniu wyniku swoich obrad do publicznej wiadomości.

10.5. Rada Prezesów zbiera się przynajmniej 10 razy w roku.

Artykuł 11 Zarząd

11.1. Zgodnie z artykułem 109a ustęp 2 litera a) niniejszego Traktatu Zarząd składa się z prezesa, wiceprezesa i czterech innych członków. Członkowie wykonują swoje obowiązki w pełnym wymiarze czasowym. Członkowie nie mogą wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej, chyba że Rada Prezesów w drodze wyjątku zwolni z tego zakazu.

11.2. Zgodnie z artykułem 109a ustęp 2 litera b) niniejszego Traktatu prezes, wiceprezes i pozostali członkowie Zarządu są mianowani za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich na szczeblu szefów państw lub rządów, na zalecenie Rady i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Radą Prezesów spośród osób o uznanym autorytecie i doświadczeniu zawodowym w dziedzinie pieniądza lub bankowości.

Ich mandat trwa osiem lat i nie jest odnawialny.

Członkami Zarządu mogą być tylko obywatele Państw Członkowskich.

11.3. Okresy i warunki zatrudnienia członków Zarządu, w szczególności ich wynagrodzenia, emerytury i inne świadczenia z tytułu ubezpieczeń społecznych są przedmiotem umów zawieranych z EBC i są ustalane przez Radę Prezesów na wniosek Komitetu składającego się z trzech członków mianowanych przez Radę Prezesów i trzech członków mianowanych przez Radę. Członkowie Zarządu nie mają prawa głosu w sprawach określonych w niniejszym punkcie.

11.4. Jeśli członek Zarządu nie spełnia już warunków koniecznych do wykonywania swych funkcji lub dopuścił się poważnego uchybienia, Trybunał Sprawiedliwości może go zdymisjonować na wniosek Rady Prezesów lub Zarządu.

11.5. Każdy członek Zarządu obecny osobiście na posiedzeniach ma prawo głosu i dysponuje w tym celu jednym głosem. Z zastrzeżeniem odmiennych postanowień Zarząd stanowi zwykłą większością oddanych głosów. W przypadku jednakowej liczby głosów przeważa głos prezesa. Procedury głosowania są szczegółowo określone w regulaminie wewnętrznym przewidzianym w artykule 12.3.

11.6. Zarząd odpowiada za bieżące sprawy ECB.

11.7. Każdy wakat w Zarządzie jest obsadzany w drodze mianowania nowego członka zgodnie z artykułem 11.2.

Artykuł 12 Obowiązki organów decyzyjnych

12.1. Rada Prezesów uchwała wytyczne i podejmuje decyzje niezbędne do zapewnienia wykonania zadań powierzonych ESBC na podstawie niniejszego Traktatu i niniejszego Statutu. Rada Prezesów ustala politykę pieniężną Wspólnoty, włącznie z odpowiednimi decyzjami w sprawach pośrednich celów pieniężnych, podstawowych stóp procentowych i wielkości rezerw w ESBC oraz określa wytyczne konieczne do ich realizacji.

Zarząd realizuje politykę pieniężną zgodnie z wytycznymi i postanowieniami Rady Prezesów. W tych ramach Zarząd udziela niezbędnych instrukcji krajowym bankom centralnym. Ponadto, Zarząd może uzyskać w drodze delegacji pewne uprawnienia, o ile Rada Prezesów tak zadecyduje.

W zakresie uznanym za możliwy i odpowiedni oraz bez uszczerbku dla postanowień niniejszego artykułu EBC ma prawo zwracać się do krajowych banków centralnych w celu przeprowadzenia operacji stanowiących część zadań ESBC.

12.2. Zarząd jest odpowiedzialny za przygotowanie posiedzeń Rady Prezesów.

12.3. Rada Prezesów przyjmuje regulamin wewnętrzny, który określa wewnętrzną organizację EBC i jego organów decyzyjnych.

12.4. Rada Prezesów wykonuje funkcje doradcze określone w artykule 4.

12.5. Rada Prezesów podejmuje decyzje określone w artykule 6.

Artykuł 13 Prezes EBC

13.1. Prezes lub, w razie jego nieobecności, wiceprezes przewodniczy Radzie Prezesów i Zarządowi EBC.

13.2. Z zastrzeżeniem artykułu 39 prezes EBC lub osoba przez niego wyznaczona reprezentuje EBC na zewnątrz.

Artykuł 14 Krajowe banki centralne

14.1. Zgodnie z artykułem 108 niniejszego Traktatu każde Państwo Członkowskie zapewnia, najpóźniej z datą ustanowienia ESBC, zgodność swojego ustawodawstwa, w tym statutu krajowego banku centralnego, z niniejszym Traktatem i niniejszym Statutem.

14.2. Statuty krajowych banków centralnych przewidują w szczególności, że kadencja prezesa krajowego banku centralnego nie będzie krótsza niż pięć lat.

Prezes może zostać zwolniony z urzędu wyłącznie wówczas, gdy nie spełnia już warunków koniecznych do wykonywania swych funkcji lub dopuścił się poważnego uchybienia. Decyzja w tej sprawie może być zaskarżona do Trybunału Sprawiedliwości przez prezesa, którego dotyczy, lub Radę Prezesów z powodu naruszenia niniejszego Traktatu lub jakiegokolwiek reguły prawnej dotyczącej jego stosowania. Skargi takie powinny być wniesione w terminie dwóch miesięcy, stosownie do przypadku, od daty publikacji decyzji lub jej notyfikowania skarżącemu lub, w razie ich braku, od daty powzięcia przez niego wiadomości o tej decyzji.

14.3. Krajowe banki centralne są integralną częścią ESBC i działają zgodnie z wytycznymi i instrukcjami EBC. Rada Prezesów podejmuje kroki niezbędne w celu zapewnienia poszanowania wytycznych i instrukcji EBC oraz wymaga, aby dostarczano jej wszelkich niezbędnych informacji.

Krajowe banki centralne mogą wykonywać inne funkcje niż określone niniejszym Statutem, chyba że Rada Prezesów, stanowiąc większością dwóch trzecich oddanych głosów, uzna, że są one sprzeczne z celami i zadaniami ESBC. Funkcje te krajowe banki centralne wykonują na własną odpowiedzialność i nie uważa się ich za część funkcji ESBC.

Artykuł 15

Obowiązek składania sprawozdań

15.1. Co najmniej raz na kwartał EBC opracowuje i publikuje sprawozdania z działalności ESBC.

15.2. Skonsolidowane zestawienie finansowe ESBC jest publikowane co tydzień.

15.3. Zgodnie z artykułem 109b ustęp 3 niniejszego Traktatu EBC kieruje sprawozdanie roczne z działalności ESBC i w sprawie polityki pieniężnej za rok ubiegły i rok bieżący do Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, jak również do Rady Europejskiej.

15.4. Sprawozdania i zestawienia określone w niniejszym artykule udostępnia się zainteresowanym stronom bezpłatnie.

Artykuł 16

Banknoty

Zgodnie z artykułem 105a ustęp 1 niniejszego Traktatu Rada Prezesów ma wyłączne prawo do upoważnienia do emisji banknotów we Wspólnocie. Banknoty takie mogą emitować EBC i krajowe banki centralne. Banknoty emitowane przez EBC i krajowe banki centralne są jedynym legalnym środkiem płatniczym we Wspólnocie.

EBC respektuje, w miarę możliwości, istniejące praktyki związane z emisją i projektowaniem banknotów.

ROZDZIAŁ IV

FUNKCJE MONETARNE I OPERACJE WYKONYWANE PRZEZ ESBC

Artykuł 17

Rachunki bankowe w EBC i krajowych bankach centralnych

W celu przeprowadzania swoich operacji, EBC i krajowe banki centralne mogą otwierać rachunki bankowe instytucjom kredytowym, organom publicznym i innym uczestnikom rynku oraz akceptować aktywa, w tym papiery wartościowe, na rachunku bieżącym jako zabezpieczenie.

Artykuł 18 Operacje na otwartym rynku i operacje kredytowe

18.1. Aby osiągnąć cele ESBC i wykonywać swe zadania EBC i krajowe banki centralne mogą:

- dokonywać operacji na rynkach finansowych w formie kupna i sprzedaży bezwarunkowej (za gotówkę i na kredyt), albo z zastrzeżeniem prawa odkupu, oraz udzielając i zaciągając pożyczki wyrażone w wierzytelnościach i papierach zbywalnych, w walutach Wspólnoty lub niewspólnotowych, jak również w odniesieniu do metali szlachetnych.
- dokonywać właściwie zabezpieczonych operacji kredytowych z instytucjami kredytowymi oraz innymi uczestnikami rynku.

18.2. EBC określa ogólne zasady dokonywania przez niego lub przez krajowe banki centralne operacji na otwartym rynku i operacji kredytowych, w tym ogłaszania warunków, na jakich są one gotowe dokonywać powyższe operacje.

Artykuł 19 Rezerwy obowiązkowe

19.1. Z zastrzeżeniem artykułu 2, realizując cele polityki pieniężnej, EBC ma prawo żądać od instytucji kredytowych ustanowionych w Państwach Członkowskich utrzymywania obowiązkowych rezerw na rachunkach EBC i krajowych banków centralnych. Zasady dotyczące obliczania i określania wymaganych rezerw obowiązkowych mogą być ustalane przez Radę Prezesów. W przypadkach niestosowania się do powyższych wymagań EBC jest uprawniony pobierać odsetki karne oraz nakładać inne sankcje o porównywalnym skutku.

19.2. W celu stosowania niniejszego artykułu Rada, zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 42, ustala podstawę dla rezerw obowiązkowych oraz dopuszczalne maksymalne proporcje pomiędzy tymi rezerwami a ich podstawami, a także stosowne sankcje w razie nieprzestrzegania tych zasad.

Artykuł 20 Inne narzędzia kontroli pieniężnej

Rada Prezesów może, większością dwóch trzecich oddanych głosów, zdecydować o zastosowaniu innych operacyjnych metod kontroli pieniężnej, jakie uzna za stosowne, z uwzględnieniem artykułu 2. Rada, zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 42, określa zakres powyższych metod, jeżeli nakładają one zobowiązania na osoby trzecie.

Artykuł 21 Operacje z podmiotami publicznymi.

21.1. Zgodnie z artykułem 104 niniejszego Traktatu zakazane jest udzielanie przez EBC lub krajowe banki centralne pożyczek na pokrycie deficytu lub jakichkolwiek innych kredytów instytucjom lub organom Wspólnoty, rządowi centralnym, władzom regionalnym, lokalnym lub innym władzom publicznym, innym instytucjom lub przedsiębiorstwom publicznym Państw Członkowskich, jak również nabywanie bezpośrednio od nich przez EBC lub krajowe banki centralne ich papierów dłużnych.

21.2. EBC i krajowe banki centralne mogą działać jako agenci skarbowi na rzecz jednostek wymienionych w artykule 21.1.

21.3. Postanowienia niniejszego artykułu nie mają zastosowania do publicznych instytucji kredytowych, które, w ramach utrzymywania rezerw przez banki centralne, korzystają ze strony krajowych banków centralnych i EBC z takiego samego traktowania jak prywatne instytucje kredytowe.

Artykuł 22 Systemy rozliczeń i płatności

EBC i krajowe banki centralne mogą stwarzać udogodnienia, a EBC może uchylać rozporządzenia, w celu zapewnienia skuteczności i rzetelności systemów rozliczeń i płatności w ramach Wspólnoty i z innymi krajami.

Artykuł 23 Operacje zewnętrzne

EBC i krajowe banki centralne mogą:

- ustanawiać stosunki z bankami centralnymi i instytucjami finansowymi innych krajów oraz, w miarę potrzeby, z organizacjami międzynarodowymi,
- nabywać i zbywać, za gotówkę i na kredyt, wszystkie rodzaje rezerwowych aktywów walutowych i metale szlachetne; termin „aktywa walutowe” oznacza papiery wartościowe i wszystkie inne aktywa wyrażone w walucie dowolnego państwa lub w jednostkach rachunkowych, bez względu na formę, w jakiej są przechowywane;
- utrzymywać i zarządzać aktywami określonymi w niniejszym artykule;
- przeprowadzać wszystkie typy operacji bankowych z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, w tym operacje udzielania i zaciągania pożyczek.

Artykuł 24 Inne operacje

Poza operacjami wynikającymi z ich zadań EBC i krajowe banki centralne mogą wykonywać inne operacje dla celów swojej infrastruktury administracyjnej lub na rzecz swojego personelu.

ROZDZIAŁ V NADZÓR OSTROŻNOŚCIOWY

Artykuł 25 Nadzór ostrożnościowy

25.1. EBC jest uprawniony do wyrażania opinii i udzielania konsultacji Radzie, Komisji i właściwym organom Państw Członkowskich w sprawie zakresu i stosowania ustawodawstwa wspólnotowego odnoszącego się do nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i do stabilności systemu finansowego.

25.2. Zgodnie z każdą decyzją Rady podjętą na podstawie artykułu 105 ustęp 6 niniejszego Traktatu, EBC może wykonywać specyficzne zadania, związane z polityką nadzoru ostrożnościowego instytucji kredytowych i innych instytucji finansowych, z wyłączeniem przedsiębiorstw ubezpieczeniowych.

ROZDZIAŁ VI
PRZEPISY FINANSOWE ESBC

Artykuł 26
Sprawozdania finansowe

26.1. Rok obrachunkowy EBC i krajowych banków centralnych rozpoczyna się pierwszego dnia stycznia i kończy ostatniego dnia grudnia.

26.2. Sprawozdania roczne EBC sporządza Zarząd zgodnie z zasadami określonymi przez Radę Prezesów. Sprawozdania zatwierdza Rada Prezesów, a następnie są one publikowane.

26.3. Dla potrzeb analizy i zarządzania Zarząd sporządza łączny bilans ESBC, zawierający aktywa i pasywa krajowych banków centralnych wchodzących w skład ESBC.

26.4. W celu stosowania niniejszego artykułu Rada Prezesów przyjmuje zasady konieczne do normalizacji procedur rachunkowych i sprawozdawczych dotyczących operacji krajowych banków centralnych.

Artykuł 27
Kontrola rachunków

27.1. Rachunki EBC i rachunki narodowych banków centralnych są kontrolowane przez niezależnych rewidentów z zewnątrz wyznaczonych na zalecenie Rady Prezesów i zatwierdzonych przez Radę. Rewidenci księgowi mają wszelkie pełnomocnictwa do badania wszystkich ksiąg i rachunków EBC i krajowych banków centralnych oraz do otrzymywania wszystkich informacji na temat ich operacji.

27.2. Postanowienia artykułu 188c Traktatu stosują się tylko do badania skuteczności zarządzania EBC.

Artykuł 28
Kapitał EBC

28.1. Kapitał EBC, który staje się aktywny od chwili jego ustanowienia, wynosi 5 miliardów ECU . Kapitał ten może zostać podwyższony o kwotę określoną przez Radę Prezesów, stanowiącą większością kwalifikowaną przewidzianą w artykule 10.3, w granicach i na warunkach ustanowionych przez Radę, zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 42.

28.2. Wyłącznie krajowe banki centralne są uprawnione do subskrybowania i rozporządzania kapitałem EBC. Kapitał jest subskrybowany zgodnie z kluczem określonym w artykule 29.

28.3. Rada Prezesów, stanowiąc większością kwalifikowaną przewidzianą w artykule 10.3, określa wymaganą wysokość i sposoby objęcia kapitału.

28.4. Z zastrzeżeniem artykułu 28.5 udziały krajowych banków centralnych w subskrybowanym kapitale EBC nie mogą być zbywane, zastawiane ani zajmowane.

28.5. Jeżeli klucz określony w artykule 29 ulega zmianie, krajowe banki centralne przekazują sobie udziały kapitałowe w taki sposób, aby podział tych udziałów odpowiadał nowemu kluczowi. Rada Prezesów określa terminy i warunki tych transferów.

Artykuł 29 Klucz subskrypcji kapitału

29.1. Po ustanowieniu ESBC i EBC zgodnie z procedurą określoną w artykule 109l ustęp1 niniejszego Traktatu, ESBC i EBC, określa się klucz subskrypcji kapitału EBC. Każdemu krajowemu bankowi centralnemu przyznane jest ważenie w tym kluczu, które jest równe sumie:

- 50% udziału danego Państwa Członkowskiego w ludności Wspólnoty w przedostatnim roku poprzedzającym ustanowienie ESBC;
- 50% udziału danego Państwa Członkowskiego w produkcie wewnętrznym brutto Wspólnoty w cenach rynkowych, stwierdzonego w trakcie pięciu lat poprzedzających przedostatni rok przed ustanowieniem ESBC.

Udziały określone w procentach są zaokrąglone w górę do 0,05%.

29.2 Dane statystyczne konieczne do stosowania niniejszego artykułu są sporządzane przez Komisję zgodnie z zasadami przyjętymi przez Radę stosownie do procedury przewidzianej w artykule 42.

29.3. Wżenia przyznane krajowym bankom centralnym są dostosowywane co pięć lat po ustanowieniu ESBC, analogicznie do przepisów artykułu 29.1. Dostosowany klucz wywiera skutek pierwszego dnia następnego roku.

29.4. Rada Prezesów podejmie wszelkie inne środki konieczne do zastosowania niniejszego artykułu.

Artykuł 30 Przekazanie rezerw walutowych do EBC

30.1. Bez uszczerbku dla artykułu 28, EBC jest wyposażony przez krajowe banki centralne w rezerwe aktywów walutowe inne niż waluty Państw Członkowskich, ECU, pozycje rezerwowe w MFW i specjalne prawa ciągnięcia (SDR), do kwoty stanowiącej równowartość 50 miliardów ECU. Rada Prezesów decyduje o proporcjach wymaganych przez EBC po jego ustanowieniu i o kwotach, które będą wymagane w późniejszych terminach. EBC ma pełne prawo do utrzymywania i zarządzania rezerwami walutowymi, które zostały mu przekazane, i używania ich dla celów ustalonych w niniejszym Statucie.

30.2. Udział każdego krajowego banku centralnego jest ustalony proporcjonalnie do jego udziału w subskrybowanym kapitale EBC.

30.3. Każdy krajowy bank centralny uzyskuje od EBC wierzytelność stanowiącą równowartość jego udziału. Rada Prezesów określa wartość nominalną i należność za te wierzytelności.

30.4. Dodatkowe aktywa rezerwowe mogą być wymagane przez EBC, zgodnie z artykułem 30.2, ponad limit określony w artykule 30.1, w granicach i na warunkach określonych przez Radę zgodnie z procedurą określoną w artykule 42.

30.5. EBC może utrzymywać i zarządzać pozycjami rezerwowymi w MFW i specjalnymi prawami ciągnięcia oraz akceptować łączenie tych aktywów.

30.6. Rada Prezesów podejmuje wszystkie inne środki niezbędne do stosowania niniejszego artykułu.

Artykuł 31 Rezerwy walutowe utrzymywane przez krajowe banki centralne

31.1. Krajowe banki centralne są upoważnione do dokonywania operacji związanych z wypełnianiem ich zobowiązań w stosunku do organizacji międzynarodowych zgodnie z artykułem 23.

31.2. Wszelkie inne operacje związane z rezerwami walutowymi, które pozostają w krajowych bankach centralnych po transferach określonych w artykule 30 oraz transakcje dokonywane przez Państwa Członkowskie ich walutowymi kapitałami obrotowymi, powyżej pewnej granicy ustalonej w ramach artykułu 31.3, podlegają zatwierdzeniu przez EBC w celu zagwarantowania spójności z polityką kursów walutowych i polityką pieniężną Wspólnoty.

31.3. Rada Prezesów określa wytyczne w celu ułatwienia powyższych operacji.

Artykuł 32

Podział dochodów pieniężnych krajowych banków centralnych.

32.1. Dochód osiągany przez krajowe banki centralne w wyniku realizowania zadań polityki pieniężnej ESBC, nazywany dalej „dochodem pieniężnym”, jest rozdzielany pod koniec każdego roku obrachunkowego zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu.

32.2. Z zastrzeżeniem artykułu 32.3 wysokość dochodu pieniężnego każdego krajowego banku centralnego równa jest jego rocznemu dochodowi uzyskanemu z jego aktywów zestawionych z wartością pieniądza w obiegu i zobowiązań wynikających z depozytów instytucji kredytowych. Powyższe aktywa są asygnowane przez krajowe banki centralne zgodnie z wytycznymi przyjętymi przez Radę Prezesów.

32.3. Jeżeli, po rozpoczęciu trzeciego etapu, struktury bilansów krajowych banków centralnych, w ocenie Rady Prezesów, nie pozwalają na zastosowanie artykułu 32.2, Rada Prezesów, stanowiąc kwalifikowaną większością, może zdecydować, że w drodze odstępstwa od artykułu 32.2 dochód pieniężny będzie obliczany według innej metody, przez okres nie dłuższy niż pięć lat.

32.4. Kwota dochodu pieniężnego każdego krajowego banku centralnego jest zmniejszana o wszelkie odsetki zapłacone przez ten bank centralny od zobowiązań wynikających z depozytów ustanowionych przez instytucje kredytowe zgodnie z artykułem 19. Rada Prezesów może zdecydować o wyrównaniu narodowym bankom centralnym kosztów związanych z emisją banknotów lub, w wyjątkowych okolicznościach, o wyrównaniu konkretnych strat spowodowanych operacjami polityki pieniężnej realizowanej dla ESBC. Wyrównanie dokonywane jest w formie uznanej za odpowiednią przez Radę Prezesów; powyższe sumy mogą być potrącone z dochodu pieniężnego krajowych banków centralnych. Wyrównanie dokonywane jest w formie uznanej za odpowiednią przez Radę Prezesów; powyższe sumy mogą być potrącone z dochodu pieniężnego krajowych banków centralnych

32.5. Suma dochodu pieniężnego krajowych banków centralnych zostaje rozdzielona pomiędzy krajowe banki centralne proporcjonalnie do ich wpłaconych udziałów w kapitale EBC, z zastrzeżeniem wszelkich decyzji podjętych przez Radę Prezesów zgodnie z artykułem 33.2.

32.6. Wyrównanie i rozliczanie bilansów wynikających z podziału dochodu pieniężnego przeprowadza EBC zgodnie z wytycznymi ustanowionymi przez Radę Prezesów.

32.7. Rada Prezesów podejmie wszelkie inne środki konieczne do zastosowania niniejszego artykułu.

Artykuł 33

Podział zysków netto i strat EBC

33.1. Zysk netto EBC jest przekazywany w następującym porządku:

- a) suma określona przez Radę Prezesów, która nie może przekroczyć 20% zysku netto, jest przekazywana do ogólnego funduszu rezerwowego ograniczonego do 100% kapitału;
- b) pozostały zysk netto zostaje podzielony między akcjonariuszy EBC proporcjonalnie do ich wpłaconych udziałów.

33.2. W przypadku strat poniesionych przez EBC deficyt może być potrącony z ogólnego funduszu rezerwowego EBC i, jeżeli będzie to konieczne, po podjęciu decyzji przez Radę Prezesów, z dochodów pieniężnych odpowiedniego finansowego roku obrachunkowego proporcjonalnie i do wysokości sum podzielonych pomiędzy krajowe banki centralne zgodnie z artykułem 32.

ROZDZIAŁ VII POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 34 Akty prawne

34.1. Zgodnie z artykułem 108a niniejszego Traktatu, EBC:

- uchwała rozporządzenia w zakresie koniecznym do wykonania zadań określonych w artykule 3.1 pierwsze tiret, w artykułach 19.1, 22 i 25.2 jak również w przypadkach przewidzianych w aktach Rady, o których mowa w artykule 42;
- podejmuje decyzje niezbędne do wykonania zadań powierzonych ESBC na podstawie niniejszego Traktatu i Statutu ESBC;
- wydaje zalecenia i opinie.

34.2. Rozporządzenie ma zasięg ogólny. Wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Zalecenia i opinie nie mają mocy wiążącej.

Decyzja wiąże w całości adresatów, do których jest kierowana.

Artykuły 190, 191 i 192 niniejszego Traktatu stosują się do rozporządzeń i decyzji przyjętych przez EBC.

EBC może zadecydować o opublikowaniu swych decyzji, zaleceń i opinii.

34.3. W granicach i na warunkach uchwalonych przez Radę zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 42, EBC jest upoważniony, w przypadku nieposzanowania jego rozporządzeń i decyzji, do nakładania na przedsiębiorstwa grzywien i okresowych kar pieniężnych.

Artykuł 35 Kontrola sądowa i związane z nią kwestie

35.1. Trybunał Sprawiedliwości może kontrolować działania i zaniechania EBC bądź interpretować je w sprawach i na warunkach określonych niniejszym Traktatem. EBC może wszczynać postępowanie w sprawach i na warunkach określonych niniejszym Traktatem.

35.2. Spory pomiędzy EBC a jego wierzycielami, dłużnikami lub innymi stronami rozstrzygają właściwe sądy krajowe, chyba że właściwość ta zostanie przyznana Trybunałowi Sprawiedliwości.

35.3. EBC podlega systemowi odpowiedzialności przewidzianemu w artykule 215 niniejszego Traktatu. Odpowiedzialność krajowych banków centralnych jest określona stosownie do ich krajowych systemów prawnych.

35.4. Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do orzekania na mocy klauzuli arbitrażowej umieszczonej w umowie prawa publicznego lub prywatnego, zawartej przez EBC lub w jego imieniu.

35.5. Decyzja EBC o wszczęciu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości podejmowana jest przez Radę Prezesów.

35.6. Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do orzekania w każdym sporze związanym z wypełnianiem przez krajowe banki centralne zobowiązań określonych w niniejszym Statucie. Jeżeli EBC uznaje, że krajowy bank centralny uchybił jednemu z zobowiązań, które na nim ciąży na mocy niniejszego Traktatu, wydaje on uzasadnioną opinię w tym przedmiocie, po uprzednim umożliwieniu temu bankowi przedstawienia swych uwag. Jeśli dany krajowy bank centralny nie zastosuje się do opinii w terminie określonym przez EBC, ten ostatni może wnieść sprawę do Trybunału Sprawiedliwości.

Artykuł 36 Personel

36.1. Rada Prezesów na wniosek Zarządu ustanawia warunki zatrudnienia personelu EBC.

36.2. Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do orzekania w każdym sporze między EBC i jego pracownikami, w granicach i na warunkach określonych w warunkach zatrudnienia.

Artykuł 37 Siedziba

Przed końcem 1992 roku zostanie podjęta decyzja co do siedziby EBC, za wspólnym porozumieniem rządów Państw Członkowskich, na szczelbu szefów państw lub rządów.

Artykuł 38 Tajemnica służbowa

38.1. Członkowie organów decyzyjnych i personelu EBC oraz krajowych banków centralnych są obowiązani, nawet po zakończeniu pełnienia swoich obowiązków do nieudzielania informacji objętych tajemnicą służbową.

38.2. Osoby mające dostęp do danych podlegających prawodawstwu wspólnotowemu nakładającemu obowiązek zachowania tajemnicy podlegają temu prawu.

Artykuł 39 Sygnatariusze

Prawne zobowiązania EBC w stosunku do osób trzecich są podejmowane przez prezesa EBC lub przez dwóch członków Zarządu, lub na podstawie podpisów dwóch członków personelu EBC, którzy zostali należycie upoważnieni przez prezesa do składania podpisów w imieniu EBC.

Artykuł 40 Przywileje i immunitety

EBC korzysta na terenie Państw Członkowskich z wszelkich przywilejów i immunitetów jakie są niezbędnie do wykonywania swoich zadań, na warunkach ustanowionych w Protokole w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich, dołączonym do Traktatu ustanawiającego Jedną Radę i Jedną Komisję Wspólnot Europejskich.

ROZDZIAŁ VIII ZMIANA STATUTU I PRAWODAWSTWO UZUPEŁNIAJĄCE

Artykuł 41 Uproszczona procedura zmian

41.1. Zgodnie z artykułem 106 ustęp 5 niniejszego Traktatu, artykuły 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1 litera a) i 36 niniejszego Statutu mogą zostać zmienione przez Radę, stanowiącą albo kwalifikowaną większość na zalecenie EBC i po zasięgnięciu opinii Komisji, albo jednomyślnie na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii EBC. W obu przypadkach wymagana jest zgoda Parlamentu Europejskiego.

41.2. Zalecenie wydane przez EBC zgodnie z niniejszym artykułem wymaga jednomyślnej decyzji Rady Prezesów.

Artykuł 42
Prawodawstwo uzupełniające

Zgodnie z artykułem 106 ustęp 6 niniejszego Traktatu, niezwłocznie po podjęciu decyzji o terminie rozpoczęcia trzeciego etapu, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, bądź na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz EBC, bądź na zalecenie EBC i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komisją, uchwała przepisy, o których mowa w artykułach 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 i 34.3 niniejszego Statutu.

ROZDZIAŁ IX
POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE ORAZ INNE POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE ESBC

Artykuł 43
Postanowienia ogólne

43.1. Derogacja określona w artykule 109k ustęp 1 niniejszego Traktatu powoduje, że następujące artykuły niniejszego Statutu nie przyznają żadnych praw ani nie nakładają żadnych zobowiązań na dane Państwa Członkowskie: 3, 6, 9.2, 12.1, 14.3, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 26.2, 27, 30, 31, 32, 33, 34, 50 i 52.

43.2. Banki centralne Państw Członkowskich objętych derogacją, określoną w artykule 109k ustęp 1 niniejszego Traktatu, zachowują swoje uprawnienia w zakresie polityki pieniężnej zgodnie z prawem krajowym.

43.3. Zgodnie z artykułem 109k ustęp 4 niniejszego Traktatu, określenie „Państwa Członkowskie” rozumie się jako „Państwa Członkowskie nieobjęte derogacją” w następujących artykułach niniejszego Statutu: 3, 11.2, 19, 34.2 i 50.

43.4 Określenie „krajowe banki centralne” należy rozumieć jako „banki centralne Państw Członkowskich nieobjętych derogacją” w następujących artykułach niniejszego Statutu: 9.2, 10.1, 10.3, 12.1, 16, 17, 18, 22, 23, 27, 30, 31, 32, 33.2 i 52.

43.5. W artykułach 10.3 i 33.1 przez „akcjonariuszy” należy rozumieć „banki centralne Państw Członkowskich nieobjętych derogacją”.

43.6. W artykułach 10.3 i 30.2 przez „kapitał subskrybowany” należy rozumieć „kapitał EBC subskrybowany przez banki centralne Państw Członkowskich nieobjęte derogacją”.

Artykuł 44
Zadania przejściowe EBC

EBC przejmie te zadania Europejskiego Instytutu Walutowego, które, z powodu objęcia derogacją jednego lub więcej Państw Członkowskich, muszą być nadal realizowane w trzecim etapie.

EBC pełni funkcję doradczą w przygotowaniach do zniesienia derogacji określonych artykułem 109k niniejszego Traktatu.

Artykuł 45
Rada Ogólna EBC

45.1. Z zastrzeżeniem postanowień artykułu 106 ustęp 3 niniejszego Traktatu, Rada Ogólna jest ustanowiona jako trzeci organ decyzyjny EBC.

45.2. Rada Ogólna składa się z prezesa i wiceprezesa EBC oraz prezesów krajowych banków centralnych. Pozostali członkowie Zarządu mogą uczestniczyć w posiedzeniach Rady Ogólnej, ale bez prawa do głosowania.

45.3. Obowiązki Rady Ogólnej wymieniono w sposób wyczerpujący w artykule 47 niniejszego Statutu.

Artykuł 46
Regulamin wewnętrzny Rady Ogólnej

- 46.1. Radzie Ogólnej EBC przewodniczy prezes lub, w razie jego nieobecności, wiceprezes EBC.
- 46.2. Przewodniczący Rady i członek Komisji mogą uczestniczyć w posiedzeniach Rady Ogólnej, ale bez prawa głosowania.
- 46.3. Prezes EBC przygotowuje posiedzenia Rady Ogólnej
- 46.4. W drodze odstępstwa od artykułu 12.3, Rada Ogólna uchwała swój regulamin wewnętrzny.
- 46.5. Sekretariat Rady Ogólnej jest zapewniony przez EBC.

Artykuł 47
Obowiązki Rady Ogólnej

47.1. Rada Ogólna:

- wykonuje zadania wymienione w artykule 44;
- współdziała w wykonywaniu funkcji doradczych określonych w artykułach 4 i 25.1.

47.2. Rada Ogólna wspiera:

- gromadzenie informacji statystycznych określonych w artykule 5;
- działalność sprawozdawczą EBC określoną w artykule 15;
- ustanawianie zasad koniecznych dla zastosowania artykułu 26, określonych w artykule 26.4;
- podejmowanie wszelkich innych środków koniecznych dla zastosowania artykułu 29, określonych w artykule 29.4;
- ustanawianie warunków zatrudnienia personelu EBC przewidzianych w artykule 36.

47.3. Rada Ogólna wspomaga wszelkie przygotowania niezbędne do nieodwołalnego ustalenia kursów walut Państw Członkowskich objętych derogacją w odniesieniu do walut, lub jednej waluty, Państw Członkowskich nieobjętych derogacją, zgodnie z artykułem 109 ustęp 5 niniejszego Traktatu.

47.4. Rada Ogólna jest informowana przez prezesa EBC o decyzjach podjętych przez Radę Prezesów.

Artykuł 48
Postanowienia przejściowe dotyczące kapitału EBC

Zgodnie z artykułem 29.1, każdemu krajowemu bankowi centralnemu zostaje przyznana - zgodnie z kluczem subskrypcji - część kapitału EBC. W drodze odstępstwa od artykułu 28.3, banki centralne Państw Członkowskich objętych derogacją nie wpłacają swojego subskrybowanego kapitału, chyba że Rada Ogólna, stanowiąc większością reprezentującą przynajmniej dwie trzecie subskrybowanego kapitału EBC i przynajmniej połowę akcjonariuszy, podejmie decyzję, że musi zostać wpłacony minimalny procent jako wkład w koszty operacyjne EBC.

Artykuł 49
Odroczona wpłata kapitału, rezerw i zasobów EBC

49.1. Bank centralny Państwa Członkowskiego, którego derogacja została uchylona, wpłaca swój subskrybowany udział w kapitale EBC w takim samym stopniu jak banki centralne innych Państw Członkowskich nieobjętych derogacją i przekazuje do EBC rezerwy walutowe zgodnie z artykułem 30.1. Przekazywana kwota jest określona poprzez pomnożenie określonych w ECU zgodnie z obowiązującymi kursami walut wartości rezerw walutowych, które zostały już przekazane do EBC zgodnie z artykułem 30.1, przez stosunek pomiędzy liczbą udziałów subskrybowanych przez dany krajowy bank centralny a liczbą udziałów uprzednio wpłaconych przez inne krajowe banki centralne.

49.2. Oprócz wpłaty, która jest dokonywana zgodnie z artykułem 49.1, dany bank centralny uczestniczy w rezerwach EBC, zasobach równoważnych rezerwom i kwocie, która ma zostać dodana do rezerw i zasobów odpowiadających saldu rachunku zysków i strat z 31 grudnia roku poprzedzającego uchylenie derogacji. Suma, którą należy wyasygnować, zostaje ustalona poprzez pomnożenie sumy rezerw, określonej powyżej i zapisanej w zatwierdzonym bilansie EBC, przez stosunek liczby udziałów subskrybowanych przez dany bank centralny a liczbą udziałów uprzednio wpłaconych przez inne banki centralne.

Artykuł 50
Pierwsze mianowanie członków Zarządu

W chwili ustanawiania Zarządu EBC jego prezes, wiceprezes i pozostali członkowie Zarządu są mianowani za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich na szczeblu szefów państw lub rządów, na zalecenie Rady i po konsultacji z Parlamentem Europejskim i Radą EIW. Prezes Zarządu jest mianowany na osiem lat. Na zasadzie odstępstwa od artykułu 11.2 wiceprezes jest mianowany na cztery lata, a pozostali członkowie Zarządu na kadencję trwającą od pięciu do ośmiu lat. Żaden mandat nie jest odnawialny. Liczba członków Zarządu może być mniejsza niż przewidziana w artykule 11.1 ale w żadnym wypadku nie może być mniejsza od czterech.

Artykuł 51
Odstępstwo od artykułu 32

51.1. Jeżeli po rozpoczęciu trzeciego etapu Rada Prezesów podejmie decyzję, że zastosowanie artykułu 32 zmienia w sposób istotny względne pozycje dochodowe krajowych banków centralnych, suma dochodu do podziału zgodnie z artykułem 32 zostanie obniżona w jednakowym określonym procentowo stopniu, który nie może przekraczać 60% w pierwszym roku obrachunkowym po rozpoczęciu trzeciego etapu i który będzie obniżany o 12 punktów procentowych w każdym następnym roku obrachunkowym.

51.2. Artykuł 51.2 stosuje się nie dłużej niż przez pięć lat obrachunkowych po rozpoczęciu trzeciego etapu.

Artykuł 52
Wymiana banknotów w walucie wspólnotowej

Po nieodwołalnym ustaleniu kursów walut Rada Prezesów podejmie konieczne środki w celu zapewnienia, że banknoty w walutach o nieodwołalnie ustalonym kursie walut są wymieniane przez krajowe banki centralne według wartości nominalnej.

Artykuł 53
Stosowanie środków przejściowych.

Artykuły 43-48 są stosowane jeśli i tak długo jak istnieją Państwa Członkowskie objęte derogacją.

PROTOKÓŁ
w sprawie Statutu Europejskiego Instytutu Walutowego

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

Pragnąc ustanowić Statut Europejskiego Instytutu Walutowego

Zgodziły się przyjąć następujące postanowienia, które załącza się do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską:

Artykuł 1
Ustanowienie i nazwa

1.1. Niniejszym ustanawia się, zgodnie z artykułem 109f niniejszego Traktatu, Europejski Instytut Walutowy (EIW), który będzie wykonywał swoje funkcje i prowadził działalność zgodnie z postanowieniami niniejszego Traktatu i niniejszego Statutu.

1.2. Członkami EIW są banki centralne Państw Członkowskich („krajowe banki centralne”).

Dla celów niniejszego Statutu *Institut Monétaire Luxembourgeois* będzie uznawany za bank centralny Luksemburga.

1.3. Zgodnie z artykułem 109f niniejszego Traktatu rozwiązuje się Komitet Prezesów oraz Europejski Fundusz Współpracy Walutowej (EFWW).

Jakiegokolwiek aktywa oraz pasywa EFWW zostają wprost przeniesione na EIW.

Artykuł 2
Cele

EIW przyczynia się do realizacji celów niezbędnych dla przejścia do trzeciego etapu Unii Gospodarczej i Walutowej, w szczególności poprzez:

- wzmocnienie koordynacji polityk pieniężnych Państw Członkowskich, dążąc do zapewnienia stabilności cen;
- konieczne przygotowania zmierzające do ustanowienia Europejskiego Systemu Banków Centralnych (ESBC);
- prowadzenie jednolitej polityki pieniężnej i utworzenie jednej waluty w trzecim etapie;
- nadzorowanie rozwoju ECU.

Artykuł 3
Zasady ogólne

3.1. EIW wypełnia zadania i funkcje nadane mu niniejszym Traktatem oraz niniejszym Statutem przy zachowaniu odpowiedzialności właściwych władz za prowadzenie polityki pieniężnej w poszczególnych Państwach Członkowskich.

3.2. EIW działa zgodnie z celami i zasadami określonymi w artykule 2 Statutu ESBC.

Artykuł 4
Podstawowe zadania

4.1. Zgodnie z artykułem 109f ustęp 2 niniejszego Traktatu, EIW:

- umacnia współpracę między krajowymi bankami centralnymi;
- umacnia koordynację polityk pieniężnych Państw Członkowskich, dążąc do zapewnienia stabilności cen;

- nadzoruje funkcjonowanie Europejskiego Systemu Walutowego (ESW);
- udziela konsultacji w kwestiach, które podlegają kompetencji krajowych banków centralnych i wpływają na stabilność instytucji i rynków finansowych,
- przejmuje zadania EFWW: w szczególności wykonuje funkcje określone w artykułach 6.1, 6.2 i 6.3.,
- ułatwia korzystanie z ECU i nadzoruje jego rozwój, w tym sprawne funkcjonowanie systemu rozliczeniowego w ECU.

Ponadto EIW:

- przeprowadza regularne konsultacje w zakresie kierunku polityki pieniężnej i korzystania z instrumentów tej polityki;
- udziela konsultacji w trybie zwykłym krajowym władzom monetarnym zanim powezmą decyzję w zakresie kierunku polityki walutowej w ramach wspólnej procedury wstępnej koordynacji (procedura ex ante).

4.2. Najpóźniej do 31 grudnia 1996 roku, EIW sprecyzuje ramy regulacyjne, organizacyjne i logistyczne, które są potrzebne ESBC do realizacji zadań podczas trzeciego etapu, w zgodzie z zasadą otwartej gospodarki rynkowej z wolną konkurencją .

Powyższe ramy przedłożone zostaną są przez Radę EIW do zatwierdzenia przez EBC w dniu jego ustanowienia.

Zgodnie z procedurą określoną w artykule 109f ustęp 3 EIW w szczególności:

- przygotowuje dokumenty i procedury niezbędne do prowadzenia jednolitej polityki pieniężnej w trakcie trzeciego etapu;
- zachęca, w razie potrzeby, do harmonizacji reguł i praktyk rządzących gromadzeniem, tworzeniem i upowszechnianiem statystyk w dziedzinie podlegającej jego kompetencji;
- opracowuje reguły operacji, które będą przeprowadzane przez krajowe banki centralne w ramach ESBC;
- wspiera skuteczność płatności transgranicznych;
- nadzoruje techniczne przygotowanie banknotów ECU.

Artykuł 5 Funkcje doradcze

5.1. Zgodnie z artykułem 109f ustęp 4 niniejszego Traktatu Rada EIW jest uprawniona do formułowania opinii lub zaleceń w sprawie ogólnego kierunku polityki pieniężnej i polityki kursów wymiany walut, jak również w sprawie związanych z nimi środków podjętych w każdym Państwie Członkowskim.

EIW może przedkładać opinie lub zalecenia rządowi i Radzie w sprawie polityk, które mogą wpłynąć na wewnętrzną lub zewnętrzną sytuację pieniężną we Wspólnocie, a zwłaszcza na funkcjonowanie Europejskiego Systemu Walutowego.

5.2. Rada EIW może również kierować zalecenia do władz monetarnych Państw Członkowskich w sprawie prowadzenia ich polityk pieniężnych.

5.3. Zgodnie z artykułem 109f ustęp 6 Traktatu EIW jest konsultowany przez Radę w sprawie jakiegokolwiek projektowanego aktu wspólnotowego w dziedzinie podlegającej jego kompetencji.

W granicach i na warunkach określonych przez Radę, stanowiącą większością kwalifikowaną na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, EIW jest konsultowany przez władze Państw Członkowskich w sprawie jakiegokolwiek projektu aktu prawnego w dziedzinie podlegającej jego kompetencji, w szczególności przy uwzględnieniu artykułu 4.2.

5.4. Zgodnie z artykułem 109f ustęp 5 niniejszego Traktatu EIW może zdecydować o podaniu swoich opinii i zaleceń do publicznej wiadomości.

Artykuł 6

Funkcje operacyjne i techniczne

6.1. EIW:

- zapewnia wielostronność efektów interwencji krajowych banków centralnych w waluty Wspólnoty oraz wielostronność rozliczeń wewnątrz Wspólnoty;
- zarządza mechanizmem finansowania na bardzo krótki okres, przewidzianym w umowie z 13 marca 1979 roku pomiędzy bankami centralnymi państw członkowskich Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej, ustanawiającej procedury operacyjne dla Europejskiego Systemu Walutowego (zwana dalej „Umową ESW”) i mechanizmem krótkookresowego wsparcia walutowego, przewidzianym w umowie pomiędzy bankami centralnymi Państw Członkowskich Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej z 9 lutego 1970 roku, wraz ze zmianami;
- pełni funkcje wymienione w artykule 11 rozporządzenia Rady (EWG) nr 1969/88 z dnia 24 czerwca 1988 roku ustanawiającego jednolity mechanizm zapewniający średniookresowe wsparcie finansowe bilansów płatniczych Państw Członkowskich.

6.2. EIW może otrzymywać rezerwy walutowe od krajowych banków centralnych i emitować w zamian ECU w celu realizacji Umowy ESW.

Takie ECU mogą być wykorzystane przez EIW i krajowe banki centralne jako środki rozliczeniowe oraz w transakcjach pomiędzy nimi a EIW. EIW podejmie konieczne kroki administracyjne w celu wykonania postanowień niniejszego ustępu.

6.3. EIW może przyznawać władzom walutowym państw trzecich i międzynarodowym instytucjom walutowym status „Innych Posiadaczy” ECU oraz ustalać zasady i warunki na jakich mogą one nabywać, przechowywać i korzystać z ECU.

6.4. EIW ma prawo posiadać i zarządzać rezerwami dewizowymi jako przedstawiciel działający w imieniu i na rzecz krajowych banków centralnych.

Zyski i straty związane z tymi rezerwami przypisuje się krajowemu bankowi centralnemu, deponentowi rezerw. EIW wykonuje powyższą funkcję na podstawie umów dwustronnych zgodnie z zasadami określonymi decyzją EIW.

Powyższe zasady zapewnią, że transakcje rezerwami nie zakłócą polityki pieniężnej i walutowej właściwych władz monetarnych któregośkolwiek z Państw Członkowskich i będą zgodne z celami EIW i odpowiednim funkcjonowaniem mechanizmu kursów walut ESW.

Artykuł 7 Inne zadania

7.1. Raz w roku EIW kieruje do Rady sprawozdanie dotyczące stanu przygotowań do trzeciego etapu.

Powyższe sprawozdanie zawiera ocenę postępu w osiągnięciu konwergencji we Wspólnocie, a w szczególności omawia przystosowanie instrumentów polityki pieniężnej i przygotowanie procedur niezbędnych dla prowadzenia jednolitej polityki pieniężnej w trzecim etapie jak również wymogi prawne, które muszą zostać spełnione, aby krajowe banki centralne stały się integralną częścią ESBC.

7.2. Zgodnie z decyzjami Rady wymienionymi w artykule 109f ustęp 7 niniejszego Traktatu, EIW może wykonywać inne zadania w ramach przygotowań do trzeciego etapu.

Artykuł 8 Niezależność

Członkowie Rady EIW, reprezentując własne instytucje, w swych czynnościach działają zgodnie z zakresem swoich obowiązków. Wykonując uprawnienia, zadania, i obowiązki nałożone na nią niniejszym Traktatem i niniejszym Statutem, Rada EIW nie zabiega ani nie przyjmuje instrukcji żadnej z instytucji Wspólnoty lub jej organów czy rządów Państw Członkowskich. Instytucje i organy Wspólnoty, jak również rządy Państw Członkowskich zobowiązują się respektować tę zasadę i nie dążą do wywierania wpływu na Radę EIW w wykonywaniu jej zadań.

Artykuł 9 Administracja

9.1. Zgodnie z artykułem 109f ustęp 1 niniejszego Traktatu EIW jest kierowany i zarządzany przez Radę EIW.

9.2. Rada EIW składa się z prezesa EIW i prezesów krajowych banków centralnych, z których jeden będzie jej wiceprezesem.

Jeżeli prezes krajowego banku centralnego nie uczestniczy w posiedzeniu, może wyznaczyć przedstawiciela swojej instytucji.

9.3. Prezes EIW jest mianowany za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich na szczeblu szefów państw lub rządów na zalecenie, stosownie do sytuacji, Komitetu Prezesów lub Rady EIW oraz po konsultacji z Parlamentem Europejskim i Radą.

Prezes EIW jest wybierany spośród osób o uznanym autorytecie i doświadczeniu zawodowym w dziedzinie pieniądza lub bankowości.

Prezes EIW musi być obywatelem Państwa Członkowskiego.

Rada EIW mianuje wiceprezesa.

Prezes i wiceprezes są mianowani na trzy lata.

9.4. Prezes EIW wykonuje swoje obowiązki w pełnym wymiarze czasowym. Nie może on wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej, o ile Rada EIW w drodze wyjątku nie zwolni go od tego zakazu.

9.5. Prezes EIW:

- przygotowuje i przewodniczy posiedzeniom Rady EIW;
- z zastrzeżeniem artykułu 22, reprezentuje stanowisko EIW na zewnątrz;
- jest odpowiedzialny za bieżące zarządzanie EIW.

W razie nieobecności prezesa jego obowiązki wykonuje wiceprezes.

9.6. Warunki zatrudnienia prezesa EIW, w szczególności jego wynagrodzenie, emerytura i inne świadczenia socjalne są przedmiotem umowy z EIW i są ustalane przez Radę EIW na wniosek Komitetu składającego się z trzech członków mianowanych przez Komitet Prezesów Banków Centralnych lub stosownie do sytuacji przez Radę EIW i trzech członków mianowanych przez Radę Prezes EIW nie ma prawa głosowania w sprawach określonych niniejszym ustępem.

9.7. Jeśli prezes EIW nie spełnia już warunków koniecznych do wykonywania swych funkcji lub dopuścił się poważnego uchybienia, Trybunał Sprawiedliwości może go zdymisjonować na wniosek Rady EIW.

9.8. Rada EIW uchwała regulamin wewnętrzny EIW.

Artykuł 10 Posiedzenia Rady EIW i zasady głosowania

10.1 Rada EIW zbiera się przynajmniej dziesięć razy w roku.

Posiedzenia Rady są tajne.

Rada EIW, stanowiąc jednomyślnie, może postanowić o podaniu wyniku swoich obrad do wiadomości publicznej.

10.2. Każdy członek Rady EIW lub jego przedstawiciel dysponuje jednym głosem.

10.3. O ile postanowienia niniejszego Statutu nie stanowią inaczej, Rada EIW stanowi zwykłą większością głosów swoich członków.

10.4. Decyzje podejmowane na podstawie artykułów 4.2, 5.4, 6.2 i 6.3 wymagają jednomyślności członków Rady EIW.

Wyrażenie opinii i zaleceń zgodnie z artykułami 5.1 i 5.2, podjęcie decyzji zgodnie z artykułami 6.4, 16 i 23.6 oraz przyjęcie wytycznych zgodnie z artykułem 15.3 wymagają kwalifikowanej większości dwóch trzecich głosów członków Rady EIW.

Artykuł 11 Współpraca międzyinstytucjonalna i sprawozdawczość

11.1 Przewodniczący Rady i członek Komisji mogą uczestniczyć, bez prawa głosu, w posiedzeniach Rady EIW.

11.2. Prezes EIW jest zapraszany do uczestniczenia w posiedzeniach Rady, gdy dyskutuje ona o sprawach dotyczące celów i zadań EIW.

11.3. W terminie określonym w regulaminie wewnętrznym EIW przygotowuje roczne sprawozdanie dotyczące jego działalności oraz sytuacji walutowej i finansowej we Wspólnocie. Roczne sprawozdanie wraz z rocznym zestawieniem rachunków EIW są kierowane do Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, jak również do Rady Europejskiej.

Prezes EIW może, na żądanie Parlamentu Europejskiego lub z inicjatywy własnej, być przesłuchiwany przez właściwe komisje Parlamentu Europejskiego.

11.4. Sprawozdania opublikowane przez EIW udostępnia się zainteresowanym bezpłatnie.

Artykuł 12 Określenie waluty

Operacje EIW są wyrażane w ECU.

Artykuł 13 Siedziba

Przed końcem 1992 roku podjęta zostanie za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich na szczeblu szefów państw lub rządów decyzja w sprawie ustanowienia siedziby EIW.

Artykuł 14 Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych

EIW, który zgodnie z artykułem 109f ustęp 1 niniejszego Traktatu ma osobowość prawną, w każdym z Państw Członkowskich korzysta ze zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych w najszerszym zakresie przyznawanym przez ustawodawstwa krajowe osobom prawnym; może on zwłaszcza nabywać lub zbywać majątek ruchomy lub nieruchomy oraz stawać przed sądem.

Artykuł 15 Akty prawne

15.1. Wykonując swoje obowiązki, na warunkach określonych w niniejszym Statucie, EIW:

- wydaje opinie;

- wydaje zalecenia;
- uchwała wytyczne i podejmuje decyzje, które są kierowane do krajowych banków centralnych.

15.2. Zalecenia i opinie EIW nie mają mocy wiążącej.

15.3. Rada EIW może przyjąć wytyczne ustalające metody realizacji warunków koniecznych do wykonywania funkcji ESBC w trzecim etapie. Wytyczne EIW nie mają mocy wiążącej; są przedkładane do decyzji EBC.

15.4. Z zastrzeżeniem artykułu 3.1 decyzja obowiązuje w całości adresatów, do których jest kierowana. Do decyzji mają zastosowanie postanowienia artykułów 190 i 191 niniejszego Traktatu.

Artykuł 16 Zasoby finansowe

16.1. EIW jest wyposażony w środki własne. Rozmiar tych środków określa Rada EIW mając na uwadze zapewnienie niezbędnego dochodu w celu pokrycia wydatków administracyjnych ponoszonych w wykonaniu funkcji i zadań EIW.

16.2. Środki EIW określone zgodnie z artykułem 16.1 pochodzą z wkładów krajowych banków centralnych, zgodnie z kluczem opisanym w artykule 29.1 Statutu ESBC i zostają wpłacone przy utworzeniu EIW. W tym celu dane statystyczne do określenia klucza są zapewniane przez Komisję zgodnie z zasadami przyjętymi przez Radę działającą kwalifikowaną większością głosów, na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, Komitetem Prezesów oraz Komitetem określonym w artykule 109c niniejszego Traktatu.

16.3. Rada EIW określa formę, w jakiej mają zostać dokonane wpłaty.

Artykuł 17 Roczne zestawienie rachunków i badanie sprawozdań finansowych

17.1. Rok obrachunkowy EIW rozpoczyna się pierwszego dnia stycznia i kończy ostatniego dnia grudnia.

17.2. Rada EIW przyjmuje roczny budżet przed rozpoczęciem każdego roku obrachunkowego.

17.3. Roczne zestawienie rachunków jest sporządzane zgodnie z zasadami ustalonymi przez Radę EIW. Roczne zestawienie rachunków zatwierdza Rada EIW, a następnie jest ono publikowane.

17.4. Roczne zestawienie rachunków podlega kontroli niezależnych zewnętrznych rewidentów, którzy zostali zatwierdzeni przez Radę EIW.

Rewidenci dysponują pełnymi upoważnieniami do badania wszelkich ksiąg i rachunków EIW oraz do uzyskania wyczerpujących informacji o jego transakcjach. Postanowienia artykułu 188c Traktatu stosują się tylko do badania skuteczności zarządzania EIW.

17.5. Wszelkie nadwyżki EIW są przekazywane w następującym porządku:

- a) suma, którą określa Rada EIW, jest przekazywana do ogólnego funduszu rezerwowego EIW;
- b) pozostała nadwyżka jest rozdzielana pomiędzy krajowe banki centralne zgodnie z kluczem opisanym w artykule 16.2.

17.6. W przypadku straty spowodowanej przez EIW, deficyt jest pokrywany z ogólnego funduszu rezerwowego EIW. Pozostała część deficytu jest wyrównywana przez wkłady krajowych banków centralnych, zgodnie z kluczem opisanym w artykule 16.2.

Artykuł 18 Personel

18.1. Rada EIW ustanawia warunki zatrudnienia personelu EIW.

18.2. Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do orzekania w każdym sporze między EIW i jego pracownikami, w granicach i na zasadach określonych w warunkach zatrudnienia.

Artykuł 19 Kontrola sądowa i sprawy z nią związane

19.1. Trybunał Sprawiedliwości może kontrolować działania lub zaniechania EIW bądź interpretować je w sprawach i na warunkach określonych niniejszym Traktatem. EIW może wszczynać postępowania w sprawach i na warunkach określonych niniejszym Traktatem.

19.2. Spory pomiędzy EIW, z jednej strony, a jego wierzycielami, dłużnikami lub innymi osobami, z drugiej strony, rozstrzygają właściwe sądy krajowe, chyba że właściwość ta zostanie przyznana Trybunałowi Sprawiedliwości.

19.3. EIW podlega systemowi odpowiedzialności przewidzianemu w artykule 215 niniejszego Traktatu.

19.4. Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do orzekania na mocy klauzuli arbitrażowej umieszczonej w umowie zawartej przez EIW lub w jego imieniu, niezależnie od tego czy do umowy stosuje się prawo publiczne lub prywatne.

19.5. Decyzja EIW o wszczęciu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości podejmowana jest przez Radę EIW.

Artykuł 20 Tajemnica służbowa

20.1. Członkowie Rady EIW i personel EIW obowiązani są, nawet po zakończeniu pełnienia swoich obowiązków, do nieujawniania informacji objętych tajemnicą służbową.

20.2. Osoby mające dostęp do danych podlegających prawu Wspólnoty nakładającemu obowiązek zachowania tajemnicy podlegają temu prawu.

Artykuł 21 Przywileje i immunitety

EIW korzysta na terytorium Państw Członkowskich z przywilejów i immunitetów niezbędnych do wykonywania jego zadań, na warunkach określonych w Protokole w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich, załączonym do Traktatu ustanawiającego Jedną Radę i Jedną Komisję Wspólnot Europejskich.

Artykuł 22 Sygnatariusze

Prawne zobowiązania EIW w stosunku do osób trzecich są podejmowane przez prezesa EIW lub wiceprezesa, lub na podstawie podpisów dwóch członków personelu EIW, którzy zostali należycie upoważnieni przez prezesa do składania podpisów w imieniu EIW.

Artykuł 23 Likwidacja EIW

23.1. Zgodnie z artykułem 109l niniejszego Traktatu EIW przechodzi w stan likwidacji z chwilą ustanowienia EBC. Wszelkie aktywa i pasywa EIW przechodzą automatycznie na EBC. Ten ostatni likwiduje EIW zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu. Likwidacja zostanie zakończona z początkiem trzeciego etapu.

23.2. Mechanizm tworzenia ECU w stosunku do złota i dolara amerykańskiego, zgodnie z ustaleniami artykułu 17 Umowy ESW, zostaje zlikwidowany do pierwszego dnia trzeciego etapu zgodnie z artykułem 20 tej Umowy.

23.3. Wszelkie roszczenia i zobowiązania wynikające z mechanizmu finansowania na bardzo krótki okres oraz z mechanizmu krótkookresowego wsparcia walutowego, przewidzianych w umowach wymienionych w artykule 6.1, zostaną uregulowane do pierwszego dnia trzeciego etapu.

23.4. Pozostałe aktywa EIW zostaną sprzedane, a wszelkie pozostałe zobowiązania EIW uregulowane.

23.5. Wpływy z likwidacji opisane w artykule 23.4 zostaną rozdzielone pomiędzy krajowe banki centralne zgodnie z kluczem opisanym w artykule 16.2.

23.6. Rada EIW może podjąć środki konieczne w celu zastosowania artykułów 23.4 i 23.5.

23.7. W chwili ustanowienia EBC prezes EIW zrzeka się swego urzędu.

PROTOKÓŁ w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRAGNĄC ustalić szczegóły procedury dotyczącej nadmiernego deficytu, określonej w artykule 104c Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską,

UZGODNIŁY następujące postanowienia, które są dołączone do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską:

Artykuł 1

Wartości odniesienia określone w artykule 104c ustęp 2 niniejszego Traktatu są następujące:

- 3% dla stosunku planowanego lub rzeczywistego deficytu publicznego do produktu krajowego brutto wyrażonego w cenach rynkowych;
- 60% dla stosunku zadłużenia publicznego do produktu krajowego brutto wyrażonego w cenach rynkowych.

Artykuł 2

W artykule 104c niniejszego Traktatu i w niniejszym Protokole:

- „publiczny” oznacza dotyczący całej władzy publicznej, czyli rządu centralnego, władz regionalnych lub lokalnych i funduszy ubezpieczeń społecznych, z wyłączeniem operacji handlowych, w rozumieniu Europejskiego Systemu Zintegrowanej Rachunkowości Gospodarczej;
- „deficyt” oznacza pożyczki netto, zgodnie z definicją w Europejskim Systemie Zintegrowanej Rachunkowości Gospodarczej;

- „inwestycja” oznacza tworzenie trwałego kapitału brutto, zgodnie z definicją w Europejskim Systemie Zintegrowanej Rachunkowości Gospodarczej;
- „zadłużenie” oznacza całkowitą sumę zadłużenia brutto w wartości nominalnej, występującą na koniec roku i skonsolidowaną dla wszystkich sektorów władzy publicznej, zgodnie z definicją zawartą w pierwszym tiret.

Artykuł 3

W celu zapewnienia efektywności procedury stosowanej w przypadku nadmiernego deficytu, rządy Państw Członkowskich, w ramach tej procedury, są odpowiedzialne za deficyt publiczny, zgodnie z definicją zawartą w artykule 2 tiret pierwsze. Państwa Członkowskie zapewnią, by krajowe procedury w sferze budżetowej pozwoliły im wywiązać się ze zobowiązań w tej dziedzinie, wynikających z niniejszego Traktatu. Państwa Członkowskie zdają Komisji regularnie i bezzwłocznie sprawozdania dotyczące ich planowanych i rzeczywistych deficytów oraz poziomów ich zadłużeń.

Artykuł 4

Dane statystyczne, z których korzysta się przy stosowaniu niniejszego Protokołu, są dostarczane przez Komisję.

PROTOKÓŁ w sprawie kryteriów konwergencji określonych w artykule 109j Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRAGNĄC ustalić szczegóły dotyczące kryteriów konwergencji, którymi Wspólnota będzie się kierować przy podejmowaniu decyzji dotyczącej przejścia do trzeciego etapu unii gospodarczej i walutowej, o której mowa w artykule 109j ustęp 1 niniejszego Traktatu,

UZGODNIŁY następujące postanowienia, które są dołączone do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską:

Artykuł 1

Kryterium stabilności cen określone w artykule 109j ustęp 1 tiret pierwsze niniejszego Traktatu oznacza, że Państwo Członkowskie ma trwały poziom stabilności cen, a średnia stopa inflacji, odnotowana w tym państwie w ciągu jednego roku poprzedzającego badanie, nie przekracza o więcej niż 1,5 punktu procentowego inflacji trzech Państw Członkowskich o najbardziej stabilnych cenach. Inflacja mierzona jest za pomocą wskaźnika cen artykułów konsumpcyjnych na porównywalnych podstawach, z uwzględnieniem różnic w definicjach krajowych.

Artykuł 2

Kryterium sytuacji finansów publicznych, określone w artykule 109j ustęp 1 tiret drugie niniejszego Traktatu, oznacza, że w czasie badania Państwo Członkowskie nie jest objęte decyzją Rady zgodnie z artykułem 104c ustęp 6 niniejszego Traktatu, stwierdzającą istnienie nadmiernego deficytu.

Artykuł 3

Kryterium udziału w mechanizmie kursów walut Europejskiego Systemu Walutowego, określonego w artykule 109j ustęp 1 akapit trzeci niniejszego Traktatu, oznacza, że Państwo Członkowskie stosowało normalne granice wahań, przewidziane w mechanizmie kursów walut Europejskiego Systemu Walutowego, bez poważnych napięć przynajmniej przez dwa lata przed badaniem. W szczególności, Państwo Członkowskie nie zdevaluowało dwustronnego centralnego kursu swojej waluty wobec żadnej innej waluty Państwa Członkowskiego z własnej inicjatywy przez ten sam okres.

Artykuł 4

Kryterium konwergencji stóp procentowych określone w artykule 109j ustęp 1 tiret czwarte niniejszego Traktatu oznacza, że w ciągu jednego roku przed badaniem Państwo Członkowskie posiadało średnią nominalną długoterminową stopę procentową nie przekraczającą więcej niż o dwa punkty procentowe stopy procentowej trzech Państw Członkowskich o najbardziej stabilnych cenach. Stopy procentowe oblicza się na podstawie długoterminowych obligacji państwowych lub porównywalnych papierów wartościowych, z uwzględnieniem różnic w definicjach krajowych.

Artykuł 5

Dane statystyczne, z których korzysta się przy stosowaniu niniejszego Protokołu, są dostarczane przez Komisję.

Artykuł 6

Rada, stanowiąc jednomyślnie, na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, EIW lub EBC, w zależności od sytuacji, oraz z Komitetem określonym w artykule 109c, przyjmuje odpowiednie przepisy w celu ustanowienia szczegółów kryteriów konwergencji, wymienionych w artykule 109j niniejszego Traktatu, które zastąpią niniejszy Protokół.

PROTOKÓŁ

zmieniający Protokół w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

MAJĄC NA UWADZE, że zgodnie z artykułem 40 Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i z artykułem 21 Statutu Europejskiego Instytutu Walutowego, Europejski Bank Centralny i Europejski Instytut Walutowy korzysta na terytoriach Państw Członkowskich z przywilejów i immunitetów niezbędnych dla wykonywania ich zadań,

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są dołączone do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską:

Artykuł

Protokół w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich, dołączony do Traktatu ustanawiającego Jedną Radę i Jedną Komisję Wspólnot Europejskich, uzupełnia się następującymi postanowieniami:

„Artykuł 23

Niniejszy Protokół stosuje się także do Europejskiego Banku Centralnego, członków jego organów, jego pracowników, bez uszczerbku dla postanowień Protokołu w sprawie Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego.

Ponadto Europejski Bank Centralny jest zwolniony z jakiegokolwiek opodatkowania i obciążeń o podobnym charakterze związanych z podwyższeniem jego kapitału, jak również z różnych formalności, które mogą być z tym związane w państwie, w którym Bank ma swoją siedzibę. Działalność Banku i jego organów prowadzona zgodnie ze Statutem Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego nie podlega żadnemu podatkowi obrotowemu.

Powyższe postanowienia stosuje się również do Europejskiego Instytutu Walutowego. Jego rozwiązanie lub likwidacja nie stanowią podstaw do nałożenia opodatkowania.”

PROTOKÓŁ
w sprawie Danii

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRAGNĄC uregulować pewne szczególne problemy dotyczące Danii,

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są dołączone do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Postanowienia artykułu 14 Protokołu w sprawie Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego nie naruszają prawa Narodowego Banku Danii do wykonywania obowiązujących go zadań w tych częściach Królestwa Danii, które nie stanowią części Wspólnoty.

PROTOKÓŁ
w sprawie Portugalii

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRAGNĄC uregulować pewne szczególne problemy dotyczące Portugalii,

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są dołączone do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

1. Portugalia jest uprawniona do utrzymania przyznanej autonomicznym regionom Azorów i Madery możliwości korzystania z nieoprocentowanego kredytu *Banco de Portugal* na warunkach określonych obowiązującym prawem portugalskim.

2. Portugalia zobowiązuje się do podjęcia wszelkich starań w celu zlikwidowania wyżej wymienionego kredytu możliwie jak najszybciej.

PROTOKÓŁ
w sprawie przejścia do trzeciego etapu unii gospodarczej i walutowej

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

deklarują nieodwracalność przejścia Wspólnoty do trzeciego etapu unii gospodarczej i walutowej poprzez podpisanie nowych postanowień traktatowych o unii gospodarczej i walutowej.

W związku z powyższym wszystkie Państwa Członkowskie, bez względu na to czy spełniają warunki konieczne do przyjęcia jednej waluty, respektują wolę Wspólnoty w zakresie sprawnego przejścia do trzeciego etapu; dlatego też żadne Państwo Członkowskie nie będzie utrudniało przejścia do trzeciego etapu.

Jeżeli do końca 1997 roku data rozpoczęcia trzeciego etapu nie zostanie ustalona, właściwe Państwa Członkowskie, instytucje Wspólnoty oraz inne zainteresowane organa przyspieszą w 1998 roku wszelkie prace przygotowawcze w celu zapewnienia przejścia Wspólnoty do trzeciego etapu nieodwołalnie z dniem 1 stycznia 1999 roku oraz umożliwienia EBC i ESBC rozpoczęcia z tym dniem działalności.

Niniejszy Protokół zostaje dołączony do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

PROTOKÓŁ
w sprawie niektórych postanowień dotyczących Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii
i Irlandii Północnej

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

UZNAJĄC, że Zjednoczone Królestwo nie ma obowiązku przejścia do trzeciego etapu unii gospodarczej i walutowej jeżeli jego Parlament i rząd nie podejmą odrębnej decyzji w tej sprawie,

PRZYJMUJĄC DO WIADOMOŚCI, że rząd Zjednoczonego Królestwa praktykuje finansowanie swoich potrzeb kredytowych poprzez sprzedaż długów sektorowi prywatnemu,

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są dołączone do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską:

1. Zjednoczone Królestwo notyfikuje swoje zamiary przejścia do trzeciego etapu Radzie, zanim Rada dokona swojej oceny na mocy artykułu 109j ustęp 2 niniejszego Traktatu.

Zjednoczone Królestwo nie jest zobowiązane do przejścia do trzeciego etapu, chyba że taki zamiar notyfikuje Radzie.

Jeśli nie ustalono daty rozpoczęcia trzeciego etapu na mocy artykułu 109j ustęp 2 niniejszego Traktatu, Zjednoczone Królestwo może notyfikować swój zamiar przejścia do trzeciego etapu przed 1 stycznia 1998 roku.

2. Postanowienia ustępów 3-9 stosuje się, jeżeli Zjednoczone Królestwo notyfikuje Radzie, że nie ma zamiaru przejścia do trzeciego etapu.
3. Zjednoczone Królestwo nie jest zaliczane do większości Państw Członkowskich, które spełniają konieczne warunki, o których mowa w artykule 109j ustęp 2 tiret drugie i artykule 109j ustęp 3 tiret trzecie niniejszego Traktatu.
4. Zjednoczone Królestwo zachowuje swoje uprawnienia w dziedzinie polityki pieniężnej zgodnie z prawem krajowym.
5. Artykuł 3a ustęp 2, artykuł 104c ustępy 1, 9 i 11, artykuł 105 ustępy 1-5, artykuły 105a, 107, 108, 108a i 109, artykuł 109a ustępy 1 i 2 litera b) oraz artykuł 109l ustępy 4 i 5 niniejszego Traktatu nie mają zastosowania do Zjednoczonego Królestwa. Odniesienia do Wspólnoty lub Państw Członkowskich zawarte w tych postanowieniach nie dotyczą Zjednoczonego Królestwa, natomiast odniesienia do krajowych banków centralnych nie dotyczą Banku Anglii.
6. Artykuły 109e ustęp 4, 109h i 109i niniejszego Traktatu mają nadal zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa. Artykuły 109c ustęp 4 i 109m mają zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa, jakby było objęte derogacją.
7. Prawa głosu Zjednoczonego Królestwa są zawieszane w odniesieniu do aktów prawnych Rady, o których mowa w artykułach wymienionych w ustępie 5. W tym celu głosy ważne Zjednoczonego Królestwa nie są brane pod uwagę przy obliczaniu większości kwalifikowanej na mocy artykułu 109k ustęp 5 niniejszego Traktatu.

Zjednoczone Królestwo nie ma prawa uczestniczyć w mianowaniu prezesa, wiceprezesa i pozostałych członków Zarządu EBC, zgodnie z artykułami 109a ustęp 2 litera b) i 109l ustęp 1 niniejszego Traktatu.

8. Artykuły 3, 4, 6, 7, artykuł 9 ustęp 2, artykuł 10 ustęp 1 i 3, artykuł 11 ustęp 2, artykuł 12 ustęp 1 oraz artykuły 14, 16, 18-20, 22, 23, 26, 27, 30-34, 50 i 52 Protokołu w sprawie Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego Bank (dalej zwanego „Statutem”) nie mają zastosowania do Zjednoczonego Królestwa.

Odniesienia do Wspólnoty lub Państw Członkowskich zawarte w tych artykułach nie dotyczą Zjednoczonego Królestwa, a odniesienia do krajowych banków centralnych i akcjonariuszy nie dotyczą Banku Anglii.

Zawarte w artykule 10 ustęp 3 i artykule 30 ustęp 2 Statutu odniesienia do „subskrybowanego kapitału EBC” nie dotyczą kapitału subskrybowanego przez Bank Anglii.

9. Artykuł 109l ustęp 3 niniejszego Traktatu i artykuły 44-48 Statutu stosują się bez względu na to, czy istnieją Państwa Członkowskie objęte derogacją, z zastrzeżeniem następujących zmian:
- a) odniesienia zawarte w artykule 44 do zadań EBC i EIW dotyczą także tych zadań, które należy wykonywać podczas trzeciego etapu w związku z ewentualną decyzją Zjednoczonego Królestwa o nieprzechodzeniu do tego etapu.
 - b) poza zadaniami wymienionymi w artykule 47 EBC udziela również porad i pomocy w związku z przygotowaniem wszelkich decyzji, które Rada mogłaby podjąć wobec Zjednoczonego Królestwa, zgodnie z postanowieniami ustępu 10 litery a) i c).
 - c) Bank Anglii wpłaca swój udział do kapitału EBC jako wkład w jego koszty operacyjne na takiej samej zasadzie jak krajowe banki centralne Państw Członkowskich objętych derogacją.
10. Jeżeli Zjednoczone Królestwo nie przejdzie do trzeciego etapu, może zmienić swoją notyfikację w każdej chwili po rozpoczęciu tego etapu. W takim przypadku:
- a) Zjednoczone Królestwo ma prawo przejść do trzeciego etapu jeśli tylko spełni niezbędne warunki. Rada, stanowiąc na żądanie Zjednoczonego Królestwa, na warunkach i zgodnie z procedurą ustanowioną w artykule 109k ustęp 2 niniejszego Traktatu, zadecyduje czy spełnia ono konieczne warunki.
 - b) Bank Anglii wpłaca swój subskrybowany kapitał, przekazuje do EBC środki rezerw dewizowych i wpłaca swój udział do jego rezerw na takich samych zasadach jak krajowy bank centralny Państwa Członkowskiego, którego derogacja została uchylona.
 - c) Rada, stanowiąc na warunkach i zgodnie z procedurą ustanowioną w artykule 109l ustęp 5 niniejszego Traktatu, podejmuje wszelkie decyzje niezbędne, aby umożliwić Zjednoczonemu Królestwu przejście do trzeciego etapu.
- Jeżeli Zjednoczone Królestwo przejdzie do trzeciego etapu zgodnie z postanowieniami niniejszego Protokołu ustępy 3-9 przestają obowiązywać.
11. Nie naruszając artykułów 104 i 109e ustęp 3 niniejszego Traktatu oraz artykułu 21 ustęp 1 Statutu, rząd Zjednoczonego Królestwa może zachować kredyt „ways and means”, który posiada w Banku Anglii dopóki Zjednoczone Królestwo nie przejdzie do trzeciego etapu.

PROTOKÓŁ

w sprawie niektórych postanowień dotyczących Danii

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRAGNĄC uregulować, zgodnie z ogólnymi celami Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, pewne szczególne problemy występujące obecnie,

BIORĄC POD UWAGĘ, że duńska Konstytucja zawiera postanowienia, które mogą zakładać konieczność przeprowadzenia referendum w Danii przed uczestnictwem tego państwa w trzecim etapie unii gospodarczej i walutowej,

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są dołączone do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską:

1. Rząd duński notyfikuje Radzie swoje stanowisko dotyczące uczestnictwa w trzecim etapie, zanim Rada dokona swojej oceny na mocy artykułu 109j ustęp 2 niniejszego Traktatu.
2. W przypadku notyfikacji o nieuczestniczeniu Danii w trzecim etapie, zostanie ona objęta derogacją. Oznacza to, że wszelkie artykuły i postanowienia niniejszego Traktatu i Statutu ESBC dotyczące derogacji stosują się do Danii.

3. W takim przypadku Dania nie będzie zaliczana do większości Państw Członkowskich, które spełniają konieczne warunki określone w artykule 109j ustęp 2 akapit drugi i artykule 109j ustęp 3 akapit pierwszy niniejszego Traktatu.

4. Dla uchylenia tej derogacji, procedura określona w artykule 109k ustęp 2 zostanie rozpoczęta jedynie na wniosek Danii.

5. W przypadku uchylenia derogacji postanowienia niniejszego Protokołu przestają być stosowane.

PROTOKÓŁ
w sprawie Francji

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRAGNĄC wziąć pod uwagę szczególną kwestię odnoszącą się do Francji,

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są dołączone do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Francja zachowuje swój przywilej emisji pieniądza na swoich terytoriach zamorskich na warunkach określonych jej prawem krajowym i posiada wyłączne prawo określenia parytetu franka CFP.

PROTOKÓŁ
w sprawie polityki społecznej

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

STWIERDZAJĄC, że jedenaście Państw Członkowskich, czyli Królestwo Belgii, Królestwo Danii, Republika Federalna Niemiec, Republika Grecka, Królestwo Hiszpanii, Republika Francuska, Irlandia, Republika Włoska, Wielkie Księstwo Luksemburga, Królestwo Niderlandów oraz Republika Portugalska pragnie nadal kierować się postanowieniami Karty Socjalnej z 1989 roku; w tym celu zawarły między sobą umowę, która jest dołączona do niniejszego Protokołu; niniejszy Protokół i wspomniana umowa nie naruszają postanowień niniejszego Traktatu, w szczególności tych, które dotyczą polityki społecznej będących integralną częścią dorobku wspólnotowego.

1. Zgadzą się na upoważnienie tych jedenastu Państw Członkowskich do korzystania z instytucji, procedur i mechanizmów Traktatu, w celu podejmowania między sobą i stosowania, w stopniu ich dotyczącym, aktów i decyzji koniecznych dla urzeczywistnienia wspomnianej wyżej umowy.

2. Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej nie bierze udziału w obradach i przyjmowaniu przez Radę projektów Komisji poczynionych na podstawie niniejszego Protokołu i wspomnianej wyżej umowy.

Na zasadzie odstępstwa od artykułu 148 ustęp 2 Traktatu, akty Rady uchwalone na podstawie niniejszego Protokołu, które muszą zostać przyjęte większością kwalifikowaną, uważa się za przyjęte, jeżeli otrzymają przynajmniej 44 głosy „za”. Do aktów Rady, w odniesieniu do których wymagana jest jednomyślność oraz które zmieniają projekty Komisji, konieczna jest zgoda wszystkich członków Rady, z wyjątkiem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej nie obowiązują akty przyjęte przez Radę, ani nie obciążają skutki finansowe inne niż koszty administracyjne ponoszone przez instytucje.

3. Niniejszy Protokół jest dołączony do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

POROZUMIENIE

w sprawie polityki społecznej zawarte między Państwami Członkowskimi Wspólnoty Europejskiej z wyjątkiem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Niżej wymienione jednaście WYSOKICH UMAWIAJĄCYCH SIĘ STRON, czyli Królestwo Belgii, Królestwo Danii, Republika Federalna Niemiec, Republika Grecka, Królestwo Hiszpanii, Republika Francuska, Irlandia, Republika Włoska, Wielkie Księstwo Luksemburga, Królestwo Niderlandów oraz Republika Portugalska (zwane dalej „Państwami Członkowskimi”),

PRAGNĄC wprowadzić w życie Kartę Socjalną z 1989 roku na podstawie dorobku wspólnotowego,

UWZGLĘDNIAJĄC Protokół w sprawie polityki społecznej,

UZGODNIŁO, co następuje:

Artykuł 1

Wspólnota i Państwa Członkowskie mają na celu wspieranie zatrudnienia, poprawę warunków życia i pracy, odpowiednią ochronę socjalną, dialog społeczny, rozwój zasobów ludzkich umożliwiający trwale wysoki poziom zatrudnienia oraz przeciwdziałanie wyłączeniu. W tym celu Wspólnota i Państwa Członkowskie wprowadzają w życie środki, które uwzględniają różnorodność praktyk krajowych, w szczególności w dziedzinie stosunków umownych, jak również potrzebę utrzymania konkurencyjności gospodarki Wspólnoty.

Artykuł 2

1. Mając na względzie urzeczywistnienie celów określonych w artykule 1, Wspólnota wspiera i uzupełnia działania Państw Członkowskich w następujących dziedzinach:

- polepszanie w szczególności środowiska pracy w celu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników;
- warunki pracy;
- informacja i konsultacja z pracownikami;
- równość mężczyzn i kobiet w odniesieniu do ich szans na rynku pracy i traktowania w pracy;
- integracja osób wyłączonych z rynku pracy, bez uszczerbku dla postanowień artykułu 127 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (odtąd zwanego „Traktatem”);

2. W tym celu Rada może przyjąć, w drodze dyrektyw, minimalne wymagania stopniowo wprowadzane w życie, z uwzględnieniem warunków i norm technicznych istniejących w każdym z Państw Członkowskich. Dyrektywy te unikają nakładania administracyjnych, finansowych i prawnych ograniczeń, które utrudniałyby tworzenie i rozwijanie małych i średnich przedsiębiorstw.

Rada stanowi zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c Traktatu i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym.

3. Jednakże, Rada stanowi jednomyślnie na wniosek Komisji oraz po konsultacji z Parlamentem Europejskim i Komitetem Ekonomiczno-Społecznym w następujących dziedzinach:

- bezpieczeństwo socjalne i ochrona socjalna pracowników;
- ochrona pracowników w przypadku wypowiedzenia umowy o pracę;

- reprezentacja i obrona zbiorowa interesów pracowników i pracodawców, w tym współzarządzanie, z zastrzeżeniem ustępu 6;
- warunki zatrudnienia obywateli państw trzecich legalnie przebywających na terytorium Wspólnoty;
- wkłady finansowe zmierzające do promowania zatrudnienia i tworzenia miejsc pracy, bez uszczerbku dla przepisów dotyczących Funduszu Społecznego.

4. Państwo Członkowskie może powierzyć partnerom społecznym, na ich wspólne żądanie, wykonanie dyrektyw przyjętych na podstawie ustępów 2 i 3.

W tym przypadku dane Państwo Członkowskie, będąc zobowiązanym do przedsięwzięcia wszelkich środków pozwalających mu w każdej chwili na zagwarantowanie realizacji celów dyrektywy, zapewnia, że najpóźniej w dniu, w którym powinna nastąpić transpozycja dyrektywy zgodnie z artykułem 189, partnerzy społeczni przyjęli niezbędne środki w drodze porozumienia.

5. Przepisy uchwalone na mocy niniejszego artykułu nie stanowią przeszkody dla Państwa Członkowskiego w utrzymaniu lub ustanawianiu bardziej rygorystycznych środków ochronnych zgodnych z niniejszym Traktatem.

6. Postanowienia niniejszego artykułu nie mają zastosowania do wynagrodzeń ani do prawa zrzeszania się, ani do prawa strajku, ani do prawa lokautu.

Artykuł 3

1. Komisja ma za zadanie popieranie konsultacji między partnerami społecznymi na poziomie wspólnotowym i podejmuje wszelkie właściwe środki w celu ułatwienia ich dialogu, zapewniając stronom zrównoważone wsparcie.

2. W tym celu Komisja, przed przedstawieniem wniosków w dziedzinie polityki społecznej, konsultuje się z partnerami społecznymi w sprawie możliwego kierunku działania wspólnotowego.

3. Jeśli Komisja po przeprowadzeniu tej konsultacji uznaje, że działanie wspólnotowe jest pożądane, konsultuje się z partnerami społecznymi w sprawie treści rozważanego wniosku. Partnerzy społeczni przesyłają do Komisji opinię lub, w odpowiednim przypadku, zalecenie.

4. Przy okazji tej konsultacji partnerzy społeczni mogą informować Komisję o swojej woli rozpoczęcia procesu przewidzianego w artykule 4. Procedura ta nie może trwać dłużej niż dziewięć miesięcy, chyba że zainteresowani partnerzy społeczni i Komisja wspólnie zdecydują o jej przedłużeniu.

Artykuł 4

1. Dialog między partnerami społecznymi na poziomie wspólnotowym może prowadzić, jeśli oni sobie tego życzą, do nawiązania stosunków umownych, w tym umów zbiorowych.

2. Wykonywanie umów zbiorowych zawartych na poziomie wspólnotowym odbywa się bądź zgodnie z procedurami i praktykami właściwymi dla partnerów społecznych i Państw Członkowskich, bądź, w dziedzinach podlegających artykułowi 2, na wspólne żądanie stron-sygnatariuszy, w drodze decyzji Rady na wniosek Komisji.

Rada stanowi większością kwalifikowaną, z wyjątkiem przypadku, gdy dana umowa zbiorowa zawiera jeden lub więcej przepisów dotyczących jednej z dziedzin określonych w artykule 2 ustęp 3, kiedy to stanowi jednomyślnie.

Artykuł 5

Mając na względzie osiągnięcie celów określonych w artykule 1 i bez uszczerbku dla innych postanowień niniejszego Traktatu, Komisja zachęca do współpracy między Państwami Członkowskimi oraz ułatwia koordynację ich działań we wszystkich dziedzinach polityki społecznej w ramach niniejszego Porozumienia.

Artykuł 6

1. Każde Państwo Członkowskie zapewnia stosowanie zasady równości wynagrodzeń dla pracowników płci męskiej i żeńskiej za taką samą pracę.
2. Dla celów niniejszego artykułu przez wynagrodzenie rozumie się zwykłą podstawową lub minimalną płacę lub uposażenie oraz wszystkie inne korzyści w gotówce lub w naturze, otrzymywane przez pracownika bezpośrednio lub pośrednio z racji zatrudnienia od pracodawcy.

Równość wynagrodzenia bez dyskryminacji ze względu na płeć oznacza, że:

- a) wynagrodzenie przyznane za taką samą pracę na akord jest określane na podstawie takiej samej jednostki miary;
- b) wynagrodzenie za pracę na czas jest takie samo na tym samym stanowisku.

3. Niniejszy artykuł nie stanowi przeszkody dla Państwa Członkowskiego w utrzymaniu lub przyjmowaniu środków przewidujących specyficzne korzyści, zmierzające do ułatwienia wykonywania działalności zawodowej przez osoby płci żeńskiej bądź zapobiegania niekorzystnym sytuacjom w karierze zawodowej i ich kompensowania.

Artykuł 7

Komisja opracowuje co roku sprawozdanie w sprawie postępów w osiąganiu celów określonych w artykule 1, w tym sytuacji demograficznej we Wspólnocie. Przesyła ona to sprawozdanie do Parlamentu Europejskiego, Rady i Komitetu Ekonomiczno-Społecznego.

Parlament Europejski może wezwać Komisję do opracowania sprawozdań w sprawie poszczególnych problemów dotyczących sytuacji społecznej.

Deklaracje

1. Deklaracja w sprawie artykułu 2 ustęp 2

Jedenaście Wysokich Umawiających się Stron przyjmuje do wiadomości, że w dyskusjach w sprawie artykułu 2 ustęp 2 niniejszego Porozumienia uzgodniono, że Wspólnota nie zamierza, przy ustanawianiu minimalnych wymogów ochrony bezpieczeństwa i zdrowia pracowników, dyskryminować, w sposób nieuzasadniony przez okoliczności, pracowników małych i średnich przedsiębiorstw.

2. Deklaracja w sprawie artykułu 4 ustęp 2

Jedenaście Wysokich Umawiających się Stron oświadcza, że pierwszy krok w realizacji umów zbiorowych pomiędzy partnerami społecznymi na szczeblu Wspólnoty, określonych w artykule 4 ustęp 2, będzie polegał na ustaleniu poprzez zbiorowe rokowania, zgodnie z przepisami każdego Państwa Członkowskiego, treści tych umów, oraz że w konsekwencji nie oznacza to zobowiązania Państw Członkowskich do zastosowania powyższych umów bezpośrednio lub wypracowania przepisów dla ich transpozycji, ani też zobowiązania zmiany obowiązującego prawa krajowego dla ułatwienia ich realizacji.

PROTOKÓŁ

w sprawie spójności gospodarczej i społecznej

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRZYPOMINAJĄC, że Unia postawiła sobie za cel wspieranie postępu gospodarczego i społecznego, między innymi poprzez wzmocnienie spójności gospodarczej i społecznej;

PRZYPOMINAJĄC, że artykuł 2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską zawiera zadanie wspierania spójności gospodarczej i społecznej oraz solidarności między Państwami Członkowskimi, a także, że wzmacnianie spójności gospodarczej i społecznej jest jedną z działalności Wspólnoty wymienionych w artykule 3;

PRZYPOMINAJĄC, że postanowienia części trzeciej tytuł XIV w sprawie spójności gospodarczej i społecznej jako całości stanowią podstawę prawną do konsolidacji i dalszego rozwoju działań Wspólnoty w dziedzinie spójności gospodarczej i społecznej, wraz ze stworzeniem nowego funduszu;

PRZYPOMINAJĄC, że postanowienia części trzeciej tytuł XII w sprawie sieci transeuropejskich i tytuł XVI w sprawie środowiska naturalnego przewiduje utworzenie Funduszu Spójności przed 31 grudnia 1993 roku;

WIERZĄC, że postęp w kierunku unii gospodarczej i walutowej przyczyni się do wzrostu gospodarczego we wszystkich Państwach Członkowskich;

PRZYJMUJĄC DO WIADOMOŚCI, że fundusze strukturalne Wspólnoty zostaną realnie podwojone w okresie między 1987 a 1993 rokiem, co pociąga za sobą znaczne transfery, szczególnie w proporcji do PKB mniej zamożnych Państw Członkowskich,

PRZYJMUJĄC DO WIADOMOŚCI, że Europejski Bank Inwestycyjny udziela kredytów na znaczne kwoty na rzecz biedniejszych regionów;

PRZYJMUJĄC DO WIADOMOŚCI pragnienie większej elastyczności przy przyznawaniu kwot z funduszy strukturalnych;

PRZYJMUJĄC DO WIADOMOŚCI pragnienie zróżnicowania poziomów udziału Wspólnoty w programach i projektach w niektórych państwach;

PRZYJMUJĄC DO WIADOMOŚCI propozycję uwzględnienia w większym stopniu relatywnie wysokiego poziomu rozwoju Państw Członkowskich w systemie zasobów własnych,

POTWIERDZAJĄ, że wspieranie spójności gospodarczej i społecznej jest istotne dla pełnego rozwoju i trwałego powodzenia Wspólnoty i podkreślają znaczenie włączenia zapisu o spójności gospodarczej i społecznej do artykułów 2 i 3 niniejszego Traktatu;

POTWIERDZAJĄ swoje przekonanie, że fundusze strukturalne powinny nadal pełnić istotną rolę w osiągnięciu celów Wspólnoty w zakresie spójności;

POTWIERDZAJĄ swoje przekonanie, że Europejski Bank Inwestycyjny powinien nadal przeznaczać większość swoich środków na wspieranie spójności gospodarczej i społecznej oraz deklarują wolę ponownego rozpatrzenia potrzeb kapitałowych Europejski Bank Inwestycyjny tak szybko, jak będzie to konieczne dla powyższego celu;

POTWIERDZAJĄ potrzebę gruntownej oceny funkcjonowania i efektywności funduszy strukturalnych w 1992 roku i potrzebę ponownego rozpatrzenia, przy tej okazji, odpowiedniej wielkości tych funduszy w świetle zadań Wspólnoty w dziedzinie spójności gospodarczej i społecznej;

POSTANAWIAJĄ, że Fundusz Spójności ustanowiony przed 31 grudnia 1993 roku zapewni wkłady finansowe Wspólnoty do projektów z zakresu środowiska naturalnego i sieci transeuropejskich w Państwach Członkowskich, których produkt narodowy brutto na mieszkańca jest niższy niż 90% średniej Wspólnoty i które mają program prowadzący do spełnienia warunków konwergencji gospodarczej ustanowionych w artykule 104c;

DEKLARUJĄ swój zamiar zezwalania na większą elastyczność w przydzielaniu kredytów z funduszy strukturalnych na konkretne potrzeby nie objęte obecnymi przepisami dotyczącymi funduszy strukturalnych;

DEKLARUJĄ swoją wolę dostosowywania zakresów udziału Wspólnoty w programach i projektach funduszy strukturalnych w celu uniknięcia nadmiernych wzrostów wydatków budżetowych w mniej zamożnych Państwach Członkowskich;

UZNAJĄ potrzebę regularnej kontroli postępów w osiągnięciu spójności gospodarczej i społecznej oraz zapewniają o swojej woli rozważenia wszelkich koniecznych do tego środków;

DEKLARUJĄ swój zamiar uważniejszego brania pod uwagę zdolności udziału poszczególnych Państw Członkowskich w systemie środków własnych i zbadania sposobów poprawy, dla mniej zamożnych Państw Członkowskich, elementów regresywnych występujących w istniejącym obecnie systemie środków własnych;

POSTANAWIAJĄ dołączyć niniejszy Protokół do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

PROTOKÓŁ
w sprawie Komitetu Ekonomiczno–Społecznego i Komitetu Regionów

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRZYJĘŁY następujące postanowienie, które jest dołączone do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską:

Komitet Ekonomiczno–Społeczny i Komitet Regionów mają wspólną strukturę organizacyjną.

PROTOKÓŁ
dołączony do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRZYJĘŁY następujące postanowienie, które jest dołączone do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie:

Postanowienia Traktatu o Unii Europejskiej, Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie, ani postanowienia innych Traktatów czy Aktów zmieniających lub uzupełniających te Traktaty w niczym nie naruszają stosowania w Irlandii artykułu 40.3.3 Konstytucji Irlandii.

AKT KOŃCOWY

1. Konferencje przedstawicieli Rządów Państw Członkowskich, które odbyły się w Rzymie 15 grudnia 1990 roku w celu przyjęcia za wspólną zgodą zmian do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Gospodarczą, mając na względzie osiągnięcie unii politycznej oraz końcowe etapy unii gospodarczej i walutowej, a także konferencje, które odbyły się w Brukseli 3 lutego 1992 roku dla dokonania zmian w Traktatach ustanawiających odpowiednio Europejską Wspólnotę Węgla i Stali oraz Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, jako wynik zmian przewidzianych dla Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Gospodarczą, przyjęły następujące teksty:

I. Traktat o Unii Europejskiej

II. Protokoły

1. Protokół w sprawie nabywania własności w Danii
2. Protokół dotyczący artykułu 119 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
3. Protokół w sprawie Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego
4. Protokół w sprawie Statutu Europejskiego Instytutu Walutowego
5. Protokół w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu
6. Protokół w sprawie kryteriów konwergencji, określonych w artykule 109j Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
7. Protokół zmieniający Protokół w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich
8. Protokół w sprawie Danii
9. Protokół w sprawie Portugalii
10. Protokół w sprawie przejścia do trzeciego etapu unii gospodarczej i walutowej
11. Protokół w sprawie niektórych postanowień dotyczących Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej
12. Protokół w sprawie niektórych postanowień dotyczących Danii
13. Protokół w sprawie Francji
14. Protokół w sprawie polityki społecznej, do którego dołączone jest porozumienie zawarte między Państwami Członkowskimi Wspólnoty Europejskiej z wyjątkiem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, do którego dołączone są dwie deklaracje
15. Protokół w sprawie spójności gospodarczej i społecznej
16. Protokół w sprawie Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów
17. Protokół dołączony do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie

Konferencje uzgodniły, że protokoły, o których mowa w punktach 1-16 powyżej zostaną dołączone do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, a protokół wymieniony w punkcie 17 do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie.

2. W chwili podpisania tych tekstów, Konferencje przyjęły deklaracje wymienione poniżej i załączone do niniejszego Aktu końcowego:

III. Deklaracje

1. Deklaracja w sprawie ochrony ludności, energetyki i turystyki
2. Deklaracja w sprawie obywatelstwa Państwa Członkowskiego
3. Deklaracja w sprawie części trzeciej tytułu III i IV Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
4. Deklaracja w sprawie części trzeciej tytułu VI Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
5. Deklaracja w sprawie współpracy walutowej z państwami spoza Wspólnoty
6. Deklaracja w sprawie stosunków walutowych z Republiką San Marino, Watykanem i Księstwem Monako
7. Deklaracja w sprawie artykułu 73d Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
8. Deklaracja w sprawie artykułu 109 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
9. Deklaracja w sprawie części trzeciej tytułu XVI Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
10. Deklaracja w sprawie artykułu 109, 130r i 130y Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
11. Deklaracja w sprawie dyrektywy z 24 listopada 1988 roku (emisje zanieczyszczeń)
12. Deklaracja w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju
13. Deklaracja w sprawie roli parlamentów krajowych w Unii Europejskiej
14. Deklaracja w sprawie Konferencji Parlamentów
15. Deklaracja w sprawie liczby członków Komisji i Parlamentu Europejskiego
16. Deklaracja w sprawie hierarchii aktów prawnych Wspólnoty
17. Deklaracja w sprawie prawa dostępu do informacji
18. Deklaracja w sprawie szacunkowych kosztów wynikających z projektów Komisji
19. Deklaracja w sprawie stosowania prawa wspólnotowego
20. Deklaracja w sprawie oceny wpływu środków wspólnotowych na środowisko naturalne
21. Deklaracja w sprawie Trybunału Obrachunkowego
22. Deklaracja w sprawie Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
23. Deklaracja w sprawie współpracy ze stowarzyszeniami charytatywnymi
24. Deklaracja w sprawie ochrony zwierząt
25. Deklaracja w sprawie reprezentowania interesów krajów i terytoriów zamorskich, o których mowa w artykule 227 ustęp 3 i ustęp 5 litery a) i b) Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
26. Deklaracja w sprawie peryferyjnych regionów Wspólnoty
27. Deklaracja w sprawie głosowania w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa

28. Deklaracja w sprawie ustaleń praktycznych w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa
29. Deklaracja w sprawie zasad posługiwania się językami w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa
30. Deklaracja w sprawie Unii Zachodnioeuropejskiej
31. Deklaracja w sprawie azylu
32. Deklaracja w sprawie współpracy policyjnej
33. Deklaracja w sprawie sporów pomiędzy EBC i EIW a ich pracownikami

Sporządzono w Maastricht, siódmego lutego roku tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego drugiego.

Deklaracja
w sprawie ochrony ludności, energetyki i turystyki

Konferencja oświadcza, że kwestia wprowadzenia do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską tytułów związanych ze sprawami określonymi w artykule 3 litera t) tego Traktatu zostanie rozważona zgodnie z procedurą ustanowioną w artykule N ustęp 2 Traktatu o Unii Europejskiej, na podstawie sprawozdania, które Komisja przedstawi Radzie najpóźniej do 1996 roku.

Komisja oświadcza, że działania Wspólnoty w tych sprawach będą dokonywane na podstawie obecnych postanowień Traktatów ustanawiających Wspólnotę Europejską.

Deklaracja
w sprawie obywatelstwa Państwa Członkowskiego

Konferencja oświadcza, że jeżeli w Traktacie ustanawiającym Wspólnotę Europejską jest mowa o obywatelach Państw Członkowskich, kwestia posiadania przez daną osobę obywatelstwa takiego czy innego Państwa Członkowskiego jest rozstrzygana wyłącznie w oparciu o prawo krajowe danego Państwa Członkowskiego. Państwa Członkowskie mogą wydawać oświadczenia informujące kogo uważają, biorąc pod uwagę cele Wspólnoty, za swoich obywateli, w drodze deklaracji składanej Prezydencji, i mogą w razie potrzeby zmieniać powyższe oświadczenia.

Deklaracja
w sprawie części trzeciej tytułu III i VI Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

Konferencja potwierdza, że do celów stosowania postanowień określonych w części III tytuł III rozdział 4 dotyczących kapitału i płatności oraz tytułu VI dotyczącego polityki gospodarczej i walutowej niniejszego Traktatu, zwykle stosowana praktyka, zgodnie z którą Rada spotyka się w składzie ministrów gospodarki i finansów, będzie kontynuowana, z zastrzeżeniem przepisów artykułu 109j ustępy punkty 2-4 i artykułu 109k ustęp 2.

Deklaracja
w sprawie części trzeciej tytuł III Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

Konferencja potwierdza, że prezes EBC zaprasza ministrów gospodarki i finansów do uczestniczenia w posiedzeniach Rady Europejskiej, kiedy dyskutuje ona o sprawach dotyczących unii gospodarczej i walutowej.

Deklaracja
w sprawie współpracy walutowej z państwami spoza Wspólnoty

Konferencja potwierdza, że celem Wspólnoty jest przyczynianie się do stabilnych międzynarodowych stosunków walutowych. W tym celu Wspólnota jest gotowa współpracować z innymi państwami europejskimi oraz tymi państwami spoza Europy, z którymi ma ona ścisłe związki gospodarcze.

Deklaracja
w sprawie stosunków walutowych z Republiką San Marino, Watykanem i Księstwem Monako

Konferencja uzgodniła, że istniejące stosunki walutowe pomiędzy Włochami a San Marino i Watykanem, oraz pomiędzy Francją a Monako pozostają niezmienione przez Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską do momentu wprowadzenia ECU jako jednej waluty.

Wspólnota podejmuje się ułatwiać takie renegocjacje istniejących rozwiązań jakie mogą okazać się konieczne w wyniku wprowadzenia ECU jako jednej waluty.

Deklaracja
w sprawie artykułu 73d Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

Konferencja potwierdza, że prawo Państwa Członkowskiego do stosowania odpowiednich przepisów jego prawa podatkowego, określone w artykule 73d ustęp 1 litera a) niniejszego Traktatu będzie dotyczyć wyłącznie odpowiednich przepisów, które będą istniały na koniec 1993 roku. Jednakże, niniejsza deklaracja stosuje się wyłącznie do przepływu kapitału pomiędzy Państwami Członkowskimi i płatnościami wykonanymi pomiędzy Państwami Członkowskimi.

Deklaracja
w sprawie artykułu 109 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

Konferencja podkreśla, że zastosowanie terminu „umowy formalne” w artykule 109 ustęp 1 nie ma na celu stworzenia nowej kategorii umów międzynarodowych w znaczeniu prawa wspólnotowego.

Deklaracja
w sprawie części trzeciej tytuł XVI Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

Konferencja uważa, że uwzględniając wzrastające znaczenie ochrony przyrody na szczeblu krajowym, wspólnotowym i międzynarodowym, Wspólnota powinna, wykonując swoje uprawnienia zgodnie z postanowieniami części trzeciej tytuł XVI, brać pod uwagę szczególne wymagania istniejące w tej dziedzinie.

Deklaracja
w sprawie artykułu 109, 130r i 130y Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

Konferencja uważa, że postanowienia artykułu 109 ustęp 5, oraz artykułu 130r ustęp 4 akapit drugi i artykułu 130y nie mają wpływu na zasady wynikające z orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości wydanego w sprawie Umowy europejskiej dotyczącej pracy załóg pojazdów wykonujących międzynarodowe przewozy drogowe (AETR).

Deklaracja
w sprawie dyrektywy z 24 listopada 1988 roku (emisje zanieczyszczeń)

Konferencja oświadcza, że zmiany w prawie Wspólnoty nie mogą podważać derogacji przyznanych Hiszpanii i Portugalii do 31 grudnia 1999 roku na mocy dyrektywy Rady z 24 listopada 1988 roku w sprawie ograniczania emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza z dużych źródeł energetycznego spalania paliw.

Deklaracja
w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju

Konferencja uzgodniła, że Europejski Fundusz Rozwoju będzie nadal finansowany przez wkłady Państw Członkowskich zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami.

Deklaracja
w sprawie roli parlamentów krajowych w Unii Europejskiej

Konferencja uważa, że istotne jest zachęcanie parlamentów krajowych do większego udziału w działaniach Unii Europejskiej.

W tym celu należy zwiększyć wymianę informacji między parlamentami krajowymi a Parlamentem Europejskim. W związku z tym rządy Państw Członkowskich zapewnią, między innymi, by parlamenty krajowe otrzymywały projekty aktów prawnych Komisji w czasie umożliwiającym zapoznanie się z nimi lub ich ewentualne rozważenie.

Konferencja uważa także, że istotne jest pogłębienie kontaktów między parlamentami krajowymi a Parlamentem Europejskim, w szczególności poprzez przyznanie odpowiednich wzajemnych ułatwień i przez regularne spotkania parlamentarzystów zainteresowanych tymi samymi problemami.

Deklaracja
w sprawie Konferencji Parlamentów

Konferencja zachęca Parlament Europejski i parlamenty krajowe, aby spotykały się, w miarę potrzeby, jako Konferencja Parlamentów (lub "Assises").

Konferencja Parlamentów będzie udzielać konsultacji w sprawach dotyczących głównych kierunków rozwoju Unii Europejskiej, nie naruszając uprawnień Parlamentu Europejskiego i parlamentów krajowych. Przewodniczący Rady Europejskiej i przewodniczący Komisji składają sprawozdanie dotyczące stanu Unii podczas każdej sesji Konferencji Parlamentów.

Deklaracja
w sprawie liczby członków Komisji i Parlamentu Europejskiego

Konferencja uzgodniła, że Państwa Członkowskie rozważą kwestie związane z liczbą członków Komisji i z liczbą członków Parlamentu Europejskiego nie później niż do końca roku 1991, mając na względzie osiągnięcie porozumienia, które pozwoli na ustanowienie koniecznych podstaw prawnych do określenia liczby członków Parlamentu Europejskiego odpowiednio wcześniej, przed wyborami w 1994 roku. Decyzje zostaną podjęte w świetle, między innymi, potrzeby określenia wielkości Parlamentu Europejskiego w powiększonej Wspólnocie.

Deklaracja
w sprawie hierarchii aktów prawnych Wspólnoty

Konferencja uzgodniła, że konferencja międzyrządowa, która zostanie zwołana w 1996 roku, zbada, w jakim stopniu możliwa jest rewizja klasyfikacji aktów prawnych Wspólnoty w celu ustanowienia odpowiedniej hierarchii pomiędzy różnymi kategoriami aktów.

Deklaracja
w sprawie prawa dostępu do informacji

Konferencja uważa, że przejrzystość procesu decyzyjnego wzmacnia demokratyczny charakter instytucji i zaufanie publiczne do administracji. W związku z powyższym Konferencja zaleca Komisji, aby przedłożyła Radzie, najpóźniej w 1993 roku, sprawozdanie w sprawie środków podjętych w celu poprawy dostępu publicznego do informacji, którymi dysponują instytucje.

Deklaracja
w sprawie szacunkowych kosztów wynikających z projektów Komisji

Konferencja przyjmuje do wiadomości, że Komisja zobowiązuje się, opierając się w stosownym przypadku na konsultacjach, jakie uzna za konieczne, i wzmacniając swój system oceny prawa Wspólnoty, brać pod uwagę koszty i korzyści, jakie związane są z jej projektami aktów prawnych dla władz publicznych Państw Członkowskich i wszelkich zainteresowanych stron.

Deklaracja
w sprawie stosowania prawa wspólnotowego

1. Konferencja podkreśla, że dla spójności i jedności procesu budowy europejskiej sprawą kluczową jest całkowita i dokładna transpozycja, przez każde Państwo Członkowskie do swojego prawa krajowego, skierowanych do niego dyrektyw Wspólnoty, w terminach w nich ustalonych.

Ponadto, uznając, że sprawą każdego Państwa Członkowskiego jest określenie, jak najlepiej mogą zostać wprowadzone w życie postanowienia prawa wspólnotowego w odniesieniu do ich poszczególnych instytucji, systemu prawnego i innych okoliczności, ale w każdym przypadku, zgodnie z artykułem 189 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Konferencja uważa, że dla właściwego funkcjonowania Wspólnoty konieczne jest, aby środki podejmowane przez różne Państwa Członkowskie powodowały, by prawo wspólnotowe stosowano równie efektywnie i konsekwentnie jak prawo krajowe.

2. Konferencja wzywa Komisję, aby czuwała, wykonując swoje uprawnienia zgodnie z artykułem 155 niniejszego Traktatu, nad wypełnianiem przez Państwa Członkowskie ich zobowiązań. Konferencja zwraca się do Komisji z prośbą o okresowe publikowanie pełnego sprawozdania dla Państw Członkowskich i Parlamentu Europejskiego.

Deklaracja
w sprawie oceny wpływu środków Wspólnoty na środowisko naturalne

Konferencja przyjmuje do wiadomości, że Komisja w swoich projektach, a Państwa Członkowskie w ich wykonywaniu, starają się wziąć pod uwagę ich wpływ na środowisko naturalne oraz zasadę trwałego wzrostu.

Deklaracja
w sprawie Trybunału Obrachunkowego

Konferencja kładzie nacisk na szczególną wagę, jaką przywiązuje do zadań powierzonych Trybunałowi Obrachunkowemu na mocy artykułów 188a, 188b, 188c i 206 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Konferencja wzywa inne instytucje Wspólnoty do rozważenia, wspólnie z Trybunałem Obrachunkowym, wszelkich odpowiednich sposobów zwiększenia efektywności jego pracy.

Deklaracja
w sprawie Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

Konferencja uzgodniła, że Komitet Ekonomiczno-Społeczny będzie korzystał z takiej samej niezależności w sprawach swojego budżetu i kierowania personelem, z jakiej korzysta Trybunał Obrachunkowy.

Deklaracja
w sprawie współpracy ze stowarzyszeniami charytatywnymi

Konferencja podkreśla znaczenie, jakiego, do osiągnięcia celów artykułu 117 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, nabiera współpraca pomiędzy Wspólnotą a stowarzyszeniami i fundacjami charytatywnymi, jako instytucjami odpowiedzialnymi za zakłady i służby opieki społecznej.

Deklaracja
w sprawie ochrony zwierząt

Konferencja zwraca się do Parlamentu Europejskiego, do Rady i do Komisji, a także do Państw Członkowskich o pełne uwzględnianie wymogów ochrony zwierząt podczas przygotowywania projektów i realizacji ustawodawstwa Wspólnoty dotyczącego wspólnej polityki rolnej, transportowej, rynku wewnętrznego i badań naukowych.

Deklaracja
w sprawie przedstawiania interesów krajów i terytoriów zamorskich, o których mowa w artykule 227 ustęp 3 i ustęp 5 litery a) i b) Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

Konferencja, przyjmując do wiadomości, że w wyjątkowych okolicznościach mogą pojawić się rozbieżności pomiędzy interesami Unii a interesami krajów i terytoriów zamorskich, o których mowa w artykule 227 ustęp 3 i ustęp 5 litery a) i b), uzgodniła, że Rada będzie się starała znaleźć rozwiązanie zgodne ze stanowiskiem Unii. Jednakże, w przypadku gdy okaże się to niemożliwe, Konferencja uzgodniła, że dane Państwo Członkowskie może działać samodzielnie w interesie wspomnianych krajów i terytoriów zamorskich, bez naruszania interesów Wspólnoty. Dane Państwo Członkowskie poinformuje Radę i Komisję o prawdopodobieństwie zaistnienia powyższej rozbieżności interesów i, jeżeli samodzielne działanie okaże się nie do uniknięcia, wyraźnie określi, że działa w interesie wspomnianego wyżej terytorium zamorskiego.

Niniejsza deklaracja ma także zastosowanie do Makao i Timoru Wschodniego.

Deklaracja
w sprawie peryferyjnych regionów Wspólnoty

Konferencja przyjmuje do wiadomości, że peryferyjne regiony Wspólnoty (francuskie departamenty zamorskie, Azory, Madera i Wyspy Kanaryjskie) znajdują się w sytuacji poważnego zacofania strukturalnego pogłębionego wieloma zjawiskami (oddaleniem, statusem wyspy, niewielkimi rozmiarami, trudną topografią i klimatem oraz gospodarczą zależnością od kilku produktów), których trwanie i kumulacja w sposób istotny ograniczają ich rozwój gospodarczy i społeczny.

Konferencja uważa, że chociaż postanowienia Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską i prawo pochodne stosują się automatycznie do regionów peryferyjnych, to możliwe jest podjęcie szczególnych środków dla udzielenia im wsparcia w takim zakresie i tak długo, jak długo będzie występowała obiektywna potrzeba podejmowania takich środków, na rzecz rozwoju gospodarczego i społecznego tych regionów. Powyższe środki powinny mieć na celu zarówno urzeczywistnienie wewnętrznego rynku, jak i uwzględnienie rzeczywistości regionalnej dla umożliwienia peryferyjnym regionom osiągnięcia średniego poziomu gospodarczego i społecznego Wspólnoty.

Deklaracja
w sprawie głosowania w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa

Konferencja zgadza się, aby w odniesieniu do decyzji Rady wymagających jednomyślności Państwa Członkowskie, w miarę możliwości, unikały uniemożliwiania podjęcia jednomyślnej decyzji, jeżeli za tą decyzją opowiada się większość kwalifikowana.

Deklaracja
w sprawie ustaleń praktycznych w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa

Konferencja zgadza się, że podział pracy między Komitetem Politycznym a Komitetem Stałych Przedstawicieli będzie zbadany w późniejszym terminie, podobnie jak ustalenia praktyczne co do połączenia Sekretariatu Współpracy Politycznej i Sekretariatu Generalnego Rady oraz co do współpracy tego ostatniego z Komisją.

Deklaracja
w sprawie zasad posługiwania się językami w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa

Konferencja zgadza się, że zasady posługiwania się językami będą zgodne z obowiązującymi we Wspólnotach Europejskich.

Dla systemu komunikowania COREU obecna praktyka europejskiej współpracy politycznej będzie tymczasowo służyła za wzór.

Wszelkie teksty dotyczące wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, przedkładane lub przyjmowane na posiedzeniach Rady Europejskiej lub Rady, jak również wszelkie teksty przeznaczone do publikacji są niezwłocznie i równocześnie tłumaczone na wszystkie języki urzędowe Wspólnoty.

Deklaracja
w sprawie Unii Zachodnioeuropejskiej

Konferencja przyjmuje do wiadomości następujące deklaracje:

I. Deklaracja Belgii, Niemiec, Hiszpanii, Francji, Włoch, Luksemburga, Niderlandów, Portugalii oraz Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, które są członkami Unii Zachodnioeuropejskiej, a także członkami Unii Europejskiej, w sprawie roli Unii Zachodnioeuropejskiej i jej stosunków z Unią Europejską i Sojuszem Atlantyckim.

Wstęp

1. Państwa Członkowskie UZE zgadzają się co do potrzeby kształtowania rzeczywistej europejskiej tożsamości bezpieczeństwa i obrony oraz większej odpowiedzialności europejskiej w kwestiach obronnych. Tożsamość ta będzie tworzona stopniowo, obejmując kolejne etapy. UZE stanie się integralną częścią procesu rozwoju Unii Europejskiej i umocni swój wkład w solidarność w ramach Sojuszu Atlantyckiego. Państwa Członkowskie UZE zgadzają się na umocnienie roli UZE w długoterminowej perspektywie wspólnej polityki obronnej w ramach Unii Europejskiej, która z czasem może prowadzić do wspólnej obrony, zgodnej z istniejącą polityką Sojuszu Atlantyckiego.

2. UZE będzie rozwijana jako składnik obronny Unii Europejskiej i jako środek wzmacniający europejski filar Sojuszu Atlantyckiego. W tym celu UZE określi wspólną europejską politykę obronną i będzie ją praktycznie realizować poprzez dalszy rozwój swojej roli operacyjnej.

Państwa Członkowskie UZE biorą pod uwagę artykuł J.4 Traktatu o Unii Europejskiej, odnoszący się do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, w brzmieniu:

„1. Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa obejmuje wszelkie sprawy dotyczące bezpieczeństwa Unii, w tym stopniowe określanie wspólnej polityki obronnej, która mogłaby doprowadzić do wspólnej obrony.

2. Unia zwraca się do Unii Zachodnioeuropejskiej (UZE), która jest integralną częścią rozwoju Unii, w celu opracowania i wykonywania decyzji oraz przedsięwzięć Unii mających wpływ na kwestie obronne. Rada, w porozumieniu z instytucjami UZE, przyjmuje niezbędne rozwiązania praktyczne.

3. Sprawy mające wpływ na kwestie obronne wyszczególnione w niniejszym artykule nie podlegają procedurom określonym w artykule J.3.

4. Polityka Unii, zgodnie z niniejszym artykułem, nie prowadzi do naruszenia szczególnego charakteru polityki bezpieczeństwa i polityki obronnej niektórych Państw Członkowskich i respektuje zobowiązania niektórych Państw Członkowskich wynikające z Paktu Północnoatlantyckiego i jest zgodna ze wspólną polityką bezpieczeństwa i obroną ustanowioną w tych ramach.

5. Postanowienia niniejszego artykułu nie stanowią przeszkody w zacieśnianiu współpracy między dwoma lub wieloma Państwami Członkowskimi na poziomie dwustronnym, w ramach UZE i Sojuszu Atlantyckiego, o ile współpraca ta nie jest sprzeczna i nie utrudnia współpracy przewidzianej w niniejszym tytule.

6. Do realizacji celów niniejszego Traktatu, mając na uwadze rok 1998 w kontekście artykułu XII Traktatu Brukselskiego, postanowienia niniejszego artykułu mogą zostać zmienione, zgodnie z artykułem N ustęp 2 na podstawie sprawozdania, które w 1996 roku Rada przedstawi Radzie Europejskiej; będzie ono zawierało ocenę dokonanych postępów oraz doświadczeń zgromadzonych do tego czasu.”

A - Stosunki UZE z Unią Europejską

3. Celem jest stopniowe tworzenie UZE jako elementu obrony Unii Europejskiej. W tym celu UZE jest przygotowana do wypracowania i realizacji, na wniosek Unii Europejskiej, decyzji i działań Unii, które mają znaczenie dla obronności.

W tym celu UZE podejmie następujące środki służące wypracowaniu bliskich kontaktów roboczych z Unią:

- w razie potrzeby, odpowiednia synchronizacja terminów i miejsc posiedzeń oraz harmonizacja metod pracy;
- ustanowienie bliskiej współpracy między Radą i Sekretariatem Generalnym UZE - z jednej strony a Radą Unii i Sekretariatem Generalnym Rady - z drugiej;
- uwzględnianie harmonizacji kolejności i długości kadencji odpowiednich Prezydencji;
- ustalanie odpowiednich procedur zapewniających, aby Komisja Wspólnot Europejskich była regularnie informowana i, w razie potrzeby, konsultowana w sprawach działań UZE, stosownie do roli Komisji we wspólnej polityce zagranicznej i bezpieczeństwa określonej w Traktacie o Unii Europejskiej;
- zachęcanie do bliższej współpracy między Zgromadzeniem Parlamentarnym UZE a Parlamentem Europejskim.

Rada UZE, w porozumieniu z właściwymi organami Unii Europejskiej, przyjmuje niezbędne ustalenia praktyczne.

B - Stosunki UZE z Sojuszem Atlantyckim

4. Celem jest rozwój UZE jako środka wzmocnienia europejskiego filaru Sojuszu Atlantyckiego. Dlatego też UZE jest gotowa nadal rozwijać bliskie kontakty robocze między UZE a Sojuszem oraz zwiększać rolę, odpowiedzialność i wkłady Państw Członkowskich UZE w Sojusz. Zostanie to podjęte na podstawie zasady koniecznej przejrzystości i komplementarności pomiędzy rodzącą się europejską tożsamością bezpieczeństwa i obrony a Sojuszem. UZE będzie działała zgodnie ze stanowiskami przyjętymi w ramach Sojuszu Atlantyckiego.

- Państwa Członkowskie UZE zintensyfikują koordynację w kwestiach związanych z Sojuszem, stanowiących przedmiot ważnych wspólnych interesów, w celu wprowadzania wspólnych stanowisk uzgodnionych w ramach UZE do procesu konsultacji Sojuszu, który pozostanie zasadniczym forum konsultacji między jego członkami i miejscem uzgodnień co do polityki mającej znaczenie dla zobowiązań w zakresie bezpieczeństwa i obronności Sojuszników w ramach Paktu Północnoatlantyckiego.

- W razie potrzeby synchronizuje się terminy i miejsca posiedzeń oraz harmonizuje metody pracy.
- Bliska współpraca zostanie ustanowiona między Sekretariatami Generalnymi UZE i NATO.

C - Rola operacyjna UZE

5. Rola operacyjna UZE zostanie wzmocniona przez zbadanie i określenie zadań, struktur i środków, obejmujących w szczególności:

- komórkę planowania UZE;
- bliższą współpracę wojskową, uzupełniającą w stosunku do Sojuszu, zwłaszcza w zakresie logistyki, transportu, szkolenia i wywiadu strategicznego;
- spotkania szefów sztabu UZE;
- jednostki wojskowe podległe UZE.

Ponadto zostaną zbadane inne propozycje, a zwłaszcza:

- zwiększonej współpracy w zakresie uzbrojenia w celu utworzenia europejskiej agencji zbrojeń;
- przekształcenia Instytutu UZE w Akademię Bezpieczeństwa i Obrony Europejskiej.

Uzgodnienia mające na celu wzmocnienie roli operacyjnej UZE będą w pełni zgodne z zarządzeniami wojskowymi koniecznymi do zapewnienia zbiorowej obrony wszystkich sojuszników.

D - inne środki

6. W konsekwencji środków określonych powyżej i dla ułatwienia wzmocnienia roli UZE, siedziba Rady i Sekretariatu UZE zostanie przeniesiona do Brukseli.

7. Przedstawicielstwo w Radzie UZE musi umożliwić Radzie ciągle funkcjonowanie, zgodnie z artykułem VIII zmodyfikowanego Traktatu Brukselskiego. Państwa Członkowskie mogą wykorzystać formułę „podwójnej roli”, która pozostaje do określenia, dotyczącej ich przedstawicieli w Sojuszu i w Unii Europejskiej.

8. UZE odnotowuje, że zgodnie z postanowieniami artykułu 14 ustęp 6 Traktatu o Unii Europejskiej, dotyczącymi wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, Unia zdecyduje o zweryfikowaniu postanowień niniejszego artykułu, mając na względzie realizację wyznaczonego w nim celu, zgodnie z określoną procedurą. UZE ponownie zweryfikuje niniejsze postanowienia w 1996 roku. W tej weryfikacji weźmie pod uwagę osiągnięty postęp i zdobyte doświadczenie oraz obejmie nim stosunki między UZE a Sojuszem Atlantyckim.

II. Deklaracja Belgii, Niemiec, Hiszpanii, Francji, Włoch, Luksemburga, Niderlandów, Portugalii oraz Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, które są członkami Unii Zachodnioeuropejskiej

„Państwa Członkowskie UZE wyrażają zadowolenie z rozwoju europejskiej tożsamości bezpieczeństwa i obrony. Są zdecydowane, biorąc pod uwagę rolę UZE jako elementu systemu obronnego Unii Europejskiej i jako środka wzmacniającego europejski filar Sojuszu Atlantyckiego, oprzeć stosunki między UZE a innymi Państwami europejskimi na nowych podstawach w celu zapewnienia stabilności i bezpieczeństwa w Europie. W tym duchu proponują, co następuje:

Państwa, które są członkami Unii Europejskiej, zaprasza się do wstąpienia do UZE, na warunkach, które zostaną określone zgodnie z artykułem XI zmodyfikowanego Traktatu Brukselskiego, lub do zostania obserwatorami, jeżeli takie jest ich życzenie. Równocześnie pozostałe europejskie Państwa Członkowskie NATO zaprasza się do zostania członkami stowarzyszonymi UZE w sposób, który pozwoli im w pełni uczestniczyć w działaniach UZE.

Państwa Członkowskie UZE zakładają, że traktaty i umowy dotyczące powyższych propozycji zostaną zawarte przed 31 grudnia 1992 roku.”

Deklaracja
w sprawie azylu

1. Konferencja uzgodniła, że, w kontekście postępowania określonego w artykułach K.1 i K.3 postanowień dotyczących współpracy w zakresie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, Rada rozważy jako priorytetowe kwestie dotyczące polityki azylowej Państw Członkowskich, mając na celu podjęcie przed rokiem 1993 wspólnych działań w celu harmonizacji jej aspektów, w świetle programu roboczego i harmonogramu określonych w sprawozdaniu dotyczącym prawa azylu, sporządzonym na wniosek Rady Europejskiej obradującej w Luksemburgu 28 i 29 czerwca 1991 roku.

2. W związku z powyższym Rada rozważy także, do końca 1993 roku, na podstawie sprawozdania, możliwość stosowania w tych sprawach artykułu K.9.

Deklaracja
w sprawie współpracy policyjnej

Konferencja potwierdza zgodność Państw Członkowskich w sprawie celów leżących u podstaw propozycji delegacji niemieckiej na posiedzeniu Rady Europejskiej w Luksemburgu 28 i 29 czerwca 1991 roku.

Obecnie Państwa Członkowskie zgadzają się na zbadanie jako kwestii priorytetowej przedstawionych im projektów, na podstawie programu roboczego i harmonogramu uzgodnionych w sprawozdaniu sporządzonym na wniosek Rady Europejskiej w Luksemburgu, oraz są gotowe do podjęcia praktycznych środków w kwestiach, które zostały zaproponowane przez niemiecką delegację, odnoszących się do następujących zadań związanych z wymianą informacji i doświadczeń:

- wspieranie władz krajowych w sprawach dochodzeń kryminalnych i w dziedzinie bezpieczeństwa, w szczególności w zakresie koordynacji dochodzeń i poszukiwań;
- tworzenie baz danych;
- centralna analiza i ocena informacji w celu sporządzania bilansu sytuacji i określenia różnych metod dochodzeniowych;
- gromadzenie i analiza krajowych programów prewencyjnych, w celu przekazania ich innym Państwom Członkowskim i opracowania ogólnoeuropejskich strategii prewencyjnych;
- środki związane ze szkoleniem uzupełniającym, badaniami, kryminalistyką oraz rejestrem karnym.

Państwa Członkowskie zgadzają się na rozważenie na podstawie sprawozdania, najpóźniej w ciągu 1994 roku, czy zakres powyższych operacji powinien zostać rozszerzony.

Deklaracja
w sprawie sporów pomiędzy EBC i EIW a ich pracownikami

Konferencja uważa za stosowne, aby Sąd Pierwszej Instancji rozpatrywał ten rodzaj powództwa zgodnie z artykułem 168a Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. W związku z powyższym Konferencja zwraca te instytucje do dostosowania właściwych przepisów.

1 maja 1992 roku w Guimarães w Portugalii Wysokie Umawiające się Strony Traktatu o Unii Europejskiej przyjęły następującą Deklarację:

DEKLARACJA
WYSOKICH UMAWIAJĄCYCH SIĘ STRON DO
TRAKTATU O UNII EUROPEJSKIEJ

Wysokie Umawiające się Strony Traktatu o Unii Europejskiej, podpisanego w Maastricht siódmego lutego 1992 roku,

Biorąc pod uwagę postanowienia Protokołu nr 17 do Traktatu o Unii Europejskiej, załączonego do tego Traktatu oraz do Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie,

Przedstawiają niniejszym następującą interpretację prawną:

Było i jest ich wolą, aby Protokół nie ograniczał wolności podróżowania pomiędzy Państwami Członkowskimi, ani, w zgodzie z warunkami, które mogą być przewidziane przez ustawodawstwo Irlandii z zachowaniem przepisów wspólnotowych, uzyskiwania lub udostępniania w Irlandii informacji o usługach świadczonych zgodnie z prawem w Państwach Członkowskich.

Równocześnie Wysokie Umawiające się Strony uroczyście deklarują, iż w przypadku przyjęcia poprawki do konstytucji Irlandii, dotyczącej przedmiotu jej artykułu 40.3.3, jeśli nie będzie ona w sprzeczności z powyżej wyrażoną wolą Wysokich Umawiających się Stron, będą one przychylne, po wejściu w życie Traktatu o Unii Europejskiej, dokonaniu zmiany wymienionego wyżej Protokołu, tak aby na prośbę Irlandii objąć zakresem jego stosowania taką konstytucyjną poprawkę.

Sporządzono w Maastricht, siódmego lutego roku tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego drugiego.

[wersja wielojęzyczna]

Pour Sa Majesté le Roi des Belges
Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen

Mark EYSKENS

Philippe MAYSTADT

For Hendes Majestat Danmarks Dronning

Uffe ELLEMANN-JENSEN

Anders FOGH RASMUSSEN

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

Hans-Dietrich GENSCHER

Theodor WAIGEL

Gia ton Proedro tis Ellinikis Dimokratias

Antonios SAMARAS

Efthymios CHRISTODOULOU

Por Su Majestad el Rey de España

Francisco FERNINDEZ ORDONEZ

Carlos SOLCHAGA CATALIN

Pour le Président de la République française

Roland DUMAS

Pierre BÉRÉGOVOY

Thar ceann Uachtarán na hEireann
For the President of Ireland

Gerard COLLINS

Bertie AHERN

Per il Presidente della Repubblica italiana

Gianni DE MICHELIS

Guido CARLI

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

Jacques F. POOS

Jean-Claude JUNCKER

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

Hans VAN DEN BROEK

Willem KOK

Pelo Presidente da República Portuguesa

Joáo de DEUS PINHEIRO

Jorge BRAGA DE MACEDO

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and
Northern Ireland

Douglas HURD

Francis MAUDE